

Sanni Siurua

**RÄÄTÄLÖITY KILPATANSSISANASTO
WALTER LAIRDIN TEOKSEEN THE
TECHNIQUE OF LATIN DANCING**
Englanti–suomi-sanasto Suomen Tanssinopettajain liiton
STOL ry:n tutkintoa suorittaville

TIIVISTELMÄ

Sanni Siurua: Räättälöity kilpatanssisanasto Walter Lairdin teokseen The Technique of Latin Dancing: Englanti–suomi-sanasto Suomen Tanssinopettajain liiton STOL ry:n tutkintoa suorittaville
Pro gradu -tutkielma
Tampereen yliopisto
Monikielisen viestinnän ja käännöstieteen maisteriohjelma, englannin kääntämisen ja tulkkauksen opintosuunta
Huhtikuu 2021

Tämän tutkielman tarkoitus on tuottaa käyttäjilleen räättälöity kilpatanssisanasto, jonka avulla Suomen Tanssinopettajain liiton STOL ry:n tutkintoa suorittavat voivat valmistautua tutkintoon. Tutkintoa varten tulee opiskella tanssitekniikkaa jonkin englanninkielisen tekniikkakirjan avulla, eikä mitään tutkintoon valmistautumiseen käytettäviä tekniikkakirjoja ole toistaiseksi suomennettu. Näin ollen sanastolle voidaan sanoa olevan todellinen tarve. Tämän tutkielman tuottama sanasto perustuu Walter Lairdin The Technique of Latin Dancing -teokseen. Tutkintoa suorittavien henkilöiden tausta voi olla niin kilpailun seurataanssissa, joten kilpatanssitekniikan termit eivät välttämättä ole heille entuudestaan tuttuja tai helppoja ymmärtää siinä laajuudessa, kuin niitä esimerkiksi Lairdin teoksessa käsitellään.

Tutkielma pohjautuu niin Suonuutin (1999 ja 2006) ja Nykäsen (1999) terminologisen sanastotyön perusteisiin kuin myös Suojasen ym. (2015) käyttäjäkeskeisen kääntämisen teorioihin. Tutkielmassa kuvaillaan käytettävyyttä sekä miten se pätee myös teksteihin, kuten tutkielman tuottamaan sanastoon. Sanaston koostamisessa hyödynnettiin olemassa olevia suomen- ja englanninkielisiä kilpatanssiin liittyviä lähteitä sekä erityisesti kahta eri asiantuntijaryhmää, jotka koostuivat kilpatanssin pitkän linjan ammattilaisista. Suppeamman asiantuntijaryhmän kanssa pohdittiin termi- ja vastinevalintoja sekä määritelmiä, ja laajemmalta asiantuntijaryhmältä haettiin hyväksyntä tehdyille valinnoille. Näin myös sanaston käytettävyys sai hyväksyttävyyttä, sillä asiantuntijaryhmät koostuivat jo tutkinnon suorittaneista henkilöistä, joiden sosiaaliseen ryhmään tutkinnon suorittajat tulevat osaksi.

Tutkielman tuottama sanasto noudattaa terminologisen sanaston periaatteita ja on luotu käytettävyyttä silmällä pitäen. Valmis sanasto sisältää 56 avaintermiä aihealueittain jaoteltuna ja lisäksi esipuheen, käyttöohjeistuksen, suomen- ja englanninkieliset hakemistot sekä käsitejärjestelmäkaaviot.

Avainsanat: terminologinen sanasto, sanastotyö, käytettävyys, kilpatanssi, kilpatanssitekniikka, STOL
Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 KILPATANSSI LAJINA.....	5
2.1 Kilpatanssin synty maailmalla	5
2.2 Kilpatanssi Suomessa.....	6
2.2.1 Suomen Tanssinopettajain liitto STOL ry.....	8
2.2.2 STOL:n tutkinto	8
2.3 Kilpatanssin erikoiskieli.....	9
3 TERMINOLOGIAN JA SANASTOTYÖN PERUSTEET.....	12
3.1 Tarkoite, käsite, termi ja määritelmä	12
3.2 Käsitejärjestelmät ja käsitesuhteet	13
3.3 Erilaiset määritelmät	15
3.4 Hyvän termin kriteerit	16
4 KÄYTETTÄVYYS	18
4.1 Heuristiikat käytettävyyden arvioinnissa	19
4.2 Terminologisen sanaston käytettävyyden arviointi	20
5 METODI.....	23
5.1 Kilpatanssisanaston kokoaminen	23
5.1.1 Lähteet	23
5.1.2 Termi-inventaario	24
5.1.3 Käsiteanalyysi	26
5.2 Asiantuntijaryhmät.....	27
5.2.1 Suppeampi asiantuntijaryhmä	27
5.2.2 Laajempi asiantuntijaryhmä	29

6 TULOKSET.....	30
6.1 Lähteistä valmiina löytyneet vastineet.....	30
6.2 Lähteistä löytyneet muokatut vastineet.....	31
6.2.1 Perustanssiasennot.....	32
6.2.2 Alignment.....	35
6.3 Yleiskielestä sellaisenaan löytyneet vastineet	35
6.4 Yleiskielestä muokatut vastineet.....	37
6.5 Itse muodostetut vastineet.....	38
6.5.1 Suoritustavat.....	39
6.5.2 Perustanssiasennot.....	41
6.5.3 Shaping.....	42
7 VALMIIN SANASTON JA SANASTOTYÖN ARVIOINTI	43
7.1 Sanaston arviointi.....	43
7.1.1 Sanaston käytettävyys Nielsenin heuristiikkalistan mukaan.....	44
7.1.2 Sanaston käytettävyys Kinnusen tarkistuslistan mukaan	45
7.2 Sanastoprojekti kokonaisuutena.....	46
8 LOPUKSI	47
LÄHTEET	49
Aineistolähteet.....	49
Kirjallisuuslähteet.....	49
LIITTEET.....	53
Liite 1:	53
ENGLISH SUMMARY	I

1 JOHDANTO

Suomessa tanssiurheilu on tullut suurelle yleisölle tutuksi viime vuosina erityisesti Tanssii Tähtien Kanssa -televisio-ohjelman myötä. Kyseessä on Suomen mittakaavalla kohtalaisen pieni laji, jonka harrastajamäärät ovat olleet muutaman vuoden laskussa (Tiira 2020). Suomalaisparit ovat kuitenkin saavuttaneet huomattavaa menestystä maailmalla, viimeisimpänä ammattilaispari Jaak Vainomaa ja Tiina Tulikallio 10-tanssin maailmanmestaruuden myötä vuonna 2019 (Hirvonen 2019).

Tämän tutkielman tarkoituksena on luoda terminologinen sanasto Suomen tanssinopettajain liiton STOL ry:n tutkintoa suorittaville henkilöille. Tutkinnon pohjana käytetään useampia englanninkielisiä tekniikkakirjoja, joista mitään ei ole sellaisenaan suomennettu. Tutkielmasta syntyvän sanaston tarkoituksena on mahdollistaa tekniikkakirjojen syvempi ymmärrys tutkintoon valmistauduttaessa, vaikka englannin kielen taito ei olisikaan kovin vahva. Sanasto luodaan ensisijaisesti Walter Lairdin tekniikkakirjan *The Technique of Latin Dancing* (1998 [1961])¹ ymmärryksen pohjaksi, mutta toki termit muissakin vastaavissa tekniikkakirjoissa ovat hyvin pitkälti samanlaiset.

Olen itse harrastanut kilpatanssia 20 vuotta, edustanut Suomea kansainvälisissä kilpailuissa ja tanssinut myös Suomen maajoukkueessa. Aktiiviurani loppui jo yli vuosikymmen sitten, mutta kilpailu- ja opetusaikoinani kuuluin vahvasti Suomen kilpatanssiryhteisöön ja olen siinä edelleen mukana niin ystävien kuin entisten kollegoidenkin kautta. Omat kokemukseni tanssijana ja tanssinopettajana antoivat vahvan pohjan tämän tutkimuksen tekemiseen, koska olen itse käyttänyt tutkimuksessa käsiteltyjä termejä koko tanssiurani ajan ja tiedän oman kokemukseni kautta, kuinka vähän suomenkielisiä termejä opetuksessa käytetään. Suomen ja englannin sekoitusta eli niin sanottua ”finglishiä” käytetään tanssinopetuksessa jatkuvasti ja vaikka itsekkin uskon, että kaikille termeille ei ole tarvetta olla suomenkielistä vastinetta, voin myös käsittää, miksi suomenkielinen sanasto on tarpeen Lairdin tekniikkakirjan käsittelyyn. Olen itse sekä tanssin että englannin kielen ammattilainen ja silti Lairdin tekniikkakirjan ymmärtäminen on minullekin vaikeaa.

¹ Lairdin teoksesta *The Technique of Latin Dancing* on ilmestynyt myös myöhempiä painoksia, mutta tutkimuksessa käytetään teoksen 5. painosta vuodelta 1998.

Sanasto tarjotaan käytettäväksi STOL:n kautta tutkintoon valmistautuville henkilöille. Koska sanaston käyttäjäryhmä on eri lähtökohdista tulevat tanssinopettajaksi opiskelevat henkilöt, joilla voi olla niin seurataanssi- kuin kilpatanssitaustaa, oli tärkeää rajata tutkimukseen käytettävää sanastoa niin, että sanastoon sisällytetään kaikkein olennaisimmat termit. Kilpatanssitaustaisille kandidaateille termit ovat todennäköisesti jo tulleet vastaan jossain vaiheessa uraa, mikäli he ovat tarpeeksi pitkään kilpatanssia harrastaneet, mutta seurataanssia harrastaneiden ei välttämättä ole ollut tarpeen aiemmin tutustua näin erityiseen tekniseen termistöön.

Kilpatanssi voidaan määritellä erikoisalaksi ja kilpatanssissa käytetty kieli erikoiskieleksi, kuten tarkemmin esitän luvussa 2. Kilpatanssin erikoiskieli pohjautuu laajasti englannin kieleen, vaikka toki muitakin kieliä kuten ranskaa ja espanjaa esiintyy esimerkiksi kuvioiden nimissä. Lähtökohtaisesti en näe olennaiseksi tämän tutkimuksen tai itse tanssitekniikan opiskelun kannalta löytää suomenkielisiä vastineita vieraskielisille tanssikuvioiden nimille (esimerkiksi *botafogo*, *hockey stick*, *alemana*, *cucaracha*), koska tämä ei antaisi kuvioille merkittävää lisäarvoa. Joidenkin kuvioiden nimet toki jollain tapaa kuvaavat kyseisen kuvion muotoa tai tanssityyliä, esimerkiksi kuviossa *hockey stick* naisen askeleet piirtävät lattiaan jääkiekkomailan muodon. Näitä kuvioita on rajoitetusti, joten niiden kääntäminen ei lähtökohtaisesti lisäisi kuvioiden ymmärrystä. Kuvioiden nimet ovat myös muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta (esimerkiksi *oikea* ja *vasen käännös*, *lukko*, *huisku*) vakiintuneet käyttöön englanninkielisinä.

Jalkatyötä tai vartalonkäyttöä ohjaaville termeille olisi kuitenkin olennaista olla suomenkieliset vastineet, jotta vähän kilpatanssia harrastaneetkin pystyisivät tekniikkakirjaa tulkitsemaan. Tanssiotteiden suhteen suomenkielisten vastineiden hakeminen oli ristiriitaista, koska toisille vastineiden keksiminen oli hyvin helppoa ja jossain määrin jo vakiintuneessa käytössäkin, kun taas toiset viittaavat samalla myös tanssikuvion nimeen (esimerkiksi *fallaway position* viitaten *fallaway*-nimiseen kuvioon). Olisiko tällöin perusteltua jättää ote suomentamatta (*fallaway-asento*) ja vain selittää kyseinen asento termitietueen huomautuksessa? Tämän pohtiminen vaati paljon tukea konsultoimiltani asiantuntijaryhmiltä.

Tämän terminologisen sanaston kokoaminen pohjautuu ensisijaisesti Heidi Suonuutin (2006) *Sanastotyön oppaan* ja Kaisa Kuhmosen (1999) *Toimikunnista termitalkoisiin. 25 vuotta sanastotyön asiantuntemusta* esittelemiin periaatteisiin ja työvaiheisiin sekä Sanastokeskus TSK:n (2006) *Terminologian sanastoon*, joka esittelee nimenomaan erikoisalojen sanaston

kokoamisen periaatteita. Sanaston kokoamisessa on kuitenkin huomioitu hyvän sanaston kriteerien lisäksi myös sanaston käytettävyys, jotta siitä olisi tuleville käyttäjilleen mahdollisimman paljon hyötyä. Sanaston käyttäjäryhmä ja käyttötarkoitus oli kohtalaisen tarkasti tiedossa jo sanastoa koostaessa, joten käyttäjäryhmän huomioiminen käytettävyyden näkökulmasta oli tässä mielessä melko vaivatonta. Käytettävyystutkimuksen osalta tutkielma nojaa vahvasti Suojasen, Koskisen ja Tuomisen (2015) teokseen *User-Centered Translation*, jossa on tutkittu käytettävyyttä käännosten näkökulmasta. Sanaston käytettävyyttä pystyin arvioimaan myös Anni Kinnusen (2018) pro gradu -työssään esittelemän tarkistuslistan mukaisesti. Kinnusen pro gradu *Käyttäjilleen räätälöity sanasto: suomi–saksa-rallisanasto museo-oppaiden tarpeisiin* sisältää Kinnusen koostaman tarkistuslistan nimenomaan terminologisen sanaston käytettävyydestä, ja tätä tarkistuslistaa esitellään tarkemmin luvussa 4.

Suomessa on tehty useampia tutkielmia kilpatanssiin liittyen (ks. esim. Palenius 2008; Lehtonen 2020), mutta nämä ovat pääasiassa keskittyneet itse tanssin fyysiseen puoleen eli liikkumiseen, vartalonkäyttöön ja koreografiaan. Myös kilpatanssivalmennusta on tutkittu (ks. Raukovaara 2015) sekä tanssi-ilmaisua esimerkiksi kehitysvammaisten lasten näkökulmasta (ks. Manninen 2015), mutta tanssiurheilun erikoiskieleen liittyviä tutkielmia ei ole tehty vielä lainkaan. Suomenkielisiä lajioppaita ja tietosanakirjoja on kilpatanssiin liittyen julkaistu, mutta niiden sisältämät suomenkieliset termit eivät pääasiassa ole jääneet vakituiseen käyttöön.

Tutkimuksen kannalta keskeisessä roolissa olivat asiantuntijaryhmät, joiden kanssa kävin keskusteluita eri termeistä, niiden vastineista ja määritelmistä. Tutkimuksen tekijänä en voinut luottaa siihen, että oma mielipiteeni ja kokemuspohjani on ainoa oikea vaan halusin saada sanastolle laajemman hyväksynnän myös alalla edelleen aktiivisesti toimivilta asiantuntijoilta. Näin ollen itse valitsemiani vastineita ja määritelmiä käytiin ensin läpi pienemmän ja tutumman kolmen hengen asiantuntijaryhmän kanssa, jonka jälkeen lähetin sanaston laajemmalle asiantuntijaryhmälle lausuntokierrokselle. Molemmat asiantuntijaryhmät koostuivat tanssin monipuolisista ammattilaisista, jotka ovat kukin tehneet pitkän kilpatanssiuran niin tanssijoina kuin tanssinopettajina. Palautteiden pohjalta sanastoa muokattiin useampaan otteeseen ennen sen lopullisen version käyttöönottoa.

Tutkielman luvussa 2 käydään tarkemmin läpi kilpatanssin historiaa niin maailmalla kuin Suomessakin sekä esitellään Suomen Tanssinopettajain liitto STOL ry, STOL:n tutkinnon

rakenne ja sen vaatimukset. Luvussa 2 käsitellään myös kilpatanssin erikoiskielen piirteet ja kilpatanssin sekä sen kielen taustaa. Luvussa 3 perehdytään sanastotyön perusteisiin ja käydään läpi tärkeimmät terminologiset periaatteet. Luku 4 esittelee käytettävyydestä ja käytettävyyden periaatteita sekä aiemmin mainitun terminologisen sanaston tarkistuslistan. Tutkielman metodi ja työvaiheet esitellään tarkemmin luvussa 5, jossa myös käydään läpi konsultoidut asiantuntijaryhmät. Luvussa 6 kootaan sanastotyön tulokset, valikoidut termit, vastineet ja määritelmät sekä perehdytään tarkemmin joihinkin haasteellisiin valintoihin. Luvussa 7 arvioidaan lopullista sanastoa sekä sanastoprojektia kokonaisuutena, ja luvussa 8 tehdään tästä tutkimuksesta ja mahdollisista jatkotutkimuksista yhteenvetoa.

2 KILPATANSSI LAJINA

Tanssiurheilun kattojärjestö Suomessa on Suomen Tanssiurheiluliitto (STUL), joka listaa tanssiurheiluun laskettaviksi lajeiksi seuraavat: Bailatino, Easy Dance Club (EDC), breaking, disco, street, performing arts, latino show, paratanssi, rivitanssi, rock'n'swing-tanssit, salsa, sports aerobic ja vakio- ja latinalaistanssit. Tanssiurheilu on noussut Suomessa laajempaan kansan tietoisuuteen Tanssii Tähtien Kanssa -televisio-ohjelmasta, jossa keskitytään lähinnä vakio- ja latinalaistansseihin. Vakiotansseihin lasketaan hidas valssi, tango, wienin valssi, foxtrot ja quickstep kun taas latinalaistansseihin kuuluvat samba, chacha, rumba, paso doble ja jive. (Suomen Tanssiurheiluliitto, lajit.) Yleisesti vakio- ja latinalaistansseista puhutaan kilpatanssina, joka virallisesti toki käsittää muitakin tanssilajeja. Myös eri tanssijärjestöillä on käytössä eri kattotermit kyseisistä tansseista, *tanssiurheilu*-nimitystä käyttää World DanceSport Federation (WDSF), kun taas *kilpatanssi* on käytössä World Dance Council -järjestöllä (WDC). Molemmat ovat kansainvälisiä tanssijärjestöjä, joista ensimmäisen jäsen Suomen Tanssiurheiluliitto on.

2.1 Kilpatanssin synty maailmalla

Tanssikilpailuja järjestettiin maailmalla jo 1900-luvun alussa, mutta vauhtiin tanssiurheilu pääsi kunnolla vasta ensimmäisen maailmansodan jälkeen 1920-luvulla. Tuohon aikaan Pariisia pidettiin yleisesti taiteiden tyyssijana Euroopassa, ja Euroopan ensimmäiset tanssikilpailut järjestettiin vuonna 1907 Ranskassa. Tanssin kehitys jatkui kuitenkin laajemmin Englannissa, jossa useat tanssit saivat vakiinnutetun muodon, esimerkiksi valssi, quickstep ja slowfoxtrot vuonna 1929. Tanssin painopiste siirtyi Englantiin, ja MM-kilpailut järjestettiin vuosina 1922–1925 Lontoossa aiemman Pariisin sijaan. Kilpailujen alkuaikoina jokainen tanssi kilpailtiin yksittäisenä suorituksena, kun taas 20-luvulla alettiin järjestää enemmän ns. Allround-kilpailuja, joissa kilpailulajeina oli useampi tanssi kerrallaan. (Korhonen 1994, 13.)

Englantilainen tyyli otti vallitsevamman roolin maailmalla 1930-luvun aikana, ja vuonna 1931 järjestettiin ensimmäiset British Championship -kilpailut Blackpoolissa, Englannissa (Korhonen 1994). Kisat ovat vielä tänä päivänäkin tanssimaailman arvostetuimpien ja suurimpien kisojen joukossa, ja monet pitävätkin British Championship -kisan voittoa jopa maailmanmestaruutta suurempana tittelinä. Englantia pidetään edelleen yleisesti kilpatanssin

Mekkana, ja englannin kieltä kilpatanssitermien pääkielenä. Näin ollen edelleen myös tärkeimmät kilpatanssitekniikkakirjat ovat englantilaisia, kuten aiemmin mainittu Walter Lairdin *The Technique of Latin Dancing* (1961), Imperial Society of Teachers of Dancing (ISTD) -järjestön *The Revised Technique of Latin-American Dancing* -kirjasarja (1974), Alex Mooren ja ISTD:n *The Ballroom Technique* (1948) ja Guy Howardin *Technique of Ballroom Dancing* -kirjasarja (1977). Näiden lisäksi viime vuosina World DanceSport Federation (WDSF) on julkaissut omat tekniikkakirjansa sekä vakio- että latinalaistansseihin, nämäkin vain englanniksi.

2.2 Kilpatanssi Suomessa

Suomeen muotitanssit saapuivat 1910-luvulla Pietarista ja Tallinnasta, ja maassamme tanssittiin tuolloin Onestepiä, Twostepiä, erilaisia tangoja sekä Bostonvalssia. Myös foxtrot ja ”hidastettu Boston” saivat vuosikymmenen lopulla jalansijaa Suomen tanssimaailmassa. Jo tässä vaiheessa suomalaiset opettajat kävivät maailmalla erilaisissa tanssikongresseissa oppimassa lisää esimerkiksi tanssitekniikasta, ja ensimmäiset tanssikilpailut Suomessa järjestettiin 1914, lajina tango. Tanssin kehitys jatkui 1920-luvulla, jolloin alettiin jo puhua nykyaikaisista salonkitansseista. Samoihin aikoihin alkoi myös suomalainen tanssinopettajakoulutus, ja samalla uusia amerikkalaisia tansseja mm. Charleston, Black bottom ja Shimmy rantautui Suomeen. Vuonna 1927 järjestettiin ensimmäiset ”tanssiturnajaiset”. (Korhonen 1994, 15.)

Kaikki viisi vakiotanssia otettiin Suomessa käyttöön 1930-luvulla virolaisten tanssinopettajien opettamina. Latinalaistanssi rumba tuli Suomeen vuonna 1931 Saksasta, ja samana vuonna pidettiin maassamme myös ensimmäiset kansainväliset tanssikilpailut. Ensimmäiset SM-kilpailut järjestettiin vuonna 1934 ja Viro–Suomi-maaottelu viidessä vakiotanssissa vuonna 1939. Ensimmäiset englanninkieliset tanssin oppikirjat tilattiin Suomeen 1930-luvulla, ja vuonna 1938 perustettiin ensimmäinen kilpatanssiseura Tanssiklubi X (nykyinen Tanssiurheiluseura Terpsikhore). (Korhonen 1994, 15.)

Sota-aika ja tanssikielto vaikuttivat kilpatanssin kehitykseen Suomessa 1940-luvulla, mutta vuonna 1945 Suomessa järjestettiin kuitenkin Tukholma–Helsinki-tanssiottelu ja vuonna 1948 myös MM-kisat. Samana vuonna pidettiin ensimmäiset pelkkien latinalaistanssien SM-kisat ja suomalaispari tanssi Keski-Euroopan mestaruuteen vakiotansseissa vuonna 1949. Samalla

vuosikymmenellä perustettiin myös Suomen Amatööritanssiliitto ja Suomen Tanssinopettajain Liitto (STOL). Salonkitanssi-nimitys muuttui kilpatanssiksi, ja kotimaiset amatöörivalmentajat kävivät ahkerasti Ruotsissa, Tanskassa ja Englannissa opissa. Myös Tanskasta ja Englannista kävi tanssinopettajia Suomessa valmentamassa. (Korhonen 1994, 16.)

1950-luvulla kansainvälisiä tittelikisoja pidettiin useissa kaupungeissa ja Suomi liittyi vuonna 1956 perustettuun International Council of Amateur Dancers -järjestöön (ICAD), joka nykyään tunnetaan nimellä International DanceSport Federation (IDSF). Suomi liittyi myös International Council of Ballroom Dancing järjestöön (ICBD), joka nykyisin tunnetaan nimellä World Dance Council (WDC). (Korhonen 1994, 16.) Tanssin maailma Suomessa muuttui siis enenevässä määrin kansainvälisemmäksi.

Ensimmäiset pääasialliset suomenkieliset tanssiurheiluoppaat ja -levyt ilmestyivät 1960-luvulla, esimerkiksi Veikko V. Niemelän vuonna 1968 kirjoittama *Nykyaikainen seurataanssi ja Maailman tanssiohjelma I.C.B.D.* Samana vuonna perustettiin myös Suomen Valtakunnallinen Tanssiliitto (SVTL), koska kilpailutoiminta oli levinnyt laajemmin maakuntiin. Kilpailutoiminta laajeni mittavammin 1970-luvulla muun muassa kilpailusääntöjen laatimisen myötä. Suomen Tanssiurheiluliitto STUL perustettiin 1972, ja jo vuonna 1976 STUL ja SVTL yhdistyivät Tanssiurheilun Keskusliitoksi, joka hyväksyttiin Suomen Valtakunnan Urheiluliiton ja kansainvälisen tanssiurheiluliiton jäseneksi samana vuonna. (Korhonen 1994, 16–18.)

Tanssiurheilun Keskusliiton nimi muuttui nykyiseksi Suomen Tanssiurheiluliitoksi vuonna 1986 ja liiton valmentaja- ja tuomarikoulutus tehostui ja kansainvälinen toiminta vilkastui 1980-luvulla. Monia ulkomaisia tanssinopettajia vieraili Suomessa 1980-luvulla, ja useat kotimaiset amatööriuransa lopettaneet tanssiurheilijat siirtyivät ammattilaisiksi, joten tanssiurheilun valmennus tehostui ja tanssiurheiluseurojen määrä lisääntyi huomattavasti. 1990-luvulla tanssiurheilun suosio ja suomalaisten tanssiparien menestys maailmalla kasvoi esimerkiksi Jukka Haapalaisen ja Sirpa Suutari-Jääskön maailmanvalloituksen myötä. (Korhonen 1994, 18–19.)

Vuosituhaten vaihteen jälkeen muun muassa Tanssii Tähtien kanssa -televisio-ohjelma on entisestään kasvattanut tanssiurheilun suosiota ja tunnettavuutta Suomessa. Nykyään kaikki maamme huippuparit harjoittelevat niin koti- kuin ulkomaistenkin valmentajien johdolla sekä

käyvät säännöllisesti myös ulkomailla valmennus- ja kilpailumatkoilla. Kotimaiset huippuvalmentajat hakevat vaikutteita maailmalta ja kouluttautuvat jatkuvasti.

2.2.1 Suomen Tanssinopettajain liitto STOL ry

Suomen Tanssinopettajain liitto STOL ry on ”1940 perustettu paritanssin opettajien yhteenliittymä, jonka tarkoituksena on toimia tanssin ammattilaisten yhdyssiteenä, valvoa jäsentensä etuja eri järjestöissä ja kehittää jäsenistönsä ammatillista pätevyyttä” (Stol ry tutkinto-ohjeistus). Liitossa toimivat seuraavat jaostot: Kilpatanssijaos, Seuratanssijaos, Rock’n Swing jaos (sic) ja Amateur League (AL) jaos (sic) (Stol ry). Liiton jäseneksi haetaan tutkinnon kautta, ja jäsenten oletetaan noudattavan liiton antamaa tanssinopettajan eettistä ohjeistusta, johon kuuluu muun muassa ohjeita oppilaiden kohtelusta, opettajan käytöksestä ja opettajan omien taitojen kehittämisestä (Stol ry, Tanssinopettajan eettinen ohjeistus). Virallisesti kilpatanssin opettaminen ei edellytä tutkinnon suorittamista eikä tätä valvota esimerkiksi tanssisaleilla, mutta STOL:n jäsenyys on osoitus opettajan ammattitaidosta ja se katsotaan luonnollisesti opettajan eduksi.

2.2.2 STOL:n tutkinto

STOL:n jäsenyyden edellytys on tutkinnon suorittaminen. Tutkinnon vaatimukset päivittyivät 1.1.2021 alkaen, ja uuden tutkintorakenteen mukaisesti hakija voi itse määritellä, kuinka laajan tutkinnon haluaa tehdä ja mistä lajeista. Laajuuden vaihtoehtoina ovat assistentti, tanssinopettaja ja diplomitanssinopettaja, ja lajeina seuraavat:

Vakioidut lajit (valssi, tango, foxtrot, wieninvalssi, quickstep, samba, chacha, rumba, paso doble ja jive).

Vapaasti vietävät lajit (argentiinalainen tango, argentiinalainen valssi, bachata, balboa, boogie woogie, bugg, carolina shag, cha cha, cha cha cuban style, collegiate shag, foksi, fusku, hidas foksi, hidas valssi, humppa, jenka / sottiisi, jive, kizomba, lindy hop, masurkka, milonga, night club two step, polkka, rockabilly, rumba-bolero, salsa cros- body style (sic), salsa cuban style, samba, tango, urban kiz, valssi, west coast swing.) (Stol ry tutkintovaatimukset.)

Tutkintoon valmistautumista suositellaan osaavan ohjaajan kanssa, mutta ohjaaja ei kuitenkaan voi olla sama henkilö, joka tutkinnon ottaa vastaan. Tutkinnon suorittamista varten lähdemateriaalina suositellaan käytettävän joitain seuraavista lähteistä:

Howard, Guy / IDTA: Technique of Ballroom Dancing Walz, Tango, Foxtrot, Quickstep

ISTD: Ballroom Technique
Smith-Hampshire, Harry: The Wiennese Walz
Laird, Walter /IDTA: Technique of Latin Dancing

Laird, Walter / IDTA: Technique of Latin Dancing Supplement
ISTD: Latin American Cha Cha, Samba, Paso Doble, Rumba and Jive

Metsäketo, Martti: Kompia ikä kaikki – tanssimusiikin käsikirja
Kontturi-Paasikko, Liisa: Parin kanssa paremmin – paritanssin opetuksen käsikirja

(Stol ry, 1. asteen tutkinto.)

Lähes kaikki lähteet ovat englanninkielisiä, eritoten kaikki tanssitekniikkaa koskevat lähteet, joten tutkintoon valmistautuvalla on oltava riittävä englannin kielen taito. Itse tutkinnon voi kuitenkin suorittaa suomeksi tai englanniksi. Tutkintotilanteessa kandidaatin on todistettava kykynsä sekä tanssia itse vaaditut kuviot että osata opettaa niitä. Kandidaatin tulee myös pystyä kertomaan ja näyttämään kuvioden tekniikka (jalkatyö, tanssisuunnat, otteet ja muut tarkennukset) sekä rytmitys. STOL:n tutkinnon suorittamiseen vaadittavissa taidoissa mainitaan seuraavasti:

- Tutkittavan on kyettävä näyttämään sekä lyhyesti selittämään seuraavat peruskäsitteet ja asiat:

o tutkintoon kuuluvien tanssien tanssiasennot ja -otteet
o vakio- ja latinalaistansseihin liittyvät käsitteet sekä tanssi- ja kuviokohtaiset peruskäsitteet

(Stol ry tutkintovaatimukset.)

Kandidaatin on siis pystyttävä myös sanallistamaan vaadittavat tiedot tanssitekniikasta, eli olennaiset termit on ymmärrettävä ja sisäistettävä, jotta tutkinnon pystyy suorittamaan. Tutkinnosta on hyvin vaikeaa saada hyväksytyä suoritusta ilman, että kandidaatti ymmärtää vaadittua termistöä.

2.3 Kilpatanssin erikoiskieli

Sanastokeskus TSK määrittelee erikoisalan alana, ”joka vaatii erikoisosaamista”. Vastaavasti erikoiskieli on ”kielimuoto, jota käytetään viestinnässä tietyllä erikoisalalla”. (TSK 2006, 30.) Tanssiurheilun ja eritoten kilpatanssin voinee täten määrittää erikoisalaksi, jolla käytetään erikoiskieltä, koska kyseinen ala vaatii osaamista, jota keskivertokansalaiselta ei lähtökohtaisesti löydy. Kuten aiemmin on mainittu, kilpatanssin termistö on laajalti englanninkielistä, koska vaikka suomenkielisiä vastineita on julkaistu jo vuosikymmeniä sitten (esimerkiksi *Nykyaikaisen salonki- ja kilpatanssin tietosanakirja* vuodelta 1946), ne eivät pääasiallisesti ole päätyneet vakituiseen käyttöön.

Kilpatanssin erikoiskieleen lukeutuvat esimerkiksi erilaiset tanssiasentojen ja -otteiden nimet (*Fan Position, Promenade Position, Close Hold*), tanssikuvioiden nimet (*Fan, Three Alemanas, Backward Rocks*) ja tekniikkaa erittelevät tarkennukset (*foot position, footwork, action used*). Näistä jälkimmäisille ilmaisuille voinee keksiä vastaavat suomenkieliset ilmaisut perussanakirjaa konsultoimallakin (*jalan asento, jalkatyö, käytetty toiminta*), mutta esimerkiksi suomenkielisillä tanssitunneilla puhutaan edelleen pääasiassa *footworkista* ja *actionista*. *Käytetty toiminta* voi olla semanttisesti oikein, mutta harva tanssija ymmärtäisi sitä sellaisenaan eikä kyseistä ilmaisua ole vakiintunut kilpatanssin erikoiskieleen.

Kilpatanssin erikoiskieli on käytössä tanssin opetuksessa lapsi- ja junioritasolta lähtien, mahdollisesti juuri sen vuoksi, että esimerkiksi kuvioiden nimet ovat pääasiassa englanniksi. Lasten tanssitunneilla opetus lähtee tietenkin leikin ja mielikuvien kautta, ja joitain peruskuvioita käytetään varsinkin lapsia ja nuoria opettaessa myös suomeksi, mutta jo lapsiluokissa nuoret tanssijat käyvät usein maailmallakin tanssikilpailuissa oppia ottamassa. Esimerkiksi vuodesta 1947 järjestetty Junior Blackpool Dance Festival Blackpoolissa, Englannissa on lapsi- ja junioritanssijoiden versio aiemmin mainitusta aikuisille ja nuorille aikuisille suunnatusta British Open -tanssikilpailusta samassa kaupungissa. Junior Blackpool Dance Festivalilla on omat ikäluokat 6–15-vuotiaille tanssijoille, ja näihin kisoihin ovat suomalaisetkin lapset ja nuoret osallistuneet jo vuosikymmenien ajan. (The Junior Blackpool Dance Festival.) Olen itse osallistunut kyseisiin kilpailuihin 90-luvulla juniori-ikäisenä ja tällöinkin mukana oli myös lapsiluokissa kisaavia eli alakouluikäisiä pareja.

Kilpatanssimaailmassa on myös hyvin tavallista, että ulkomaisia tanssinopettajia on opetuksessa mukana jo nuoresta lähtien. Tässäkin mielessä englannin kielen taito erityisesti kilpatanssin erikoiskielen suhteen on tärkeä jo varhaisessa vaiheessa tanssiuraa, koska esimerkiksi englantilaiset vierailevat opettajat opettavat luonnollisesti englanniksi. Tällöin on hyvin vaikea seurata opetusta, mikäli tanssitermistö ei englanniksi ole ainakin jossain määrin tuttua. Tämä selittää osaltaan myös sitä, miksi tanssitermeille muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta ei ole vakiintunut suomenkielisiä vastineita. Myös esimerkiksi maajoukkueen tanssiurheilijoille opetus on ulkomaisten opettajien osalta englanniksi, joten nuorimmatkin junioriluokan urheilijat (12–13-vuotiaat) seuraavat opetusta osittain vieraalla kielellä (Suomen Tanssiurheiluliitto, vakio- ja latinalaistanssit).

Eryityisesti Pohjois-Suomen tanssinopetuksessa vahva vaikutus on ollut yleisesti alan ”grand old lady” tunnetulla Salme Raukovaaralla, joka oli tanssinopettajan lisäksi myös

englanninopettaja alakoulussa. Raukovaara kilpaili itse menestyksekkäästi 60–70-luvulla miehensä Askon kanssa, ja he perustivat yhdessä Oulun tanssiseura Telemark ry:n vuonna 1965. Raukovaarat johtivat seuraa sen alusta asti kansainvälisellä otteella, järjestivät niin oman seuransa kuin muidenkin tanssiseurojen kilpailuihin kansainvälisiä tuomareita ja pareja ja yleisesti raivasivat suomalaisille tanssijoille tietä maailmalle. (Niemelä 1998, 290–298.) Mahdollisesti myös Salmen englanninopettajan ammatista johtuen Raukovaarat korostivat opetuksessaan englanninkielisiä kuvioita ja termejä. Telemark ry:ssä kävi vakituisesti jo juniori-ikäisillä oppilailla ulkomaisia opettajia, joten termien tuli olla tuttuja, jotta opetusta pystyi seuraamaan. Erityisesti Raukovaarojen vahva nuorisotyö on kerännyt Suomen kilpatanssimaailmassa kiitosta ja tuottanut useita mestareita vuosikymmenien varrella niin Telemark ry:lle kuin muillekin edustusseuroille. Raukovaarat olivat aktiivisia ja arvostettuja kilpatanssimaailman jäseniä pitkälle tälle vuosituhannelle saakka.

3 TERMINOLOGIAN JA SANASTOTYÖN PERUSTEET

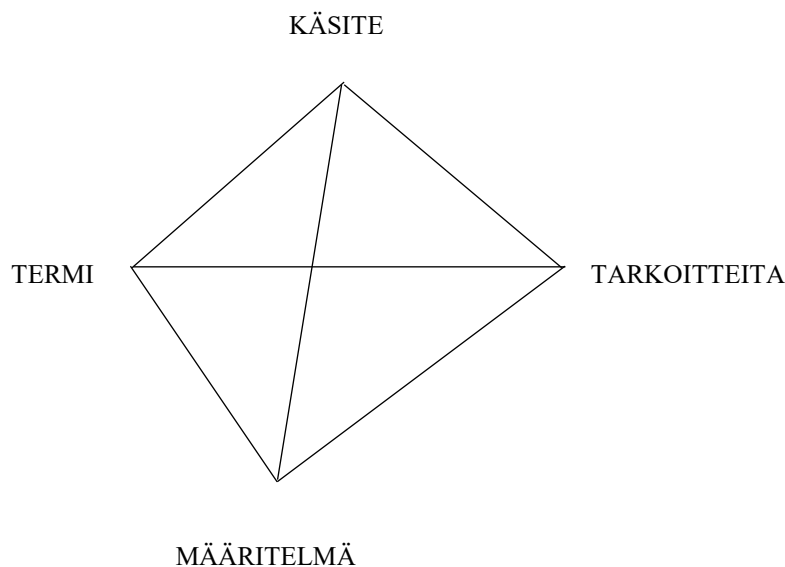
Sanastokeskus TSK määrittelee terminologian (myös *terminologiaoppi*) seuraavasti: ”oppi käsitteiden ja termistöjen rakenteesta, muodostamisesta, kehityksestä, käytöstä ja käsittelystä eri erikoisaloilla” (TSK 2006, 30). Sanastotyö perustuu terminologiaan ja tarkoittaa tietyn erikoisalan käsitteiden keräämistä, analysointia, kuvaamista ja esittämistä (TSK 2006, 31). Sanastotyön lähtökohtana tulisi aina olla todellinen tarve, ja tämän toteamiseen vaaditaan usein alan asiantuntijoita (Nykänen 1999b, 63). Tämän tutkielman tuottaman sanaston perusteena on sekä omakohtainen että useiden kollegoiden toteama tarve suomenkieliselle tanssisanastolle, joten Nykäsen edellytys todellisesta tarpeesta vaikuttaisi toteutuvan tämän sanaston kohdalla.

3.1 Tarkoite, käsite, termi ja määritelmä

Suonuutin (2006, 11) mukaan tarkoitteet ovat todellisen elämän ilmiöitä, jotka voivat olla konkreettisia (esimerkiksi *puu*, *pöytä*) tai abstrakteja (esimerkiksi *yhteiskunta*, *terveys*). Sanastokeskus TSK lisää tarkoitteen määritelmään konkreettisen ja abstraktin tarkoitteen lisäksi myös keksityn tarkoitteen, esimerkiksi *yksisarvinen* (TSK 2006, 10). Myös TSK:n mukaan tarkoite on asia, jonka voi kuvitella tai käsitellä ja jolla on vastineena tietty käsite. (mts. 10). Yhdistämme mielessämme tiettyyn tarkoitteeseen tietyt ominaisuudet, joita kutsutaan käsitepiirteiksi. Käsitepiirteet kuvaavat mielikuvaa ajattelemastamme tarkoitteesta, ja tätä mielikuvaa kutsutaan käsitteeksi. (Suonuuti 2006, 11.) Suonuutin antamassa esimerkissä käsitteen *puu* käsitepiirteet voivat olla esimerkiksi, että se on ”kasvi, korkea, pitkäikäinen, sillä on jäykkä runko ja oksia” (2006, 11). Jos käsite yhdistyy vain yhteen erityiseen tarkoitteeseen puhutaan yksilökäsitteestä, Suonuutin esimerkissä *Eiffel-torni*. Yleiskäsite taas muodostuu useammasta toisiaan muistuttavasta tarkoitteesta, joilla on yhteisiä piirteitä ja jotka yhdistämme samanlaiseksi mielikuvaksi, Suonuutin esimerkissä *torni*. (2006, 11.) Eri käsitteillä voi olla runsaasti samoja yleisiä piirteitä toistensa kanssa, esimerkiksi *kova* kuvaa niin *puuta*, *pöytää* kuin *pulloakin*. Piirrettä, joka tekee eron kahden eri käsitteen välillä, kutsutaan erottavaksi piirteeksi. (Mts. 12.)

Jotta voimme keskustella näistä mielessämme olevista tarkoitteista ja käsitteistä, niille täytyy luoda sanallinen selitys eli määritelmä ja kielellinen ilmaus tai nimitys eli termi (Suonuuti 2006, 11). Määritelmä tarkoittaa kuvausta, jolla käsite erotetaan sen muista lähikäsitteistä.

(TSK 2006, 19.) Termi taas tarkoittaa erikoisalalla käytettävän yleiskäsitteen nimitystä ja se voi koostua useammasta sanasta ja sisältää muitakin kuin sanallisia elementtejä. Termi voi olla myös symboli kuten π (pii). (TSK 2006, 22; Suonuuti 2006, 11.) Valittavan termin tulisi noudattaa kyseessä olevan kielen normeja ja sääntöjä ja sen tulee olla produktiivinen eli sallia termin taivuttaminen ja johdokset (Nykänen 1997, 5; Suonuuti 2006, 32). Mikäli käsitteestä käytetään useampaa termiä, tulisi jokin näistä valita suositettavaksi termiksi. Termin synonyymit tulisi merkitä sallittaviksi tai hylättäviksi termeiksi. (Suonuuti 2006, 32.) Suonuuti esittää tarkoitteen, käsitteen, termin ja määritelmän suhteet pyramidin muodossa, kuten kuvassa 1, jossa pyramidin kannan kulmat eli termi, määritelmä ja tarkoite ovat todellisen maailman ilmiöitä tai ilmaisuja ja pyramidin huippu eli käsite on ajattelun tuote (2006, 11).

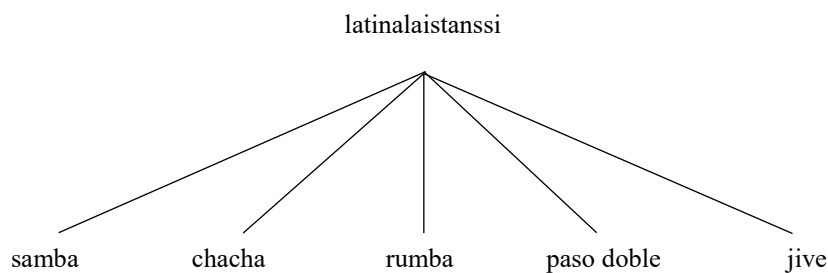
Kuva 1. Tarkoitteen, käsitteen, määritelmän ja termin väliset suhteet (Suonuuti 2006, 12)

3.2 Käsitejärjestelmät ja käsitesuhteet

Käsitteet liittyvät aina jollain tavalla muihin käsitteisiin ja näin ollen muodostavat yhdessä käsitejärjestelmiä. Käsiteanalyysi eli käsitteiden merkitysten, käsitejärjestelmien ja niiden suhteiden selvittäminen ja kuvaaminen on olennainen työkalu määritelmiä tehdessä. Käsitejärjestelmien välisten suhteiden selvittäminen on Suonuutin mukaan edellytys kunnollisten määritelmien laatimiselle. (Suonuuti 1999, 29; 2006, 13; TSK 2006, 6.) Yleisesti erotetaan kolme erilaista käsitesuhdetta käsitejärjestelmien luokitteluun: hierarkkinen

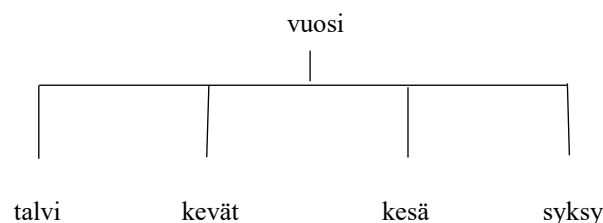
suhde, koostumussuhde ja funktiosuhde. Usein käsitejärjestelmät ovat kuitenkin eri suhteiden yhdistelmiä eli sekakoosteisia järjestelmiä. (Suonuuti 2006; TSK 2006.)

Hierarkkisessa suhteessa on aina laajempi yläkäsite ja suppeampi alakäsite. Tällöin alakäsite pitää sisällään kaikki yläkäsitteen piirteet ja näiden lisäksi ainakin yhden erottavan piirteen. (Suonuuti 2006, 13; TSK 2006, 6.) Sanastokeskus TSK:n mukaan (2006, 6) hierarkkisessa suhteessa alakäsitteestä on aina pystyttävä näyttämään toteen, että ”*Y on eräänlainen X*” eli esimerkiksi ”*samba on eräänlainen latinalaistanssi*”. Hierarkkisten käsitejärjestelmien vakiintunut esitystapa on vinoviivoja sisältävä puudiagrammi (Nykänen 1999a, 17), kuten kuvassa 2.

Kuva 2. Esimerkki hierarkkisen käsitesuhteen kuvaamisesta puudiagrammina

Koostumussuhteisessa käsitejärjestelmässä alakäsite on osa yläkäsitteen kokonaisuutta, esimerkiksi alakäsite *poljin* on osa yläkäsitettä *polkupyörä*. Kokonaisuus voi olla suljettu tai avoin järjestelmä eli joko kokonaisuuden määrittäminen vaatii kaikki sen kokonaisuuden osat tai joitain sen osista voi jättää pois. Koostumussuhteisessa käsitejärjestelmässä ei voida näyttää toteen, että ”*Y on eräänlainen X*”, esimerkiksi alla olevassa diagrammissa *kesä* ei ole eräänlainen *vuosi*. (Suonuuti 2006, 16; TSK 2006, 16.) Koostumussuhteiset käsitejärjestelmät esitetään yleensä pysty- ja vaakaviivojen muodostamana kampadiagrammina (Nykänen 1999a, 17), kuten kuvassa 3.

Kuva 3. Esimerkki koostumussuhteen kuvaamisesta kampadiagrammina (Nykänen 1999a, 17)

Funktiosuhteilla viitataan käsitteiden välisiin suhteisiin, jotka eivät ole hierarkkisia tai koostumuksellisia vaan perustuvat käsitteiden tarkoitteiden välisiin aiheyhteyksiin. Esimerkkejä näistä suhteista ovat syy ja seuraus (*kevät ja lehtien puhkeaminen*), tuottaja ja tuote (*harakka ja harakanpesä*) sekä aikaan liittyvä yhteys (*painaminen ja sidonta kirjanvalmistuksessa*). (Suonuuti 2006, 17; TSK 2006, 17.) Funktiosuhteet esitetään yleensä yksi- tai kaksisuuntaisella nuolimerkinnällä varustetulla diagrammilla (Nykänen 1999a, 16–17).

Kuten aiemmin on mainittu, käsitejärjestelmät ovat kuitenkin usein sekakoosteisia eli eri suhteiden yhdistelmiä. Suonuuti esittää tästä erinomaisen esimerkin, *vuodenajat*. *Vuodenajat* ovat hierarkkisesti toistensa vieruskäsitteitä, mutta niiden välillä on myös edeltävän ja seuraavan ilmiön välinen funktiosuhde. *Vuodenajat* ovat myös koostumussuhteessa käsitteeseen *vuosi* nähden. (2006, 18.)

3.3 Erilaiset määritelmät

Suonuuti (2006, 19) esittää, että terminologisen sanaston laatu riippuu määritelmien laadusta. Ennen laadukkaan määritelmän esittämistä on tärkeää selvittää, mitkä lähikäsitteet kuuluvat samaan käsitejärjestelmään ja minkälaiset näiden käsitteiden väliset suhteet ovat. Vaikka määritelmiä koskevat lähtökohtaisesti tietyt säännöt, eri vastaanottajille voi olla tarpeen tehdä erilaiset määritelmät. Esimerkiksi maallikoille ja asiantuntijoille tehdyissä määritelmissä voi olla tarpeen käyttää erilaista kieltä tai tapaa kuvailla käsitettä. (Mts. 19.) Kalliokuusi (1999, 45) mainitsee, että määritelmän tulee olla sellainen, että se sisältää kaikki olennaiset käsitepiirteet, joilla käsitteen voi yksilöidä. Määritelmän tulee siis sisältää tarpeeksi tietoa, jotta käsitteen voi erottaa muista lähikäsitteistä, eikä määritelmä saa sisältää epäolennaista, perätöntä tai itsestään selvää tietoa (mts. 45).

Määritelmän tulisi olla lyhyt ja sisältää vain olennainen tieto, jolla sen voi sijoittaa oikealle paikalle käsitejärjestelmään. Mikäli käsite kaipaa muuta tarkennusta, nämä tiedot voi mainita määritelmää täydentävässä huomautuksessa. (Suonuuti 2006, 23.) Määritelmän toimivuutta voi kokeilla korvausperiaatteen avulla: termi pitäisi voida korvata missä tahansa kontekstissa sen määritelmällä. Tässä tulee toki tarvittaessa ottaa huomioon pienet muutokset, kuten esimerkiksi termin taivutukset. (Suonuuti 1999, 29.)

Suonuutin (2006) mukaan määritelmät jaetaan yleisesti kahteen tyyppiin, sisältömääritelmiin ja joukkomääritelmiin. Sisältömääritelmä kuvaa jonkin käsitteen tähdellisimmät ja erottavat piirteet, kun taas joukkomääritelmän tulisi luetella kaikki kyseisen käsitteen alaan kuuluvat eri tarkoitteet tai hierarkkiset alakäsitteet. Käytännössä siis sisältömääritelmän tulee viitata määriteltävän käsitteen yläkäsitteeseen ja listata sen lisäksi alakäsitteiden erottavat piirteet. (Suonuuti 2006, 19–20.) Kalliokuusen (1999, 46) mukaan käytännön sanastotyössä suurin osa määritelmistä on nimenomaan sisältömääritelmiä. Joukkomääritelmä puolestaan luettelee kaikki yläkäsitteeseen liittyvät tarkoitteet (Suonuuti 2006, 20). Esimerkiksi kilpatanssiin liittyen käsitteen *latinalaistanssit* määritelmään tulisi listata *samba, chacha, rumba, paso doble* ja *jive*.

Suonuutin (2006, 24) mukaan yleisimmät määritelmien virheet liittyvät kehämääritelmiin, negatiivisiin määritelmiin tai epätäydellisiin määritelmiin. Kehämääritelmässä käsite määritellään joko suorasti tai epäsuorasti itsellään, jolloin määritelmä ei suoranaisesti anna tietoa itse käsitteestä. Kehämääritelmä voi olla joko sisäinen, jolloin käsitteen määritelmä viittaa siihen itseensä, tai ulkoinen, jolloin kaksi tai useampi määritelmää viittaavat molemmat toisiinsa. Negatiivinen määritelmä taas määrittelee käsitteen sen kautta, mitä käsite ei ole. (Suonuuti 2006, 24–26.) Tämä voi toisinaan olla tarpeen; Suonuutin (2006, 26) esimerkissä *kaljupää* määritellään ihmisenä, jonka päässä ei ole hiuksia. Yleisesti on kuitenkin pyrittävä määrittelemään käsite sen kautta, millainen se on. Epätäydellinen määritelmä viittaa nimensä mukaisesti määritelmään, jossa ei ole riittävästi tietoa käsitteestä tai sitä on liikaa. Epätäydellinen joukkomääritelmä ei sisällä kaikkia määriteltävän käsitteen alaan kuuluvia tarkoitteita tai hierarkkisia alakäsitteitä. Epätäydellistä luetteloa voi käyttää huomautuksessa, jos ei ole järkevää luetteloita kaikkia käsitteeseen kuuluvia tarkoitteita. (Mts. 26–30.)

3.4 Hyvän termin kriteerit

Kuten aiemmin on mainittu, Suonuutin (2006, 32) mukaan hyvän termin tulisi noudattaa kyseisen kielen normeja ja sääntöjä ja olla produktiivinen eli sallia taivuttaminen ja johdokset. Nykänen (1997, 5–6) tarkentaa hyvän termin kriteereiksi myös esimerkiksi läpikuultavuuden, tarkoituksenmukaisuuden, erottuvuuden ja lyhyiden. Nykänen myöntää, että kovinkaan moni termi ei itse asiassa täyttää aivan kaikkia hyvän termin kriteereitä, mutta nämä tulisi pitää mielessä termivalintaa tarkastellessa (mt.).

Läpikuultavuudella Nykänen (1997, 5) tarkoittaa sitä, että termistä tulisi välittömästi näkyä käsitteen tärkeimmät piirteet, esimerkiksi tarkemmin luvussa 6 käsitelty *perustanssiasento* (*basic position*). Termi sellaisenaan kertoo jo, että kyseessä on nimenomaan tanssiasennoista perustavinta laatua oleva asento. Tarkoituksenmukaisuudella Nykänen viittaa termin käyttöyhteyteen, jossa termi ei saisi herättää haitallisia mielikuvia (mt.). Tämän tutkimuksen sanastosta esimerkiksi termi *vartalon linja* (*shaping*) oli valinnaltaan sellainen, ettei haitallisia mielikuvia pääse syntymään verrattuna esimerkiksi toiseen mahdolliseen valintaan, *vartalon muoto* (ks. luku 6.5.3).

Hyvä termi ei saisi olla liikaa toisen, samalla alalla tai yleisesti käytettävän termin kaltainen vaan sekaannusten välttämiseksi sen tulisi erottua muista samantyyppisistä termeistä (Nykänen 1997, 5). Liian pitkää termiä ei myöskään tulisi suosia, koska kuten Nykänen toteaa, ”kukapa haluaisi varta vasten käyttää pitkiä ja kömpelöitä termejä” (1997, 5). Tästä hyvän termin kriteeristä on tarkempaa pohdintaa tämän tutkimuksen sanaston osalta luvussa 6.5.1.

Isohellan ja Nissilän (2015) mukaan ei ole myöskään järkevää keksiä uutta termiä vain uuden termin keksimisen vuoksi, vaikka vanha termi ei täyttäisikään kaikkia hyvän termin kriteerejä. Isohellan ja Nissilän mukaan vanhaa termiä voi hyvin käyttää, jos se on alalla vakiintuneessa käytössä eikä ole kohtalaista varmuutta, että uusi termi todella vakiinnuttaisi paikkansa ja sivuuttaisi vanhan termin käytöstä (mts. 3).

4 KÄYTETTÄVYYS

Koska tarkoituksena on luoda sanasto, jota tutkintoon valmistautuvat opiskelijat voivat opinnoissaan käyttää, on olennaista, että sanasto on myös käyttäjäystävällinen ja palvelee nimenomaan näiden käyttäjien tarpeita. Sanaston on oltava helppolukuinen ja sisällettävä avaintermejä, jotka avaavat Walter Lairdin tekniikkakirjaa ja sen sisältöä myös henkilölle, joka ei välttämättä ole aiheeseen aiemmin läheisesti perehtynyt. Kuten jo aiemmin on mainittu, sanaston käyttäjät voivat olla myös esimerkiksi seurataanssitaustalta ponnistavia, joille latinalaistanssitekniikka ja sen termit eivät ole vielä tulleet vastaan.

Suojanen, Koskinen ja Tuominen (2015) käsittelevät käyttäjälähtöisyyttä yleisterminä luonnehtimaan suhtautumista, jossa tärkein huomioitava on tekstin vastaanottaja. Perinteisesti käännöstä tehdessä ei ole ajateltu tuotosta tehtävän nimenomaan käyttäjälle vaan ennemminkin lukijalle, vastaanottajalle tai kohdeyleisölle. Ajatuksena esimerkiksi käännetyin tekstin lukija tai vastaanottaja käyttäjänä on siis verrattain uusi. Suojanen ym. (2012, 15) määrittelevät käytettävyyden tuotteen soveltumisena ”tarkoitukseensa niin, että sitä voidaan käyttää tuloksellisesti, tehokkaasti ja miellyttävästi”. Wille Kuutti (2003, 13) taas kertoo käytettävyyden tuotteen ominaisuutena kuvaavan, ”kuinka sujuvasti tuotteen toimintoja käyttäjä käyttää päästäkseen haluamaansa päämäärään.” Kuutti jatkaa mainitsemalla, että käytettävyydessä puhutaan ihmisen ja koneen vuorovaikutuksesta, mutta lisää, ettei käytettävyys ole vain tietotekniisiin sovelluksiin liittyvä piirre. Kuutin mukaan myös esimerkiksi oven käyttöliittymällä voi olla huono käytettävyys, jos siitä ei voi päätellä, kummalta laidalta ovea tulisi työntää. Yhtä lailla käytettävyyden näkökulma pätee myös teksteihin. (Mt.).

Kuutin (2003, 13) mukaan käytettävyyden voi sanoa koostuvan eri osa-alueista, joita ovat opittavuus, muistettavuus, tehokkuus, pieni virhealttius ja miellyttävyys. Usein mainitaan myös intuitiivisuus. Tämä tarkoittaa sitä, että kun käyttäjä kohtaa vieraan laitteen tai käyttöliittymän, joka on hänelle uusi, mutta kuitenkin muistuttaa jotain hänen aiemmin käyttämänsä laitetta tai käyttöliittymää, käyttäjä intuitiivisesti tietää, miten laitetta tulisi käyttää. Intuitiivisuus on kuitenkin subjektiivinen käsite, yhdelle intuitiivinen asia voi olla toiselle täysin epäintuitiivinen. (Kuutti 2003, 13.)

4.1 Heuristiikat käytettävyyden arvioinnissa

Käytettävyyttä arvioitaessa käytetään apuna usein erilaisia heuristiikkoja eli listoja periaatteista ja ohjeista, joita noudattava käyttöliittymä olisi käytettävyydeltään hyvä. Kuutti (2003, 47) mukaan oikein käytettynä heuristiikat auttavat paljastamaan kaikkein yleisimmät ja vakavimmat käytettävyysongelmat. Heuristiikkoja voidaan käyttää osana iteratiivista tuotekehittelyä, jolloin tuotteen prototyyppiä arvioidaan heuristiikan mukaan ja sitä kehitetään ja korjataan jatkuvasti, kunnes ongelmia ei enää uusilla arviointikierroksilla paljastu (Kuutti 2003, 48). Heuristiikoista käytetyin on Jakob Nielsenin ja Ralf Molichin kokoama lista (1990), joka yleisesti tunnetaan Nielsenin listana. Listasta on useita eri versioita, mutta yleisimmin se sisältää kymmenen kohtaa. (Suojanen ym. 2012, 99.) Alla olevassa taulukossa 1 on esitetty Nielsenin lista Korvenrannan suomennoksina (2005, 114) ja Suojuksen ym. tarkennuksina (2012, 100).

Taulukko 1. Nielsenin heuristiikkalista (Suojanen, Koskinen ja Tuominen 2012, 99–100)

1. Palvelun tilan näkyvyys	Tilan, jossa palvelu tai järjestelmä on kullakin hetkellä, tulisi aina olla käyttäjälle selvä.
2. Palvelun ja tosielämän vastaavuus	Palvelun tulisi käyttää tavallisesta elämästä tuttuja termejä, käsitteitä ja sanontoja eikä palvelun omaa erikoistermistöä.
3. Käyttäjän kontrolli ja vapaus	Käyttäjät tekevät virheitä. Järjestelmän tulisikin tarjota selkeät poistumistiet kaikissa tilanteissa ja sallia kumoa- ja tee uudelleen -toimintoja.
4. Yhteneväisyys ja standardit	Järjestelmän tulisi käyttää johdonmukaisesti samoja sanoja, tilanteita ja toimintoja tarkoittamaan määrättyjä asioita.
5. Virheiden estäminen	Virheilmoitusten sijasta tulisi keskittyä virheiden välttämiseen. Käyttäjiltä on esimerkiksi hyvä pyytää varmistus komennoille, joita ei pysty perumaan.
6. Tunnistaminen mieluummin kuin muistaminen	Asioiden (esim. toimintojen, objektien) pitäisi olla näkyviä. Järjestelmän ei tulisi vaatia muistamista siirryttäessä näytöstä toiseen, ja ohjeiden tulisi olla näkyvissä tai helposti saatavissa.
7. Käytön joustavuus ja tehokkuus	Järjestelmän tulisi ottaa huomioon sekä noviisi- että kokeneet käyttäjät, ja usein käytettyjä toimintoja tulisi voida räätälöidä.
8. Esteettinen ja minimalistinen suunnittelu	Tarjotun informaation tulisi koskea vain kyseistä tehtävää ja olla myös esteettisesti minimalistista.
9. Virhetilanteiden tunnistaminen, ilmoittaminen ja korjaaminen	Virhetilanteessa järjestelmän tulisi antaa mahdollisimman selkeä virheilmoitus käyttäjän ymmärtämällä kielellä ja sen tulisi myös ohjata virheen korjaamiseen.
10. Opastus ja ohjeistus	Ideaalitilanteessa käyttäjä ei tarvitse ohjeistusta, mutta monimutkaisten järjestelmien käyttö harvoin onnistuu ilman sitä. Käyttäjän tulisikin saada tietoa, jota on helppo etsiä ja joka koskee käsillä olevia tehtäviä.

Yksittäinen arvioija huomaa noin 35 % käytettävyysongelmista, joten heuristisessa arvioinnissa tulisi käyttää useampaa arvioijaa, jotta mahdollisimman monet käytettävyyshaasteet tulisivat ilmi. Eri arvioijat huomaavat erilaisia ongelmia, joten virheiden löydettävyyssprosentti nousee merkittävästi, jos mukana on esimerkiksi viisi arvioijaa. Kuutin mukaan useissa tutkimuksissa on kuitenkin huomattu, että kun arvioijia on yli viisi, virheiden löydettävyyssprosentti ei enää merkittävästi nouse, joten kolmesta kuuteen olisi täten arvioijien taloudellisin määrä. Arvioijat käyvät ensin käyttöliittymän läpi itsekseen, jonka jälkeen löydöksistä keskustellaan yhdessä ja luodaan lista käytettävyyspuutteista. Jokaisen puutteen yhteyteen merkitään myös, mitä heuristiikan sääntöä se rikkoo. (Kuutti 2003, 48.)

Luvussa 5 käyn tarkemmin läpi kilpatanssisanaston koostamisen työvaiheet, johon liittyi myös käytettävyyden arviointia asiantuntijaryhmien toimesta. Varsinaisesti heuristiikkalistaa ei sellaisenaan käytetty asiantuntijaryhmien työskentelyssä, mutta listan sisältämiä kohtia käytiin läpi erityisesti suppeamman eli kolmesta asiantuntijasta koostuvan ryhmän kanssa.

4.2 Terminologisen sanaston käytettävyyden arviointi

Aiemmin mainitussa Anni Kinnusen ralliurheilun erikoiskieleen liittyvässä pro gradu -tutkielmassa (2018) Kinnunen on työstänyt tarkistuslistan terminologisen sanaston käytettävyyden arviointiin. Tutkielmassaan Kinnunen loi käyttäjilleen räätälöidyn suomi–saksa-rallisanaston, jota rallimuseon oppaat voisivat käyttää pohjana mahdollisissa saksankielisissä opastuksissa. Tutkielmassa esitettävän käytettävyyden arvioinnin tarkistuslistan Kinnunen on perustanut eri käytettävyyteen ja sanastoihin liittyviin tutkimuksiin ja pohdintoihin, kuten Ulrich Heidin (2011) ja Carolin Müller-Spitzerin (2014) verkkosanakirjojen käytettävyyttä koskeviin tutkimuksiin (Kinnunen 2018, 18–22). Kinnusen tarkistuslista kokonaisuudessaan esitetään taulukossa 2.

Taulukko 2. Tarkistuslista käytettävyydeltään hyvän sanaston laatijalle (Kinnunen 2018, 27–28)

1. Sisältö	✓
1.1. Sisältääkö sanasto kaikki käyttäjälle olennaiset osa-alueet?	
1.2. Sisältääkö sanasto kaikki käyttötarkoituksen kannalta olennaiset termit?	
1.3. Onko käyttäjän kannalta turha tieto jätetty pois sanastosta?	
2. Käsitteiden ryhmittely	✓

2.1. Vastaako käsitteiden ryhmittely käyttäjän odotuksia?	
2.2. Onko käsitteiden ryhmittely sanaston käyttötarkoituksen kannalta looginen?	
3. Kieli	✓
3.1. Onko sanastossa käytetty kieli käyttäjän kannalta helppolukuista ja ymmärrettävää?	
4. Esipuhe	✓
4.1. Sisältääkö sanasto esipuheen?	
4.2. Onko esipuheessa ilmaistu käyttäjälle, mihin tarkoitukseen sanasto on laadittu?	
4.3. Onko esipuheessa ilmaistu, millaisesta näkökulmasta sanasto on laadittu?	
4.4. Käykö esipuheesta ilmi, ketkä kuuluvat sanaston kohderyhmään?	
4.5. Onko esipuheessa ilmoitettu, mitä kieliä sanastossa on käytetty?	
5. Käyttöohje	✓
5.1. Sisältääkö sanasto käyttöohjeen, josta käyttäjälle käy ilmi, kuinka sanastoa käytetään?	
5.2. Onko sanastossa käytetyille lyhenteille ja symboleille annettu selitykset?	
5.3. Onko käyttöohjeessa annettu sanaston käyttöä tehostavia ja nopeuttavia käyttövinkkejä?	
6. Rakenne	✓
6.1. Noudatteleeko sanasto käyttäjälle ennestään tuttua rakennetta?	
6.2. Onko termitietueen rakenne käyttäjälle looginen?	
7. Määritelmät	✓
7.1. Onko määritelmien tietosisältö ja ilmoitettavat käsitepiirteet valittu siten, että ne vastaavat käyttäjän tarpeita?	
7.2. Onko määritelmien sanamuodot valittu siten, että ne ovat käyttäjälle selkeitä ja ymmärrettäviä?	
7.3. Onko sanastossa vältetty nollamääritelmiä?	
7.4. Onko määriteltävän käsitteen lähikäsitteitä kirjoitettu tarvittaessa auki?	
7.5. Onko sanastossa käytetty huomautuksia selventämään määritelmiä?	
7.6. Onko käsitteitä ja niiden määritelmiä tarvittaessa havainnollistettu kuvien tai kaavioiden avulla?	
8. Synonyymit	✓
8.1. Onko sanastossa annettu kootusti kaikki nimitykset, joilla yksittäiseen käsitteeseen yleisesti viitataan?	
9. Navigointi	✓
9.1. Sisältääkö sanasto hakemiston?	

9.2. Onko sanaston sivut numeroitu?	
10. Ulkoasu	✓
10.1. Onko sanaston ulkoasu riittävän yksinkertainen?	
10.2. Onko sanastossa käytetty fontti selkeä, sopivan kokoinen ja luettava?	
10.3. Onko sanaston sisältämä teksti aseteltu riittävän ilmeisesti?	
10.4. Onko erityyppiset informaatioisällöt esitetty sanastossa visuaalisesti toisistaan erillään tyhjän tilan, typografisten elementtien tai symboleiden avulla?	
10.5. Onko koko termitietue esitetty samalla sivulla?	
11. Virheet	✓
11.1. Onko sanastosta korjattu kaikki virheet, jotka voisivat johtaa käyttäjää harhaan?	
11.2. Onko sanasto laadittu siten, että se ennaltaehkäisee käyttäjän tekemiä käyttövirheitä?	
11.3. Onko mahdolliset homonyymit merkitty selkeästi?	
12. Yhdenmukaisuus	✓
12.1. Ovatko kaikki termitietueet rakenteeltaan samanlaisia?	
12.2. Löytyykö tietentyyppinen tieto aina samasta kohdasta tietuetta?	
12.3. Onko käsittekaavioissa käytetty johdonmukaisia merkintätapoja?	
12.4. Onko sanaston ulkoasu yhdenmukainen alusta loppuun?	
13. Saavutettavuus	✓
13.1. Onko sanasto kaikkien käyttäjäryhmien saatavilla?	
13.2. Onko sanastosta tuotettu tarvittaessa myös erityisryhmille soveltuva versio?	

Kinnunen mainitsee (2018, 28–29), että tarkistuslistan mukaisesti tehty sanasto ei kuitenkaan automaattisesti ole laadukas, koska lista ota lainkaan kantaa mahdollisiin virheellisiin määritelmiin tai käsiteanalyysiin. Listan mukaisesti tuotetun sanaston pitäisi kuitenkin olla käyttäjilleen helppokäyttöinen ja tarkkaan määriteltyä tarkoitustaan hyvin palveleva, joten se soveltuu myös tämän tutkielman tuottaman kilpatanssisanaston tarkasteluun. Lopullinen sanasto Kinnusen tarkistuslistan avulla arvioiden esitellään luvussa 7.

5 METODI

Lähtökohtana kilpatanssisanaston kokoamiselle toimii aiemmin mainittu Walter Lairdin *The Technique of Latin Dancing* -teos. Teoksen pääsisältö on kaikkien viiden latinalaistanssin peruskuvioiden yksityiskohtainen kuvailu esimerkiksi jalkatyön, vartalonkäytön ja ajoituksen osalta. Tarkat tiedot on koottu taulukkoihin, jonka lisäksi taulukon alla on aina lisätietoja kuvioon ja sen tanssitekniikkaan liittyen. Teoksen alussa on lyhyt esittely kaavioissa käytetyistä lyhenteistä, latinalaistanssien peruseräilyistä sekä perustanssiasennoista havainnollistavien kuvien kera. Kuten johdannossa selvennettiin, itse kuvioiden nimiä ei valittu sanastoon mukaan, koska näiden suomentamisesta saatava lisähyöty ei ole STOL:in tutkintoon valmistautuvalle kandidaatille merkittävää.

5.1 Kilpatanssisanaston kokoaminen

Tämän tutkimuksen sanastoprojekti sai alkunsa selkeästä tarpeesta, koska vaikka Walter Lairdin teos on jo pitkään ollut niin Suomen kuin muunkin tanssimaailman tärkein ohjekirja latinalaistanssitekniikan suhteen, kyseistä teosta ei ole koskaan suomennettu. Koko teoksen suomentaminen ei ollut tätä tutkimusta varten mahdollista, mutta koska jo teoksen avaintermien ymmärtäminen auttaa syventämään itse teoksen ymmärtämistä, sanasto teoksen termeistä koettiin niin tutkimuksen tekijän kuin apuna toimineiden asiantuntijoidenkin puolesta tarpeellisenä. Teoksen termeissä olisi ainesta hyvin laajaan tutkimukseen ja sanastoon, mutta tätä tutkimusta varten termit rajattiin nimenomaan kohderyhmää silmällä pitäen teoksen olennaisimpiin osiin. Kohderyhmän eli STOL:in tutkinnon suorittamiseen valmistautuvien kandidaattien tarve on ymmärtää ja pystyä soveltamaan latinalaistanssien tekniikasta ne osat, jotka kyseisen tutkinnon suorittamiseen vaaditaan. Kuten Suonuuti (2006, 34) ja Nykänen (1999b, 63) kuvailevat, hyvällä sanastoprojektilla tulee olla selkeä tavoite ja aiheen rajauksessa tulisi huomioida sanaston tavoitteet ja kohderyhmän tarpeet, joten nämä periaatteet toimivat tämänkin tutkimuksen lähtökohtana.

5.1.1 Lähteet

Tutkimuksen sanaston kokoamisessa on hyödynnetty pääasiallisen lähteen eli Lairdin teoksen lisäksi useita erityisesti suomenkielisiä tanssiin liittyviä teoksia ja sanastoja, joista on

soveltavin osin valikoitu niin suomenkielisiä termejä kuin suomen- ja englanninkielisiä määritelmiäkin. Aihealueen aiempien mahdollisten sanastojen ja tärkeän aineiston läpikäyminen on tärkeä osa sanaston luomista ja määritelmien tekemistä (vrt. Suonuuti 2006, 35), joten näiden läpikäyminen oli heti esitermien valinnan jälkeen olennainen osa sanaston kokoamista. Osa lähteistä, kuten Alli ja Pentti Talvitien *Tanssiurheiluvalmennus, taso 1* (1995), ovat lähtökohtaisesti luotettavia ja asiantuntevia, sillä kyseessä ovat pitkän kilpatanssivalmennusuran tehneiden henkilöiden kirjoittamat oppaat ja ne ovat Suomen Tanssiurheiluliiton kustantamia. Lähteiden luotettavuuden arviointi on sanastoprojektissakin tärkeää ja englannista suomeen käännettyyn aineistoon tulee suhtautua hyvin varoen (vrt. Suonuuti 2006, 35), joten esimerkiksi Graig Revel Horwoodin *Tanssi*-teokseen (2006) tuli suhtautua hyvin kriittisesti. Teoksen kirjoittaja Horwood on tanssin monipuolinen ammattilainen (Graig Revel Horwood, biography), mutta käännös itsessään ei anna tietoa kääntäjä Tapani Lahtisen omasta harrastuneisuudesta tällä alalla. Käännöksessä ei myöskään mainita, että kääntäjä olisi konsultoinut kilpatanssin ammattilaista termejä suomentaessaan. Teos on myös hyvin vapaamuotoisesti kirjoitettu ja näennäisen viihteelliseksi tarkoitettu, mutta siinä oli kuitenkin pitkä sanasto tanssitermeistä, jotka toimivat jossain määrin inspiraationa ja ajatusten herättelijänä. Sellaisenaan niitä ei voinut tämän tutkimuksen sanastoon hyväksyä, koska useat sanavalinnat vaikuttivat kömpelöiltä tanssin ammattilaisen silmiin.

5.1.2 Termi-inventaario

Kilpatanssisanaston kokoamisessa tutkimus käynnistyi Lairdin tekniikkakirjan sisältämien käsitteiden läpikäymisellä. Kirja koostuu alkusanoista ja lyhyestä tanssin kehityksen ja kirjan eri painosten esittelystä, jonka lisäksi kirjan alussa on suppea lista kirjassa käytetyistä lyhenteistä. Näiden jälkeen Laird esittelee latinalaistanssille tärkeät perusperiaatteet, joita seuraa lista eri perustanssiasennoista havainnekuvineen. Tämän jälkeen kirja on jaoteltu tanssilajeittain peruskuvioden suoritustapaa kuvaaviin kaavioihin. Jokaisessa kaaviossa kuvataan samat tanssitekniset aspektit (*step number, timing, beat value, foot position, footwork, action used* ja *body turn*) esitetyn peruskuvion osalta. Kaavion alla on lisätietoja soveltavin osin koskien esimerkiksi tanssiasentoa, edeltäviä ja seuraavia kuvioita, nousuja ja laskuja sekä mahdollisia lisähuomautuksia. Kaikista kuvioista kerrotaan aina tanssiasento (*shaping*), sekä edeltävät (*precedes*) ja seuraavat (*follows*) kuviot, mutta muut mahdolliset lisätiedot riippuvat kyseisestä kuvioista. Esimerkiksi rumban *fallaway*-kuvioista ei ole annettu

muuta tietoja, kun taas paso doblen *syncopated coupe de pique* -kuvion alla on listattu myös *sway, rise and fall, alignment* ja *note*. Esimerkki kuvion tekniikkakaaviosta on kuvassa 4.

FALLAWAY (F)			RUM			
STEP No.	TIMING	BEAT VALUE	FOOT POSITION	FOOT WORK	ACTION USED	BODY TURN
MAN						
1	2	1	RF back in Fallaway	B flat	Bwd Walk	1/4 to R
2	3	1	LF back in Fallaway	B flat	Bwd Walk	
3	4.1	2	RF back in Open Fallaway Pos	B flat	Bwd Walk	
LADY						
1	2	1	LF back in Fallaway	B flat	Bwd Walk	1/4 to L*
2	3	1	RF back in Fallaway	B flat	Bwd Walk	
3	4.1	2	LF back in Open Fallaway Pos	B flat	Bwd Walk	

* If preceded by steps 1–3 of Spiral or Curl, the lady will make 3/4 or 5/8 turn to L respectively over steps 1–3. 1st step of Fallaway is then fwd for lady. 2nd step is a Fwd Walk Turning.

SHAPING
Step 1: Commence in Close Hold, then lower L arm and release hold with R hand. Step 3: Finish in Open Fallaway Pos with L to R hand hold.

PRECEDES
Steps 1–3 of Rev Top. Steps 1–3 of Spiral. Steps 1–3 of Curl.

FOLLOWS
Cuban Rocks, Cucaracha to L and R (lady to R and L) turned to face partner.

Kuva 4. Rumban fallaway-kuvion tekniikkakaavio ja lisätiedot (Laird 1998, 44)

Käsitteiden valinnan rajaaminen oli alkuun haasteellista, koska mitään selkeää termilistaa kirjassa ei ole. Kirja on kirjoitettu tanssia ja tanssitekniikkaa jo ymmärtäville henkilöille, koska vaikka kirjan alussa olevassa lyhennelistassa on esimerkiksi mainittu vartalon suunnissa (*alignment*) käytetyt lyhenteet (esimerkiksi *DC = diagonally to center*), näiden merkitystä ei ole selitetty missään sen tarkemmin. Tämänkin vuoksi näin tärkeänä sisällyttää myös nämä käsitteet sanastoon, koska kohdeyleisössä voi olla tanssijoita, joille suuntien merkitykset eivät ole itsestään selviä. Tärkeänä kirjan syvemmän ymmärtämisen kannalta näin myös peruseriaatteita kuvaavien käsitteiden sisällyttämisen sanastoon, koska – nimensä mukaisesti – kyseessä on se pohja, jolle tanssi ja esitetyt kuviot rakentuvat. Kyseessä on lista termeistä, jotka eivät sinänsä ole monimutkaista englantia ja joiden kirjallisen merkityksen

ymmärtäneen perustasoinen englannin puhuja, mutta joiden tarkempi merkitys nimenomaan tanssitekniikassa on olennainen.

Perustanssiasennot lienevät useimmille kilpatanssijoille tuttuja, mutta seurataanssissa asentoja ei ole yhtä runsain mitoin, joten nämäkin käsitteet oli tärkeää sisällyttää sanastoon. Joillekin perustanssiasennoista oli todella haasteellista löytää suomenkielistä vastinetta, koska näitä ei esimerkiksi suomenkielisissä lähde-teoksissa mainittu lainkaan. Esimerkiksi *contra counter promenade position* on yleensä vain sambassa käytetty, mutta perustanssiasentoihin kuuluva asento, jota ei suomenkielisistä lähteistä löytynyt. Kuvioden teknisiä аспектеja esittävät kaaviot ovat kirjan tärkein sisältö, joten niiden sisältämien käsitteiden sisällyttäminen sanastoon oli itsestäänselvyys. Ilman kaavioiden oikeaa tulkintaa kuvioden määrätyn suoritustavan ymmärtäminen olisi mahdotonta ja täten myös tutkinnon hyväksytyt suorittaminen erittäin vaikeaa. Kaavioiden alla annetut tekniikan lisätiedot sisältävät myös olennaista tietoa ja usein myös niin kutsuttuja ”tärppejä”, joita tutkintoa vastaanottava henkilö hyvin usein kysyy. Näin ollen myös näiden käsitteiden sisällyttäminen sanastoon oli tärkeää.

5.1.3 Käsiteanalyysi

Esitermien valinnan ja oleellisten suomen- ja englanninkielisten lähteiden läpikäymisen jälkeen esitermit jaoteltiin niiden käsittelemistä varten. Kuten aiemmin on mainittu, Suonuutin (1999, 29; 2006, 13) mukaan käsiteanalyysi eli käsitteiden merkitysten, käsitejärjestelmien ja niiden suhteiden selvittäminen ja kuvaaminen on olennainen työkalu määritelmiä tehdessä. Suonuuti esittää, että käsiteanalyysissä on yksinkertaisimmillaan kyse ”asioiden järjestelämisestä johdonmukaisiin ryhmiin” (1999, 30).

Käsiteanalyysi vaikutti alkuun yksinkertaiselta tehtävältä kilpatanssisanaston osalta, koska valitut esitermit olivat jo Lairdin kirjassa jossain määrin jaoteltu omiin osioihinsa sen mukaan, missä kohti kirjaa ne esiintyivät. Käsiteanalyysi osoittautui kuitenkin erittäin tärkeäksi osaksi tätäkin sanastotyötä esimerkiksi *technique*-yläkäsitteen osalta. Alkuperäinen ajatukseni oli, että jokaisesta kuviosta kerrotut ja tekniikkakaaviossa esitetyt termit ovat kaikki *tekniikan* alakäsitteitä ja kaavion alla kerrotut lisätarkennukset ovat nimenomaan lisätietoja eli ei *tekniikan* vaan ennemminkin *lisätietojen* alakäsitteitä. Luotuaani *technique*-käsitteelle käsitekaaviota huomasin kuitenkin, että itse asiassa myös kaikki kaavion alla olevat lisätiedot sisältävät nimenomaan lisätietoja tanssitekniikasta eli itse asiassa myös nämä

käsitteet, kuten *sway*, *rise and fall* ja *alignment*, kuuluvat *technique*-yläkäsitteen alle. Tässä vaiheessa täytyi myös pohtia kirjassa usein esiintyvän *note*-termin roolia ja tehtävää, koska kyseessä on yleiskielinen ilmaisu, joka sinänsä ei ole varsinaisesti tanssitekninen termi, mutta jonka alle listatut tiedot sisältävät kuitenkin tanssiteknisiä tarkennuksia. Päädyin kuitenkin jättämään *noten* kokonaan sanastosta pois, koska se ei terminä ole erikoiskieltä eikä se vaadi tarkempaa selitystä, jotta tekniikkakirjaa lukeva henkilö voi sen alle listattuja tarkennuksia ymmärtämään.

Yksinkertaiselta vaikuttava käsiteanalyysi ja käsitekaavioiden luominen osoittautui loppujen lopuksi yhdeksi sanaston haastavista tehtävistä, koska yksinkertaisilta vaikuttavat termien jaottelut eivät olleetkaan niin yksinkertaisia. Itse asiassa jokaisen yläkäsitteen ja sen alakäsitteiden suhteiden selvittely osoitti haasteita termien määrittelyssä, kuten luvussa 6 tarkemmin kuvailen.

5.2 Asiantuntijaryhmät

Vaikka olen itse myös tanssin ammattilainen, katsoin tarpeelliseksi hakea tukea vastineiden valintaan ja määrittelemiseen kokoneemmilta kollegoilta, jotta sanaston laatu ei jäisi vain omien päätösteni varaan. Kilpatanssiyhteisö Suomessa on kohtalaisen suppea ja kuten jo johdannossa mainittiin, kilpatanssiin liittyviä tutkielmia ei ole toistaiseksi juurikaan tehty, joten aihe herätti mielenkiintoa kaikissa tanssialan kollegoissa, joiden kanssa tutkielmastani keskustelin. Asiantuntijaryhmiä valikoitui kaksi: suppeampi kolmen hengen ryhmä ja laajempi kuuden hengen ryhmä. Molempien ryhmien asiantuntijat ovat alansa huippuja, jokaisella on sekä kilpailusta että opetustaustaa vuosikymmenien ajalta ja kaikki ovat myös kilpailleet, opettaneet tai opiskelleet ulkomailla. Kyseessä ei siis ollut varsinainen sanastotyöryhmä, koska näiden asiantuntijaryhmien jäsenet eivät olleet osallisia alusta loppuun sanastoprojektissa, mutta ryhmien jäseniä hyödynnettiin lausuntokierroksilla (ks. Nykänen 1999b, 67; Suonuuti 2006, 34).

5.2.1 Suppeampi asiantuntijaryhmä

Suppeampi ryhmä valikoitui itselleni läheisimmistä kollegoista, joilla kaikilla oli oma näkökantansa Lairdin tekniikkakirjaan sekä kilpatanssitermeihin. Ryhmän jäsenet ovat kaikki suorittaneet vähintään STOL:n ensimmäisen asteen tutkinnon ja yksi heistä myös toimii

kyseisen tutkinnon tutkintovastaavana eli vastaanottaa kandidaattien tutkintosuorituksia. Tälle ryhmälle lähetin kokoamani alustavan sanaston, joka sisälsi vielä paljon keskeneräisiä määritelmiä ja useampia vastine-ehdotelmia monelle termille. Sain alustavasta sanastosta kahdelta ryhmän jäseneltä kirjalliset kommentit, jonka jälkeen pidimme koko ryhmän kesken etäpalaverin ja kävimme koko sanaston läpi. Jokainen ryhmän jäsen oli tutustunut ennakkoon alustavaan sanastoon ja esitti palaverin aikana kommenttinsa ja vastine-ehdotuksensa, joista keskustelimme vilkkaasti. Palaverin jälkeen muokkasin sanastoa kommenttien mukaisesti ja lähetin sen vielä uudelleen kahdessa osassa ryhmälle kommentoitavaksi. Toisella kierroksella kommenttien määrä oli huomattavasti suppeampi ja tarkoitus olikin vain tarkistaa, että palaverin aikana annetut kommentit oli varmasti tulkittu ja kirjattu ylös oikein.

Kaikki suppeamman asiantuntijaryhmän jäsenet hyväksyivät valitut termit ja pitivät niitä olennaisina sanastoa varten, joten alustavan sanaston esitermeihin ei palaverin tuloksena tullut muutosta. Useat termit herättivät elävää keskustelua vastineiden ja määritelmien osalta, sillä erityisesti ne vastineet, joita ei löytynyt lähteistä valmiina vaan jotka täytyi keksiä itse, olivat paikoitellen todella vaikeita ratkaista. Ryhmän jäsenten panos näiden vastineiden valintaan ja määritelmien kokoamiseen oli merkittävä, sillä vaikka oma näkemykseni vastineista oli melko yhteneväinen ryhmän jäsenten kanssa, he esittivät pohdittavaksi myös täysin uusia näkökulmia. Näitä näkökulmia ja vastineita esittelen tarkemmin luvussa 6.

Pieniä haasteita suppeamman asiantuntijaryhmän kanssa herätti terminologisen sanaston muotoilu ja sen aiheuttamat rajoitukset. Asiantuntijaryhmälle terminologisen sanaston tekeminen ei ollut tuttua, koska he ovat tanssin ammattilaisia eivätkä terminologeja, joten esimerkiksi joidenkin termien määritelmien koostaminen lyhyeen ja ytimekkääseen muotoon oli haasteellista. Esimerkiksi luvussa 4.1 käsitellyn Nielsenin heuristiikkalistan kohdan 4. *Yhteneväisyys ja standardit* huomioiminen oli osin vaikeaa, koska asiantuntijani olisivat halunneet tehdä joistain määritelmistä useamman virkkeen mittaisia, jotta niihin olisi saanut sisällytettyä mahdollisimman paljon tietoa. Tällöin sanasto ei olisi noudattanut terminologisen sanaston muotoa eikä näin ollen olisi käytettävyydeltään yhtä toimiva. Myös esimerkiksi kohdan 7. *Käytön joustavuus ja tehokkuus* sisältöä sivusimme keskusteluissa, koska sanaston tuli toimia niin seurataanssipohjaisen kuin kilpatanssipohjaisen käyttäjän käsissä eli sanaston muodon ja sisällön tuli olla tarpeeksi yksinkertaista.

5.2.2 Laajempi asiantuntijaryhmä

Laajemman asiantuntijaryhmän jäsenet valikoituivat osin omien kokemusteni kautta, mutta myös ammatillisen perehtymisen kautta. Laajemmasta asiantuntijaryhmästä kaksi on toiminut päävalmentajinani omalla tanssiurallani, kahden valmennettavana olen tanssiurani aikana ollut ajoittain ja loput kaksi eivät ole liittyneet varsinaisesti omaan tanssiuraani. Heistä toinen toimii suomalaisen ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksen tiimipäällikkönä ja lehtorina eli on työnsä kannalta mukana opettamassa tulevia tanssinopettajia ja toimii myös tutkintojen vastaanottajana, ja toinen on pitkän tanssi- ja tanssinopetusuran tehnyt ja tekniikkakirjoihin hyvin laajasti perehtynyt ammattilainen. Näiden meriittien vuoksi pyysin myös heitä osallistumaan sanaston lausuntokierrokseen.

Laajempi asiantuntijaryhmä sai kommentoitavakseen sanaston, joka oli jo viilattu suppeamman asiantuntijaryhmän kanssa kohtalaisen valmiiseen muotoon. Sanasto lähetettiin sähköpostitse ja kommentointiin annettiin kuukausi aikaa. Kommentit pyydettiin joko kirjallisesti tai suullisesti. Kuudesta asiantuntijasta palautetta antoi neljä, joista kolme kirjallisesti ja yksi sekä suullisesti etäpalaverin aikana että myös kirjallisesti palaverin jälkeen. Loput kaksi asiantuntijaa eivät ehtineet omien kiireidensä vuoksi sanastoa kommentoimaan. Laajemman asiantuntijaryhmän kanssa sanaston käytettävyyttä ei varsinaisesti käsitelty vaan pääpaino oli sanaston sisällössä.

6 TULOKSET

Sanastoon valikoituneiden 56 termin vastineista oli eroteltavissa viisi eri kategoriaa: lähteistä valmiina löytyneet vastineet, lähteistä löytyneet muokatut vastineet, yleiskielestä sellaisenaan löytyneet vastineet, yleiskielestä muokatut vastineet ja itse muodostetut vastineet. Vastineiden jakaminen näihin kategorioihin ei ollut itsestään selvää ja vaati paljon pohdintaa niin tutkijalta kuin suppeammalta asiantuntijaryhmältäkin.

6.1 Lähteistä valmiina löytyneet vastineet

Kuten jo aiemmin mainittu, joillakin Walter Lairdin tekniikkakirjasta poimituilla termeillä oli jo olemassa suomenkieliset tai osittain englanninkieliset vastineet, jotka löytyivät tutkielmaa varten läpikäydyistä lähteistä. Näihin kuuluivat esimerkiksi osa perustanssiasennoista, kuten fan-asento (*fan position*), promenadiasento (*promenade position*) ja vastapromenadiasento (*counter promenade position*). Myös joillekin tekniikkaa kuvaaville termeille oli jo vastineet, kuten jalkatyö (*footwork*), kallistus (*sway*) ja nousu ja lasku (*rise and fall*). Näitä vastineita kävin pääasiassa läpi itsenäisesti, sillä ne olivat jo vakiintuneessa käytössä ja myös täyttivät pääasiassa hyvän termin kriteerit, joten niitä ollut tarvetta analysoida kovin syvällisesti asiantuntijaryhmäni kanssa. Valmiita vastineita oli kaikkiaan 11, joista kuusi kuului perustanssiasentoihin ja viisi tekniikkaan. Alkuperäiset termit ja niiden lopulliseen sanastoon valitut vastineet tässä kategoriassa on esitelty taulukossa 3.

Taulukko 3. Alkuperäiset termit ja lähteistä valmiina löytyneet vastineet

Alkuperäinen termi	Valittu vastine
fan position	fan-asento
fallaway position	fallaway-asento
promenade position	promenadiasento
counter promenade position	vastapromenadiasento
open promenade position	avoin promenadiasento
open counter promenade position	avoin vastapromenadiasento
footwork	jalkatyö
body turn	vartalon käännös

bounce action	jousto
sway	kallistus
rise and fall	nousu ja lasku

Perustanssiasennoista fan-asento ja fallaway-asento ovat osittain vieraskielisiä, joten uusien vastineiden löytäminen näille olisi ollut perusteltua. Kyseiset termit ovat kuitenkin vakiinnuttaneet asemansa jo vuosikymmeniä sitten, joten Isohellan ja Nissilän (2015, 3) esittämän perustelun mukaisesti ei ole järkevää keksiä uutta termiä vain uuden termin keksimisen vuoksi, sillä tämä voi vain lisätä termin synonyymien määrää eikä itse asiassa lainkaan vakiintua käyttöön ainoana terminä. Isohellan ja Nissilän mukaan uutta termiä ei tulisi yrittää ottaa käyttöön, vaikka vanha ei täyttäisikään kaikkia hyvän termin kriteerejä, mikäli ei ole kohtalaista varmuutta, että uusi termi todella vakiinnuttaa paikkansa (mts. 3). Stenvall myös esittää, että vierasperäistä sanaa voi pitää täysin hyväksyttävänä silloin, kun kyseessä on suppea erikoisala ja termistön käyttäjäkunta on pieni, kuten kilpatanssissa on (1999, 59).

6.2 Lähteistä löytyneet muokatut vastineet

Valituista vastineista kaikkiaan 16 oli sellaisia, jotka löytyivät lähteistä, mutta joita piti tavalla tai toisella muokata. Näitä olivat perustanssiasennoista suljettu tanssiasento (*close hold*), avoin tanssiasento (*open position*) ja shadow- tai varjoasento (*shadow position*). Näiden lisäksi loput 13 liittyivät vartalon suuntaan (*alignment*), mukaan lukien esimerkiksi tanssisuuntaan (*on line of dance*), rintamasuunta keskustaa kohti (*facing centre*) ja selkä vinosti seinää kohti (*backing diagonally to wall*). Nämä vastineet löytyivät kaikki lähteistä, mutta löytyneet vastineet eivät sellaisenaan vastanneet käsiteanalyysin tuloksia. Tämän kategorian alkuperäiset termit ja lopulliseen sanastoon valitut vastineet on esitelty taulukossa 4.

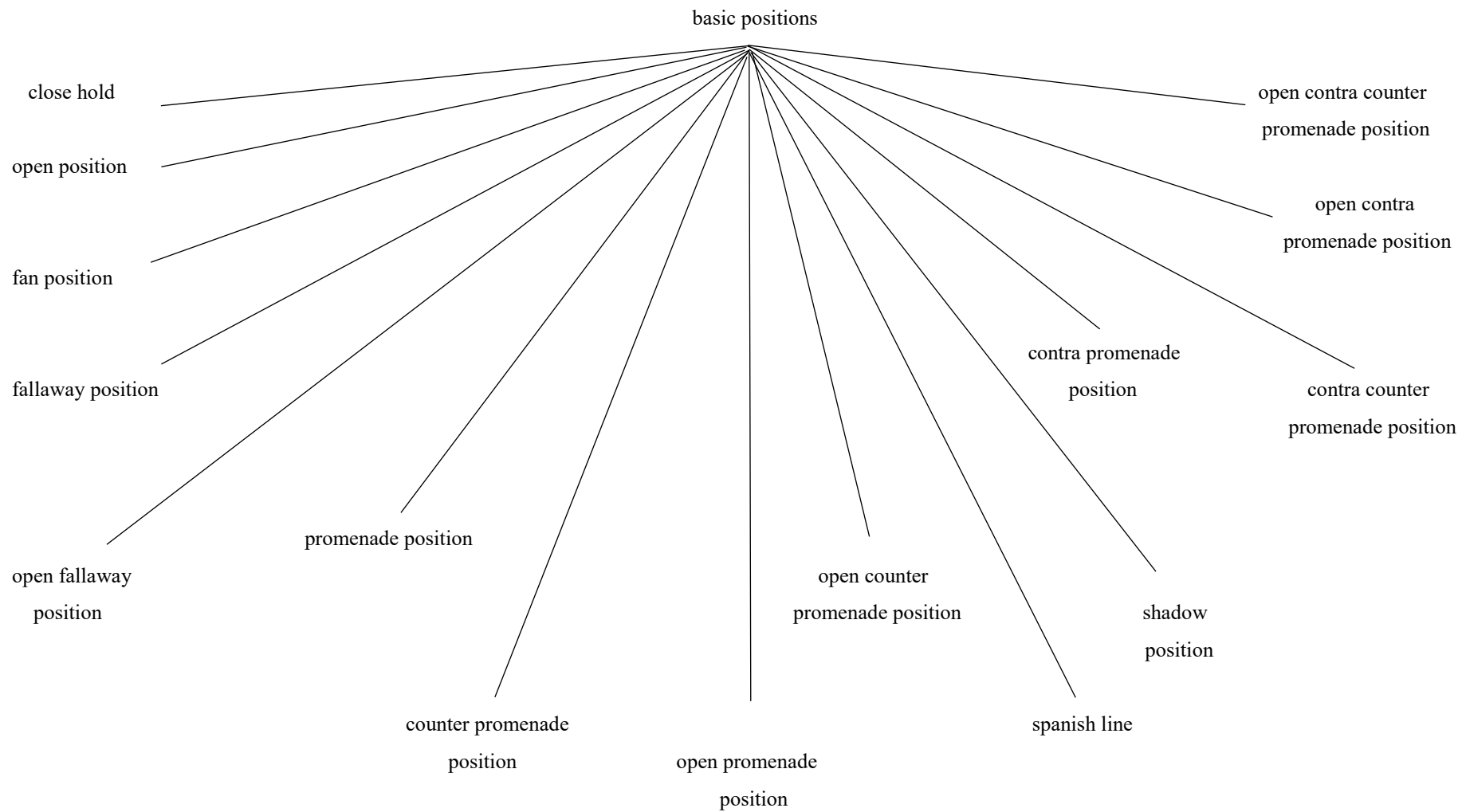
Taulukko 4. Alkuperäiset termit ja lähteistä löytyneet muokatut vastineet

Alkuperäinen termi	Valittu vastine
close hold	suljettu tanssiasento

open position	avoin tanssiasento
shadow position	varjoasento; shadow-asento
alignment	vartalon suunta
on line of dance	tanssisuuntaan
against line of dance	vasten tanssisuuntaa
facing line of dance	rintamasuunta tanssisuuntaa kohti
backing line of dance	selkä tanssisuuntaa kohti
facing centre	rintamasuunta keskustaa kohti
backing centre	selkä keskustaa kohti
facing wall	rintamasuunta seinää kohti
backing wall	selkä seinää kohti
facing diagonally to centre	rintamasuunta vinosti keskustaa kohti
backing diagonally to centre	selkä vinosti keskustaa kohti
facing diagonally to wall	rintamasuunta vinosti seinää kohti
backing diagonally to wall	selkä vinosti seinää kohti

6.2.1 Perustanssiasennot

Perustanssiasentojen jaottelu osoittautui kokonaisuudessaan merkittäväksi tehtäväksi, koska vaikka itse 20 vuotta kilpatanssia harrastaneena olen aina mieltänyt tanssiasennot jaettavaksi kahteen, suljettuihin ja avoimiin otteisiin tai asentoihin, näin selkeää jaottelua Lairdin kirjassa ei ole. Tanssiasentojen ja -otteiden jakaminen avoimiin ja suljettuihin herätti aktiivista keskustelua myös asiantuntijoiden keskuudessa, sekä erityisesti termivalinta *tanssiasennon* ja *tanssiotteen* välillä. Analysoituamme tarkemmin yhdessä asiantuntijoideni kanssa kirjassa kuvattuja asentoja päädyimme toteamaan *tanssiasennon* liittyvän vartaloiden sijaintiin suhteessa toisiinsa ja *tanssiotteiden* viittaavan siihen, miten pari pitää toisistaan kiinni nimenomaan käsillään. Näin ollen kaikki Lairdin kirjassa kuvatut tanssiasennot ja -otteet, joista valtaosa on nimetty *positions* ja vain yksi *hold*, ovat itse asiassa kaikki *tanssiasentoja*, joiden sisällä voi olla erilaisia *otteita*. Tätä kautta alustava käsitejärjestelmä termille *basic positions* muovautui lopulliseen muotoonsa, joka on esitetty kuvassa 5.

Kuva 5. Basic positions -käsitejärjestelmän puudiagrammi

Jaottelua *asunnoista* ja *otteista* ei Lairdin kirjassa siis itsessään ole selkeästi tehty tai mainittu, mutta asiantuntijaryhmän keskustelun tuloksena jako nähtiin hyödyllisenä ja selventävänä. Tämä myös selkeytti vastineiden valintaa siinä mielessä, että kaikkiin kirjassa listattuihin tanssiasentoihin pystyi nyt perustelemaan termiksi *asennon*, joka jakautui mahdollisesti erilaisiin *otteisiin*. Itse otteita ei sanastoon sisällytetty, koska näissä on pääasiassa kaikissa asunnoissa samat, suhteellisen itseselitteiset vaihtoehdot: *L to R hand hold*, *L to L hand hold*, *R to L hand hold*, *R to R hand hold* ja *R to L and L to R hand hold (double hand hold)*. Näissä siis *L* ja *R* viittaavat vasempaan ja oikeaan käteen niin, että ensimmäisenä kerrotaan aina miehen käsi ja toisena naisen. *L to R hand hold* tarkoittaa siis, että mies pitää vasemmalla kädellään naisen oikeasta kädestä kiinni.

Huomattavaa on, että Lairdin kirjan otteita esittelevässä osiossa on myös mainittu *advanced opening out movement*, josta on lisäksi samanlainen havainnekuva kuin muista perustanssiasunnoista. Laird kuitenkin itse painottaa, että kyseinen liike ei ole perustanssiasento, kuten muissa kuvissa esitetyt asennot, vaan kuva on lisätty vain havainnollistamaan kyseisen liikkeen oikeaoppista loppuasentoa. (Laird 1998, 22.) Tämä termi päätettiin siis jättää pois *perustanssiasunnoista*, koska se ei ole yläkäsitteen *basic positions* alakäsite.

Näistä perustanssiasunnoista kuusi löytyi lähteistä sellaisenaan ilman, että niitä täytyi muokata, koska ne olivat kaikki valmiiksi nimetty asunnoiksi eikä otteiksi ja ne olivat jo vakiintuneessa käytössä: fan-asento (*fan position*), fallaway-asento (*fallaway position*), promenadasento (*promenade position*), vastapromenadasento (*counter promenade position*), avoin promenadasento (*open promenade position*) ja avoin vastapromenadasento (*open counter promenade position*). Yllä aiemmin mainitut kolme perustanssiasentoa *close hold*, *open position* ja *shadow position* löytyivät myös lähteistä, mutta niillä oli lähteestä riippuen hieman eri vastineet. Esimerkiksi Talviteiden *Tanssiurheilunvalmennus, taso 1* (1995) mukaan *close hold* oli suljettu asento, *open position* oli avoin asento ja *shadow position* oli shadow-asento. Samaisessa teoksessa oli myös listattu seitsemän *asentoa*, joiden lisäksi erikseen *suljettu ote* ja *avoin ote*. Tämä jaottelu ei kuitenkaan enää käsitteanalyysin jälkeen toiminut, joten kaikki asennot nimettiin nimenomaan asunnoiksi eikä otteiksi. Lähteiden ja asiantuntijakomenttien perusteella shadow-asentoa ja varjoasentoa molempia käytetään rinta rinnan, joten oli perusteltua ottaa molemmat nämä vastineet sanastoon, vaikka yleisesti yhtä käsitettä tulisikin vastata vain yksi termi (Stenvall 1999, 60).

6.2.2 Alignment

Yleisesti *alignment*-käsitteen ja sen alakäsitteiden käsiteanalyysi oli hyvin haasteellinen. Esimerkiksi Talviteiden teoksessa tämä käsite oli nimetty *tanssisuunnaksi*, ja alakäsitteisiin kuuluivat esimerkiksi *tanssisuuntaan*, *vinosti keskustaan* ja *seinään*. Talviteiden teoksessa oli myös kaavio kaikista näistä eri *tanssisuunnista*, joita teoksessa nimettiin yhteensä kahdeksan. Lairdin teoksessa nimettyjä suuntia oli kuitenkin yhteensä 10, riippuen siitä, puhutaanko vartalon suunnasta vai liikkeen suunnasta. *Alignment*-käsitettä ei juurikaan avattu Lairdin kirjassa, joten minun ja asiantuntijaryhmän selvitettäväksi jäi, mitä kyseisellä käsitteellä itse asiassa tarkoitetaan.

Lairdin tekniikkakirjan syvällisen läpikäymisen jälkeen selväksi tuli, että vaikka Talvitiet ja Laird puhuvat osittain samoista asioista, he ovat jaotelleet nämä käsitteet hieman eri tavalla. Talviteiden teoksessa kyllä mainitaan, että tanssisuunnalla voidaan tarkoittaa joko vartalon suuntaa tilaan nähden tai liikkumisen suuntaa saliin nähden (1995, 13), mutta teoksessa ei eritellä sen tarkemmin, milloin tarkoitetaan kumpaa. Lopputuloksena asiantuntijaryhmän pohdinnan jälkeen oli se, että *on* tai *against line of dance* -termiä käytetään silloin, kun ei puhuta vartalon linjaamisesta tilaan nähden vaan liikkeen linjaamisesta, ja *facing*- ja *backing* -termejä käytetään silloin, kun nimenomaan puhutaan vartalon linjaamisesta. *On* tai *against line of dance* -termi oli käytössä silloin, kun liike tapahtuu promenadi- tai vastapromenadiasennossa eli kun vartalo on kääntynyt hieman ulospäin eikä fyysisesti osoita *tanssisuuntaan* eli siihen suuntaan, mihin vartalo on liikkumassa. Tätä selventääksemme päätimme asiantuntijoiden kanssa käyttää kaikissa *alignment*-käsitteen alakäsitteissä ilmaisuja *selkä ... kohti* tai *rintamasuunta ... kohti*, kun alkuperäiseen englanninkieliseen termiin sisältyy *facing* tai *backing*, jolloin selkeästi puhutaan vartalon linjaamisesta eli fyysisesti hartioiden osoittamasta suunnasta. Tämä oli tarpeellinen päätös koko *vartalon suunta* -käsitteen selventämiseksi.

6.3 Yleiskielestä sellaisenaan löytyneet vastineet

Vaikka kyseessä on erikoisala ja erikoisalan sanasto, myös yleiskielisiä termejä löytyy Lairdin tekniikkakirjasta. Esimerkiksi käsivarsien asento (*arm position*) ja askeleen numero (*step number*) ovat termejä, jotka voi suomentaa perussanakirjan avulla ja toisin kuin luvussa 2.3 mainittu *käytetty toiminto*, näiden kahden esimerkkitermin yksinkertainen suomennos on

merkitykseltään sellainen, että sen ymmärtää myös tanssitekniikan yhteydessä. Nämä termit ovat kuitenkin olennaisena osana latinalaistanssin tekniikkaa ja peruseriaatteita, joten vaikka yleiskielestä löytyi näille vastineet, määritelmät piti muodostaa huolellisesti nimenomaan tanssitekniikkaa silmällä pitäen. Näitä yleiskielestä sellaisenaan löytyviä vastineita oli kaiken kaikkiaan seitsemän ja ne liittyivät *pääperiaatteisiin* ja *tekniikkaan*. Tämän kategorian alkuperäiset termit ja lopulliseen sanastoon valitut vastineet on esitelty taulukossa 5.

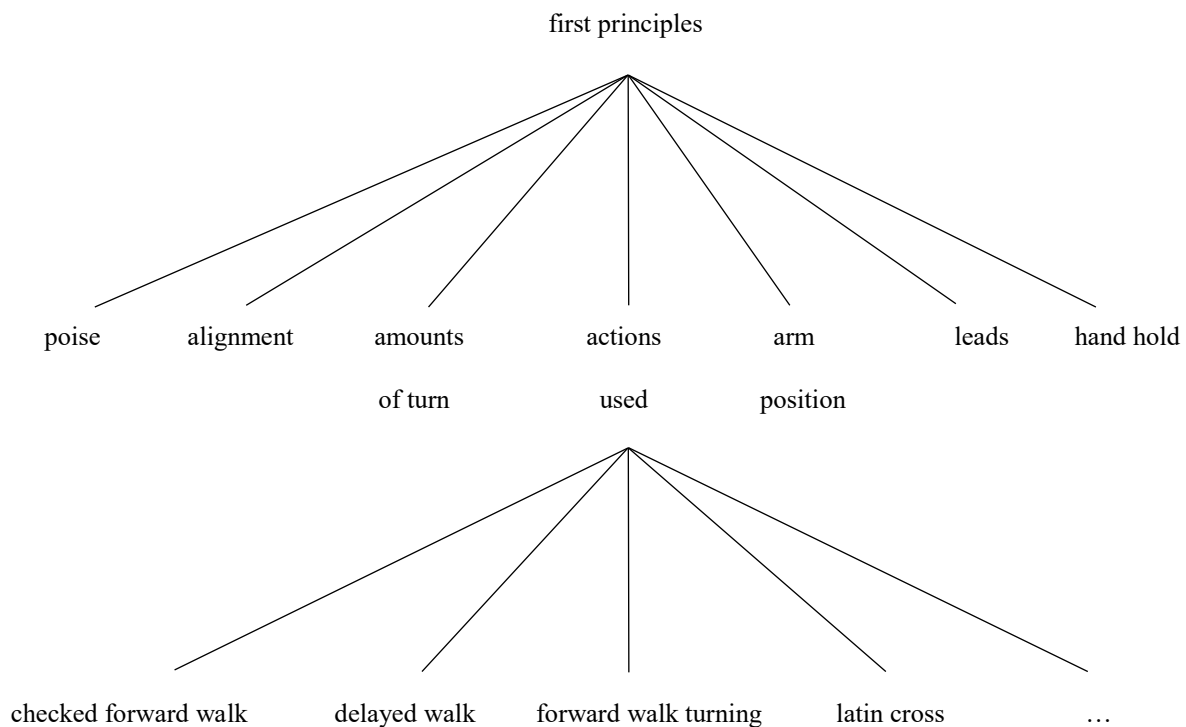
Taulukko 5. Alkuperäiset termit ja yleiskielestä sellaisenaan löytyneet vastineet

Alkuperäinen termi	Valittu vastine
first principles	pääperiaatteet
arm position	käsivarsien asento
technique	tekniikka
step number	askeleen numero
overall amount of turn	kokonaiskäännösmäärä
precedes	edeltävät kuviot
follows	seuraavat kuviot

Yleiskielestä löytyvä vastine oli myös käsitteelle *first principles*, pääperiaatteet. Kielitoimiston sanakirjan mukaan *periaate* määritellään seuraavasti: ”toiminnan, menettely- tai ajattelutavan perusajatus, johtava ajatus, ohjenuora, perussääntö, -laki, prinsiippi” (Kotimaisten kielten keskus 2021). *Peruseriaate* terminä siis sinänsä sisältää toistoa, mutta pelkkä *periaate* vaikuttaisi terminä liian epätarkalta kuvaamaan *first principles* -käsitettä. Kyseessä on todella perustavanlaatuinen pohja kaikelle kirjassa kuvaillulle liikkeelle.

Käsitteanalyysin tuloksena tein ensin käsitteelle *pääperiaatteet* ja sen alakäsitteille *poise*, *alignment*, *amount of turn*, *checked forward walk*, *delayed walk*, *forward walk turning*, *latin cross*, *arm position*, *lead* ja *hand hold* hierarkkista suhdetta kuvaavan puudiagrammin, joka selkeytti käsitteiden yhteyksiä. Huomasin kuitenkin pian, että neljä näistä alakäsitteistä, *checked forward walk*, *delayed walk*, *forward walk turning* ja *latin cross*, ovat itse asiassa eräänlaisia suoritustapoja, jotka ovat rinnasteisia toisilleen, mutta ei niinkään muille *pääperiaatteet*-käsitteen alakäsitteille. Näin ollen muokkasin nämä neljä käsitettä yhdeksi ne

kaikki kattavaksi alakäsitteeksi, *actions used*. Tätä käsitettä analysoin tarkemmin luvussa 6.5. *First principles* -käsitejärjestelmän lopullinen puudiagrammi on kuvassa 6.

Kuva 6. *First principles* -käsitejärjestelmän lopullinen puudiagrammi

Pohdittavana oli myös, tulisiko *first principles* -käsitteellä olla myös muita alakäsitteitä, joita en sanastossa erittele. Tutkittuani asiaa tulin kuitenkin siihen lopputulokseen, että vaikka muitakin periaatteita tanssikuvioihin voi soveltaa, muita ei kuitenkaan pidettäisi nimenomaan olennaisina peruseriaatteina. Näin ollen muita alakäsitteitä ei tarvitse käsitejärjestelmän diagrammissa huomioida.

6.4 Yleiskielestä muokatut vastineet

Jotkin termeistä löytyivät yleiskielestä, mutta niiden vastineita joutui analysoimaan tarkemmin ja miettimään, mikä todella sopisi kilpatanssanastoon. Näitä termejä oli yhteensä yhdeksän, esimerkiksi vienti (*lead*), käsiote (*hand hold*) ja ajoitus (*timing*). Tämän kategorian alkuperäiset termit ja lopulliseen sanastoon valitut vastineet on esitelty taulukossa 6.

Taulukko 6. Alkuperäiset termit ja yleiskielestä muokatut vastineet

Alkuperäinen termi	Valittu vastine
poise	vartalon kannatus
amount of turn	vartalon käännösmäärä
lead	vienti
hand hold	käsiote
basic position	perustanssiasento
timing	ajoitus
beat value	askeleen kesto
foot position	jalan paikka
inclination	taivutus

Pelkästään *lead* oli käsitteenä hyvin monimutkainen käsiteltävä, koska englanninkielinen termi sisältää ajatuksena viennin, ohjaamisen ja eteen näyttämisen tai edellä kulkemisenkin. Termin suomennos lienee usein *vienti* tai *ohjaus*, jotka olivat tässä tapauksessa ensisijaiset vaihtoehdot. Kaikki suppeamman asiantuntijaryhmän jäsenet kannattivat vastineeksi *vientiä*, mutta yksi laajemman asiantuntijaryhmän kommentoissaan mainitsi, että toisinaan oppilaiden kanssa *vienti* aiheuttaa liian vahvan mielikuvan fyysisestä vetämisestä tai työntämisestä, jota *leadin* ei ole tarkoitus olla. Päädyin kuitenkin pitämään lopullisessa sanastossa *viennin*, joka on tanssipiireissä kuitenkin yleisin käytetty *leadin* vastine.

Käsitteen *poise* vastine suomeksi voisi olla niin *ryhti* kuin *asentokin*, mutta koska kyseessä on asennon lisäksi yleisesti tapa, jolla tanssija vartaloaan kannattelee, ei ainoastaan käsien ja jalkojen asento, *vartalon kannatus* oli molempien asiantuntijaryhmieni mielestä osuvin valinta. *Asento* voisi myös helposti sekoittua *perustanssiasentoihin*, joten myös selvyuden vuoksi sanastossa sopivampi valinta on *vartalon kannatus*.

6.5 Itse muodostetut vastineet

Tulosten kategorioista haasteellisimmin oli vastineet, jotka tuli muodostaa itse. Näitä ei siis löytynyt mistään lähteistä ja niitä pääasiassa käytetään englanninkielisinä esimerkiksi

opetuksessa. Termit ovat jossain määrin vakiintuneet käyttöön englanniksi, joten olisi myös voinut olla perusteltua jättää termit sellaisenaan englanninkielisiksi. Päädyimme kuitenkin muodostamaan niille suomenkieliset vastineet, koska ne voivat esimerkiksi seurataanssitaustaiselle kandidaatille olla erittäin vaikeita ymmärtää englanniksi. Itse muodostettuja vastineita oli kaiken kaikkiaan 13, joista viisi liittyi suoritustapaan (*action used*), kuusi perustanssiasentoihin (*basic positions*) ja kaksi tekniikkaan (*technique*). Tämän kategorian alkuperäiset termit ja lopulliseen sanastoon valitut vastineet on esitelty taulukossa 7.

Taulukko 7. Alkuperäiset termit ja itse muodostetut vastineet

Alkuperäinen termi	Valittu vastine
action used	suoritustapa
checked forward walk	suuntaa vaihtava askel eteenpäin
delayed walk	viivytetty askel
forward walk turning	askel eteenpäin kääntyen
latin cross	latin cross -asento; lattarilukko
open fallaway position	avoin fallaway-asento
spanish line	espanjalainen linja; spanish line
contra promenade position	ristikkäinen promenadiasento
contra counter promenade position	ristikkäinen vastapromenadiasento
open contra promenade position	avoin ristikkäinen promenadiasento
open contra counter promenade position	avoin ristikkäinen vastapromenadiasento
shaping (1)	tanssiasento
shaping (2)	vartalon linja

6.5.1 Suoritustavat

Suoritustapaan liittyivistä vastineista ensimmäinen oli yläkäsite *action used*, jolle ehdolla oli useampia vastineita. Kyseessä olisi voinut olla niin vartalonkäyttö kuin liikelaatukin, mutta suoritustapa oli suppeamman asiantuntijaryhmän kanssa käydyn keskustelun jälkeen kaikista osuvin ja kuvaavin. Näitä eri suoritustapoja on pääperiaatteissa listattu vain neljä, mutta niitä löytyy tekniikkakaavioista vielä huomattavasti enemmän. Kaikkien suoritustapojen

sisällyttäminen sanastoon olisi kuitenkin paisuttanut sanastosta liian pitkän, ja muita suoritustapoja analysoituani tulin siihen lopputulokseen, että niiden merkitykset ovat englanninkielisistä termeistä pääasiassa helpompia ymmärtää kuin nyt sanastoon valikoituneiden neljän. Huomattavaa myös on, että eri suoritustavoista vain nyt käsitellyt neljä kuuluivat Lairdin mukaan latinalaistanssitekniikan pääperiaatteisiin, joten niiden merkitys on korostunut.

Neljä käsitteeseen valittua ja pääperiaatteisiin kuuluvaa suoritustapaa olivat suuntaa vaihtava askel eteenpäin (*checked forward walk*), viivytetty askel (*delayed walk*), askel eteenpäin kääntyen (*forward walk turning*) ja latin cross -asento tai lattarilukko (*latin cross*). Näitä ei löytynyt mistään lähteistä, vaikka ne ovat latinalaistanssitekniikassa hyvin tunnettuja käsitteitä, joten vastineet oli muodostettava itse. Kolmen ensimmäisen osalta oli ensin päätettävä, pidetäänkö käsitteen *walk* vastineena *kävelyä*, *askelta* vai *kenties kävelyaskelta*. Jälkimmäinen olisi turhaa toistoa, joten keskustelimme asiantuntijaryhmäni kanssa *kävelystä* ja *askeleesta*. Tässäkin heräsi jonkin verran keskustelua, olisiko *askel* pitänyt vaihtaa esimerkiksi *painonsiirtoon*, mutta koska tämä olisi pidentänyt ja vaikeuttanut entisestään kaikkien eri *walkien* vastineiden muodostamista, *painonsiirto* ei ollut järkevä vaihtoehto. Vaikka englanniksi suora käänös *walkista* viittaisikin kävelytyyliin eikä askeleeseen, kyseessä on itse asiassa teknisesti tietynlainen askel, joten tähän lopputulokseen päädyimme myös asiantuntijoitteni kanssa.

Hyvän termin kriteereihin kuuluu, että termi on lyhyt (ks. Suonuuti 2006, 32), mutta koska kyseessä on useamman sanan muodostama termi myös alkukielellä, sanastoon muodostettu termi ei sekään voinut olla kovin lyhyt. Olisin toivonut, että vastinetta olisi voinut lyhentää nyt valituista, mutta tämä ei yksinkertaisesti ollut mahdollista, mikäli halusi säilyttää alkutermiä sisältävän käsitteen. Sain yhden erinomaisen kehitysehdotuksen laajemman asiantuntijaryhmän lausuntokierroksella, jossa pelkkä sanojen järjestyksen vaihtaminen selkeytti, joskaan ei lyhentänyt, vastinetta. *Forward walk turning* oli lausuntokierrokselle lähtiessään *kääntyvä askel eteenpäin*, mutta lopullinen vastine päättyi olemaan *askel eteenpäin kääntyen*. Tässä asiantuntijani osuvasti huomautti, että *kääntyvä askel eteenpäin* ikään kuin muokkaa tapahtumien järjestystä, kun kyseessä tosiasia on askel, joka lähtee liikkumaan eteenpäin ja kääntyy vasta askeleen lopussa. Näin ollen lopullinen valittu vastine *askel eteenpäin kääntyen* kuvasi tapahtumaa osuvammin.

Latin cross oli omasta mielestäni kenties haasteellisin kaikista sanaston termeistä. Suoraan käännettynä kyseessä olisi *latinalainen risti*, mutta tämä ei toki heijastaisi oikeaa käsitettä eli latinalaistansseissa esiintyvää jalkojen asentoa, jossa toinen jalka on toisen jalan takana, molemmat polvet ovat hieman koukussa ja lantio suorassa. Kyseessä on toki latinalaistanssiasento, jossa jalat ovat ikään kuin ristissä, mutta *latinalainen risti* herättää helposti lähinnä uskollisia mielikuvia. *Lattarilukko* oli kahden suppeamman asiantuntijaryhmäni jäsenen mielestä täysin hyväksyttävä termi ja sitä käytetään myös suomenkielisessä opetuksessa jonkin verran. *Lattarilukko* ei kuitenkaan ole sekään täysin vakiintunut vastine eikä tuntunut esimerkiksi itselleni ja yhdelle ryhmän jäsenestä jo puhekielisyytensäkin vuoksi hyväksyttävältä, joten päädyimme ottamaan sekä alkukielisen *latin cross* -termin että *lattarilukon* molemmat vastineiksi. Suppeamman asiantuntijaryhmän kanssa kävimme myös keskustelua siitä, onko *latin cross* itse asiassa askel, liike, asento vai jokin muu, mutta päädyimme loppujen lopuksi asentoon. Odotin tälle termille ja erityisesti sen suomenkieliselle vastineelle runsaasti kommentteja laajemmalta asiantuntijaryhmältäni, mutta yllätyksekseni kukaan heistä ei kommentoinut *lattarilukkoa* tai *latin cross -asentoa* lainkaan. Vastineet jäivät siis sellaisenaan sanastoon.

6.5.2 Perustanssiasennot

Perustanssiasentoja ja niiden jaottelua käsittelin jo luvussa 6.2.1. Itse muodostettuihin perustanssiasentojen vastineisiin lukeutui kaiken kaikkiaan kuusi asentoa, joista neljää käytetään vain yhdessä tanssissa eli sambassa. Kyseessä ovat siis neljä kohtalaisen harvinaista asentoa, joita käytetään pääasiassa vain muutama kuvioon, joten kenties tämän vuoksi näitä asentoja ei löytynyt suomenkielisistä lähteistä. Itse muodostetut kuusi perustanssiasentotermiä ovat avoin fallaway-asento (*open fallaway position*), espanjalainen linja tai spanish line (*spanish line*), ristikkäinen promenadiasento (*contra promenade position*), ristikkäinen vastapromenadiasento (*contra counter promenade position*), avoin ristikkäinen promenadiasento (*open contra promenade position*) ja avoin ristikkäinen vastapromenadiasento (*open contra counter promenade position*).

Espanjalaisen linjan suhteen kävimme asiantuntijaryhmäni kanssa samanlaisen pohdinnan kuin shadow-asennonkin kanssa, koska *spanish line* on jossain määrin käytössä myös suomenkielisessä opetuksessa. Sille kuitenkin oli mahdollista muodostaa suomenkielinen vastine, joka kuvaa käsitettä ja joka myös voi vakiintua käyttöön suomeksi. Kyseessä on toki

suora käännös, mutta kyseessä oleva asento on paso doblen asento, jota suora käännös kuvaa hyvin. Paso doble on härkätäistelua kuvaava tanssi, joten *espanjalainen linja* sopii siinäkin mielessä vastineeksi. Kaksi vastinetta *espanjalainen linja* ja *spanish line* valittiin sanastoon englanninkielisen version osittaisen vakiintuneisuuden vuoksi.

Erilaiset promenadi- ja vastapromenadiasennot, joille vastineita ei ollut valmiina lähteissä, vaativat perehtymistä asentojen fyysiseen muotoon. Näistä perustanssiasennoista *promenadi-* ja *vastapromenadiasento* ovat vakiintuneet käyttöön jo vuosikymmeniä sitten. Näissä mies ja nainen seisovat vastakkain suljetussa tanssiasennossa, mutta ovat ikään kuin avanneet asentoa toistensa peilikuvana joko tanssisuuntaan tai sitä vasten. Erilaiset *contra promenade* - variaatiot, joissa mies ja nainen ovat niin ikään vastakkain suljetussa tanssiasennossa, mutta ovat avanneet asentoa vastakkaisiin suuntiin, vaativat täysin uusien vastineiden muodostamisen. Koska näissä *contra promenade* -asennoissa mies ja nainen itse asiassa seisovat ristikkäin suhteessa toisiinsa, ei peilikuvana kuten *promenadi-* ja *vastapromenadiasennoissa*, näiden asentojen vastineissa hyödynnettiin *ristikkäinen*-ajatusta: *ristikkäinen promenadiasento*, *ristikkäinen vastapromenadiasento*, *avoin ristikkäinen promenadiasento* ja *avoin ristikkäinen vastapromenadiasento*.

6.5.3 Shaping

Lairdin tekniikkakirjassa termi *shaping* viittaa perustanssiasentoon, josta kuvio lähtee liikkeelle ja johon se loppuu, sekä muihin perustanssiasentoihin, joita kuvion välissä mahdollisesti esiintyy. Tämä oli sinänsä yllätys, koska vaikka *shaping* käsitteenä on yleisesti käytössä kilpatanssissa ja sen opetuksessa, se yleensä viittaa siihen, miten tanssija muuttaa vartalon kaartaan ja esimerkiksi tanssilinjan siluettia korostaakseen tietyn tanssilajin luonnetta. Tämän polysemian vuoksi päätin sisällyttää sanastoon *shaping*-termin sen molemmissa merkityksissä, vaikka Lairdin teoksessa *shaping* viittaa vain tanssiasentoihin. Tämä sai myös asiantuntijaryhmältäni kannatusta, koska *shaping*-käsite vartalon linjaan viitaten on vakiintuneessa käytössä. Vaihtoehtoja *shaping*-termin toiselle merkitykselle haettiin *vartalon linjasta*, *vartalon kaaresta* ja *vartalon muodosta*, mutta koska *muoto* voi mielikuvana viitata liian suoraan tanssijan vartalon kokoon ja *kaari* vuorostaan voi antaa liian laajan mielikuvan liikkeestä, vartalon *linja* oli lopullinen valinta.

7 VALMIIN SANASTON JA SANASTOTYÖN ARVIOINTI

Kuten on tarkemmin kuvattu luvussa 5, termien, vastineiden, määritelmien ja huomautusten valmistuttua sanasto kävi läpi laajemman asiantuntijaryhmän lausuntokierroksen. Tämän jälkeen kävin vielä sanaston esipuheineen, käyttöohjeistuksineen, hakemistoineen ja käsitejärjestelmäkaavioineen läpi luvussa 4.1 esitellyn Nielsenin heuristiikkalistan sekä luvussa 4.2 esitellyn terminologisen sanaston käytettävyyden arvioinnin tarkistuslistan mukaisesti.

7.1 Sanaston arviointi

Tanssi on fyysistä toimintaa ja lukuun ottamatta virallisia tutkintoja, sen opetus ja tekniikkaan perehtyminen tapahtuu yleensä pääasiassa fyysisen liikkeen ja opastuksen kautta, ei kirjallisesti. Tämän vuoksi valmiin sanaston käyttäjäryhmä oli tärkeää huomioida myös sanaston esipuhetta ja käyttöohjeistusta kirjoittaessa. Esipuheen ja käyttöohjeistuksen tuli noudattaa hyvän terminologisen sanaston muotoa, mutta en halunnut tehdä niistä liian teknisen tai vaikealukuisen oloisia, jotta ne eivät vieraannuttaisi lukijaa. Esipuhe ja käyttöohjeistus tuli siis pitää kohtalaisen tiiviinä ja selkeänä, jotta lukijan mielenkiinto ei tyrehtyisi heti alkusanoja lukiessaan. Sisällytin esipuheeseen lyhyesti sanaston käyttötarkoituksen ja kerroin sen rakenteesta, koska tämän enempää ei mielestäni lukijan sanastosta olisi tarpeen tietää pystyäkseen sitä tehokkaasti käyttämään.

Käyttöohjeistukseen oli tärkeää sisällyttää esimerkki termitietueesta, jotta lukija ymmärtäisi, miten sanastoa lukea. Esimerkki pohjautui Sanastokeskus TSK:n Terminologian sanastoon (2006), mutta hieman yksinkertaisempaa versiona jo siksikin, että kilpatanssisanasto oli vain kaksikielinen kun taas Terminologian sanasto on nelikielinen. Myöskään termien tai vastineiden sukuja ei tarvinnut huomioida, koska suomessa tai englannissa sukuja ei ole. Tärkeää oli kuitenkin osoittaa, miten termitietueessa esitetään alkuperäinen termi, sen vastine ja määritelmä sekä mahdollinen huomautus. Myös mahdolliset ristiin viittaukset tuli mainita, jotta lukija pystyy halutessaan etsimään myös nämä sanastosta.

Sanaston loppuun lisätty hakemisto sekä suomeksi että englanniksi oli hyödyllinen lisä sanaston käytettävyyks huomioon ottaen. Käsitejärjestelmäkaaviot ovat myös tärkeä osa terminologista sanastoa, mutta näiden mukaan ottoa STOL:lle toimitettavaan sanaston

versioon pohdimme suppeamman asiantuntijaryhmäni kanssa. Keskustelimme siitä, olisiko kaavioista enemmän haittaa vai hyötyä, hämäisivätkö ne lukijaa vai selventäisivätkö todella käsitteiden välisiä suhteita. Suppeampi asiantuntijaryhmäni oli vahvasti sitä mieltä, että käsitekaaviot ovat tarpeeksi selkolukuisia myös terminologiaan perehtymättömälle henkilölle ja niiden kautta käsitteiden väliset suhteet tulevat selkeämmiksi, joten päädyimme pitämään kaaviot myös STOL:lle toimitettavassa versiossa. Lisäksi kaaviot ovat sanaston lopussa eikä niitä näin ollen ole pakko käyttää sanastoa lukiessa.

Sekä tutkimuksessa että itse sanastossa termit esitetään käsitejärjestelmäkaavioissa alkuperäiskielellä eli englanniksi, koska tarkoitus on nimenomaan tulkita Lairdin englanninkielistä tekniikkakirjaa. Kun tutkintoon valmistautuva kandidaatti alkaa tutustua Lairdin kirjaan, hän nimenomaan tutustuu termeihin ensin englanniksi, joten on loogisempaa, että myös käsitejärjestelmiä eli käsitteiden suhteita selventävät kaaviot ovat englanniksi. Yksi suppeamman asiantuntijaryhmän jäsen myös huomautti, että englanninkielinen hakemisto on erittäin tärkeä osa sanastoa ja sen käytettävyyttä, koska ajatuksena on käyttää sanastoa rinnakkain Lairdin teoksen kanssa. Sanaston englanninkielisen hakemiston avulla teoksessa käytetyn termin hakeminen sanastosta on helppoa.

7.1.1 Sanaston käytettävyys Nielsenin heuristiikkalistan mukaan

Kuten luvussa 4 esitettiin, sanaston tai käyttöliittymän käytettävyyden arviointiin voi hyödyntää erilaisia heuristiikkalistoja, kuten esimerkiksi Nielsenin heuristiikkalista (ks. luku 4.1). Kyseinen lista viittaa toki monilta osin esimerkiksi tietokoneohjelman käytettävyyteen, johon listan kohdat *1. Palvelun tilan näkyvyys*, *3. Käyttäjän kontrolli ja vapaus*, *5. Virheiden estäminen* ja *9. Virhetilanteiden tunnistaminen, ilmoittaminen ja korjaaminen* enemmän paneutuvat, mutta suurin osa listan kohdista pätee myös sanaston käytettävyyden arviointiin. Esimerkiksi kohta *2. Palvelun ja tosielämän vastaavuus* esittää, että ” [p]alvelun tulisi käyttää tavallisesta elämästä tuttuja termejä, käsitteitä ja sanontoja eikä palvelun omaa erikoistermistöä” (Suojanen ym. 2012, 99–100). Tämä sopii sellaisenaan myös sanaston käytettävyyteen. Sanavalinnat tehtiin myös seuratanSSIPohjalta tutkintoon valmistautuvia kandidaatteja silmälläpitäen, joten niiden pitäisi olla ymmärrettäviä myös niille henkilöille, jotka eivät ole vielä perehtyneet kilpatanssitekniikkaan kovin syvällisesti. Täysin kansankielistä sanastoa ei toki voinut tehdä, koska on kyseessä erikoisalan sanasto, mutta määritelmät ja huomautukset on tehty mahdollisimman selkeiksi.

Nielsenin heuristiikkalistasta myös esimerkiksi kohdat 4. *Yhteneväisyys ja standardit* sekä 8. *Esteettinen ja minimalistinen suunnittelu* on huomioitu sanastoa luodessa. Kaikki termitietueet on suunniteltu samanmuotoiseksi, ne sisältävät vain olennaista tietoa ja käyttäjä voi hyvin yhden termitietueen pohjalta ymmärtää myös toista termitietuetta ja sen sisältämää tietoa. Myös esimerkiksi kohta 10. *Opastus ja ohjeistus* pätee sanaston alkupuheessa ja käyttöohjeistuksessa, jossa selitetään termitietueiden muodot ja sisällöt sekä myös erilaiset hakemistot.

7.1.2 Sanaston käytettävyys Kinnusen tarkistuslistan mukaan

Kinnusen (2018, 27–28) terminologisen sanaston käytettävyyden arvioinnin tarkistuslista on verrattain pitkä ja sen tarkistettavat kohdat liittyvät esimerkiksi sanaston kieleen, sisältöön, määritelmiin ja ulkoasuun. Tarkistuslistaa ei käyty varsinaisesti läpi asiantuntijaryhmien kanssa, mutta esimerkiksi tarkistuslistan kohta 1. *Sisältö*, kohta 2. *Käsitteiden ryhmittely* sekä kohta 7. *Määritelmät* käsiteltiin epäsuorasti suppeamman asiantuntijaryhmän kanssa sanastoa luodessa. Suurin osa tarkistuslistan kohdista liittyy sanaston käytettävyyteen eli ennemminkin ulkomuotoon kuin sisältöön, joten tarkistuslistan läpäiseminen ei Kinnusen itsenkään mielestä takaa laadukasta sanastoa esimerkiksi määritelmien osalta (2018, 28–29).

Valmis sanasto täytti lähes kaikki tarkistuslistan vaatimukset, kuten esimerkiksi kohta 4. *Esipuhe*, kohta 5. *Käyttöohje* ja kohta 9. *Navigointi*, joten sanaston voinee sanoa olevan listan mukaan helppokäyttöinen ja tarkoitustaan hyvin palveleva. Ainoa listan kohta, jota sanasto ei läpäissyt, oli viimeinen saavutettavuuteen liittyvä kohta 13.2, ”*[o]nko sanastosta tuotettu tarvittaessa myös erityisryhmille soveltuva versio*” (Kinnunen 2018, 28). Erityisryhmiä ei tässä sanastossa ole huomioitu pro gradu -työn rajallisuuden vuoksi vaan mahdollinen erityisryhmille sopiva versio jää tätä tutkimusta jatkaville ja mahdollista laajempaa sanastotai käännöstyötä tekeväille.

Kinnusen tarkistuslista on käyttäjälleen helppokäyttöinen ja selkeä pituudestaan huolimatta. Lista kuitenkin toimi tässä sanastoprojektissa lähinnä muistin tukena eikä varsinaisesti antanut mitään uutta tietoa tai huomioitavaa sanastotyöhön.

7.2 Sanastoprojekti kokonaisuutena

Kokonaisuudessaan sanastoprojekti eteni pääasiassa suunnitelmien mukaisesti ja erinomaisessa yhteistyössä asiantuntijaryhmien kanssa. Sanaston koostaminen oli osittain suoranaista luomistyötä, koska merkittävälle osalle sanastoon valituista termeistä ei ollut valmiita vastinevaihtoehtoja, joista valita sopiva, vaan vastineet tuli muodostaa itse. Näitä pohtiessa useammankin vastineen kohdalla mielessä kävi, että vastineet jättäisi sellaisenaan englanninkielisiksi, koska sopivan suomenkielisen vastineen keksiminen oli todella haasteellista. Ymmärsin kuitenkin, että termien merkitysten käsittäminen olisi paljon helpompaa, mikäli niille olisi suomenkieliset vastineet, enkä kokisi, että sanasto olisi merkitykseltään tai käytettävyydeltään hyväksyttävä, mikäli valtaosa termeistä saisi englanninkieliset vastineet. Sanastosta ei tällöin yksinkertaisesti olisi tarpeeksi hyötyä käyttäjilleen.

Käytettävyyttä käsitellessä prosessiin kuuluu usein myös varsinainen käytettävyytestaus, mutta käytännön syistä testausta ei tähän tutkimukseen sisällytetty. Valmis sanasto kuitenkin kävi läpi asiantuntijoiden lausuntokierroksen, joten voitaneen sanoa, että sanastolle on tanssiyhteisössä saatu hyväksyntä. Laajemman asiantuntijaryhmän jäsenet ovat kuitenkin kaikki hyväksytysti suorittaneet STOL:n tutkinnon, jonka kandidaatteja varten sanasto on luotu, ja kaksi heistä myös vastaanottaa kyseisiä tutkintoja. Asiantuntijat myös edustavat juuri sitä sosiaalista ryhmää, jonka osaksi tutkinnon suorittajat tulevat, joten vaikka varsinaista käytettävyytestausta ei nimenomaan kandidaattien keskuudessa tehty, tanssiyhteisön näkökulma käytettävyydestä on huomioitu.

8 LOPUKSI

Kokonaisuutena tutkimukseni onnistui tavoitteessaan tuottaa sanasto, joka on käyttäjilleen räätälöity ja heidän tarpeisiinsa sopiva, mutta noudattaa silti hyvän terminologisen sanaston periaatteita. Valmis sanasto toimitettiin Suomen Tanssinopettajien liitto STOL ry:lle maaliskuussa 2021, ja sen jakamistapa tutkinnon suorittajille käsitellään liiton hallituksen seuraavassa kokouksessa. Sanasto koettiin STOL:n puolesta erittäin hyödyllisenä kaikille tanssista ja sen opiskelusta kiinnostuneille. Sanasto toimitettiin myös sekä suppeamman että laajemman asiantuntijaryhmän jäsenille ja Oulun ammattikorkeakouluun, jossa se todennäköisesti otetaan tanssinopettajakoulutuksessa käyttöön jo syksyllä 2021.

Käytettävyydeltään hyvän ja käyttäjilleen hyödyllisen sanaston tuottaminen oli tutkimuksen päätavoite ja mielestäni siihen käytetty menetelmä oli toimiva. Olennaista niin sanastotyön kuin sanaston käytettävyydenkin kannalta oli asiantuntijaryhmien osallisuus, jotta tutkielmaan saatiin tarpeeksi laaja näkökulma. Kun mukana oli sekä suppeampi asiantuntijaryhmä, jonka kanssa pystyi pohtimaan vapaamuotoisemmin eri vaihtoehtoja, että laajempi asiantuntijaryhmä, jolta sai virallisempaa kommentointia, valmiin sanaston voinee sanoa olevan tanssiyhteisön hyväksymä. Näin myös sanaston käytettävyys sai hyväksyttävyyttä.

Tutkimus perustui pitkälti terminologiseen sanastotyöhön ja käytettävyyden teoriaan, ja valmis sanasto peilattiin niin Nielsenin heuristiikkalistaan kuin Kinnusen terminologisen sanaston käytettävyyden arvioinnin tarkistuslistaan. Sanastotyössä käsiteanalyysiä ja käsitejärjestelmäkaavioiden luomista pidetään olennaisena osana laadukkaiden määritelmien luomista (vrt. esim. Suonuuti 1999; 2006). Erityisesti käsitejärjestelmäkaavioiden luominen osoittautuikin erittäin tärkeäksi tehtäväksi määritelmien ja termien ryhmittelyn osalta, vaikka tämä vaikutti tutkimuksen alussa mielestäni yksinkertaiselta ja lähes turhalta työltä. Kuitenkin ilman tätä osaa käsiteanalyysistä esimerkiksi *technique*-yläkäsitteen alakäsitteet olisi jaoteltu väärin, joten teoria piti paikkansa myös tässä sanastotyössä. Käytettävyyden osalta esimerkiksi Nielsenin heuristiikkalistan hyödyntäminen varmasti vahvisti sanaston käytettävyyttä, vaikka sitä ei esimerkiksi asiantuntijaryhmien kanssa eksplisiittisesti käyty läpi.

Tämän tutkimuksen pohjalta olisi aihetta myös jatkotutkimukselle. Kuten on mainittu luvussa 7, varsinaista käytettävyydestäusta ei tässä tutkimuksessa tehty, joten mahdollinen tutkimuksen jatkaja voisi tehdä laajemman käytettävyydetutkimuksen STOL:n

ammattitutkintoon valmistautuvien kandidaattien keskuudessa. Tämän tutkimuksen lähde eli Walter Lairdin *The Technique of Latin Dancing* -teos ja sen myöhemmät painokset myös antaisivat runsaasti lisämateriaalia jatkotutkimukseen esimerkiksi eri suoritustapojen (*action used*) osalta, koska näitä käsiteltiin tässä tutkimuksessa hyvin rajallisesti. Tanssiyhteisölle olisi erityisen merkityksellistä Lairdin teoksen tai vastaavien tekniikkakirjojen suomentaminen, koska suomennoksia ei ole tähän mennessä vielä tehty mistään kilpatanssitekniikkakirjoista. Yksi jatkotutkimuksen aihe voisi myös olla luvussa 7 mainittu erityisryhmien huomioimisen puuttuminen, sillä STOL:n tutkintoa suorittavien joukossa voi olla myös esimerkiksi erilaisista lukihäiriöistä kärsiviä henkilöitä. Jatkotutkimuksessa voisi siis pohtia, millaisia erityisryhmiä tutkinnon suorittajien joukosta voisi löytyä ja millainen sanastoversio heitä parhaiten palvelisi.

LÄHTEET

Aineistolähteet

Horwood, Graig Revel 2006. Tanssi. Suomentanut Tapani Lahtinen. Helsinki: readme.fi.

Korhonen, Eero 1994. Tanssiurheilun Käsikirja. Helsinki: Suomen tanssiurheiluliitto ry.

Laird, Walter 1998 [1961]. *The Technique of Latin Dancing*. 5. painos. Brighton: International Dance Publications.

Niemelä, Veikko V. 1968. *Nykyaikainen seurataanssi ja Maailman tanssiohjelma I. C. B. D.* Helsinki: Musiikki Fazer.

Niemelä, Veikko V. 1998. *Paritanssin pyörteitä vuodesta 1650 vuoteen 1995*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.

Talvitie, Alli ja Pentti Talvitie 1994. *Tanssiurheilun rytmiikka*. Helsinki: Suomen Tanssiurheiluliitto ry.

Talvitie, Alli ja Pentti Talvitie 1995. *Tanssiurheiluvalmennus, taso 1*. Helsinki: Suomen Tanssiurheiluliitto ry.

Talvitie, Alli ja Pentti Talvitie 1996. *Tanssiurheiluvalmennus, taso 2*. Helsinki: Suomen Tanssiurheiluliitto ry.

Kirjallisuuslähteet

Graig Revel Horwood, biography. <https://www.craigrevelhorwood.com/biography.php> (16.11.2020)

Hirvonen, Hinni. Suomalaispari Vainomaa ja Tulikallio juhli 10-tanssin maailmanmestaruutta. *Yle Urheilu* 22.12.2019. <https://yle.fi/urheilu/3-11132480>. (13.10.2020)

Isohella, Suvi ja Niina Nissilä, 2015. Connecting Usability with Terminology: Achieving Usability by Using Appropriate Terms. *2015 IEEE International Professional Communication Conference (IPCC)*, 1–5.

Kalliokuusi, Virpi 1999. Määrittelyn monet kasvot. Teoksessa Kuhmonen, Kaisa (toim.), *Toimikunnista termitalkoisiin. 25 vuotta sanastotyön asiantuntemusta*. Helsinki: Yliopistopaino, 43–57.

Kinnunen, Anni 2018. *Käyttäjilleen räätälöity sanasto: suomi–saksa-rallisanasto museooppaiden tarpeisiin*. Tampereen yliopisto, pro gradu -tutkielma. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:uta-201805211739>.

Korvenranta, Heta 2005. Asiantuntija-arvioinnit. Teoksessa Saila Ovaska, Anne Aula ja Päivi Marjaranta (toim.), *Käytettävyytutkimuksen menetelmät*. Tampere: Tampereen yliopisto, 111–123. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9724-7>.

Kotimaisten kielten keskus 2021. *Kielitoimiston sanakirja*. <http://www.kielitoimistonsanakirja.fi> (15.3.2021)

Kuhmonen, Kaisa (toim.) 1999. *Toimikunnista termitalkoisiin. 25 vuotta sanastotyön asiantuntemusta*. Helsinki: Yliopistopaino.

Kuutti, Wille 2003. *Käytettävyys, suunnittelu ja arviointi*. Helsinki: Talentum.

Lehtonen, Ilari 2020. *Tanssikoreografian suunnittelu ja tarkastelu liikkeenkaappausteknologiaa hyödyntäen*. Tampereen yliopisto, pro gradu -tutkielma. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202005155340>.

Manninen, Elina 2012. *Ilmaisun ihanuus. Tanssi- ja liikeilmaisun toimintamalli ja ohjaaminen kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille*. Hämeen ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/38427/ilmaisun_ihanuus.pdf?sequence=3.

Nielsen, Jakob & Rolf Molich 1990. Heuristic evaluation of user interfaces. Teoksessa Carrasco Chew, Jane & John Whiteside (toim.). *CHI '90 Proceedings of the SIGCHI Conference on Human Factors in Computing Systems*. New York: ACM Press. 249–256.

Nykänen, Olli 1997. Mitä TSK sanoo hyvistä ja huonoista termeistä – ja milloin? *Terminfo* 1, 3–6. <http://www.terminfo.fi/tiedostot/terminfo/pdf-arkisto/TI1997-1.pdf#page=3> (9.2.2021)

Nykänen, Olli 1999a. Kuinka piirrän käsitejärjestelmiä? Teoksessa Kuhmonen, Kaisa (toim.), *Toimikunnista termitalkoisiin. 25 vuotta sanastotyön asiantuntemusta*. Helsinki: Yliopistopaino, 16–28.

Nykänen, Olli 1999b. Sanastoprojektin vaiheet. Teoksessa Kuhmonen, Kaisa (toim.), *Toimikunnista termitalkoisiin. 25 vuotta sanastotyön asiantuntemusta*. Helsinki: Yliopistopaino, 62–71.

Palenius, Sari 2008. *Tanssiurheilun harjoittelumuotojen ja kilpailunomaisen suorituksen kuormittavuus sekä tanssiurheilijoiden fyysisiä ominaisuuksia*. Jyväskylän yliopisto, pro gradu -tutkielma. https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/18755/URN_NBN_fi_jyu-200807035582.pdf?sequence=1.

Raukovaara, Tuula 2015. *Kohti eettisempää valmentajuutta harrastustoiminnassa. Onko valmentajien eettisyyden koulutusta käytännössä olemassakaan?* Oulun ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/99610/Raukovaara_Tuula.pdf?sequence=1.

Sanastokeskus TSK 2006. Terminologian sanasto = Terminologins terminologi = Terminology of Terminology = Vocabulaire de la terminologie. Helsinki: Sanastokeskus TSK. <http://www.tsk.fi/fi/info/TerminologianSanasto.pdf>. (21.10.2020)

Stenvall, Elisa. Vierassanoilla sijansa. Teoksessa Kuhmonen, Kaisa (toim.), *Toimikunnista termitalkoisiin. 25 vuotta sanastotyön asiantuntemusta*. Helsinki: Yliopistopaino, 58–61.

Stol ry tutkinto-ohjeistus. <https://www.stol-ry.fi/@Bin/173886/STOL+ry+tutkinto-ohjeistus.pdf>. (22.9.2020)

Stol ry. <https://www.stol-ry.fi/stol-ry/>. (22.9.2020)

Stol ry tutkintovaatimukset 1.1.2021 lähtien. <https://www.stol-ry.fi/@Bin/190368/Tutkintovaatimukset+1.1.2021.pdf>. (22.9.2020)

- Stol ry, 1. asteen tutkinto eli tanssinopettajan perustutkinto.
https://1592879.166.directo.fi/@Bin/17163868b36cb9adccbffd05b8b04517/1600324046/application/pdf/181372/STOL_tutkintovaatimukset_1_aste_091218.pdf. (22.9.2020)
- Stol ry, Tanssinopettajan eettinen ohjeistus 17.11.2018. <https://www.stol-ry.fi/@Bin/184654/Tanssinopettajan+eettinen+ohjeistus.pdf>. (8.10.2020)
- Suojanen, Tytti, Kaisa Koskinen & Tiina Tuominen 2012. *Käyttäjakeskeinen kääntäminen*. Tampere Studies in Language, Translation and Literature B1. Tampere: Tampereen yliopisto.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-8839-9>.
- Suojanen, Tytti, Kaisa Koskinen & Tiina Tuominen 2015. *User-Centered Translation*. New York: Taylor & Francis Group.
<https://ebookcentral.proquest.com/lib/tampere/detail.action?docID=1883826>
- Suomen Tanssiurheiluliitto, lajit. <https://www.dancesport.fi/lajit/>. (7.10.2020)
- Suomen Tanssiurheiluliitto, vakio- ja latinalaistanssit kilpailusäännöt.
https://www.dancesport.fi/wp-content/uploads/2019/12/STUL_kilpailusaanto_01012020_VakLat.pdf. (25.11.2020)
- Suonuuti, Heidi 1999. Käsiteanalyysi työmenetelmänä. Teoksessa Kuhmonen, Kaisa (toim.), *Toimikunnista termitalkoisiin. 25 vuotta sanastotyön asiantuntemusta*. Helsinki: Yliopistopaino, 29–42.
- Suonuuti, Heidi 2006. *Sanastotyön opas*. 2. painos. Helsinki: Sanastokeskus TSK ry.
- Tiira, Jaakko 2020. Tanssii tähtien kanssa vetää miljoonayleisöjä, mutta se hämää – kilpatanssi on Suomessa kallis, nurkkakuntainen ja kuihtuva laji. *Ilta-Sanomat* 11.10.2020.
<https://www.is.fi/urheilulehti/parhaat/art-2000006665548.html>. (13.10.2020)
- The Junior Blackpool Dance Festival. <https://www.blackpooldancefestival.com/the-junior-blackpool-dance-festival>. (24.11.2020)

LIITTEET

Liite 1:

RÄÄTÄLÖITY KILPATANSSISANASTO WALTER LAIRDIN TEOKSEEN THE TECHNIQUE OF LATIN DANCING

Sanni Siurua
Tampereen yliopisto
Monikielisen viestinnän ja käännöstieteen maisteriohjelma
Englannin kääntämisen ja tulkkauksen opintosuunta
Liite pro gradu -tutkielmaan
Huhtikuu 2021

Sisällys

ESIPUHE.....	2
OHJEITA SANASTON KÄYTTÄJÄLLE	3
KÄSITEJÄRJESTELMÄKAAVIOT.....	3
ENGLANTI–SUOMI-KILPATANSSISANASTO.....	5
First principles – Pääperiaatteet.....	5
Alignment – Vartalon suunta	7
Action used – Suoritustapa	9
Basic positions – Perustanssiasennot.....	10
Technique – Tekniikka	14
ENGLANNINKIELINEN HAKEMISTO	17
SUOMENKIELINEN HAKEMISTO	18
KÄSITEJÄRJESTELMÄKAAVIOT.....	19
1. First principles	19
2. Alignment	19
3. Action used	20
4. Basic positions	21
5. Technique	22

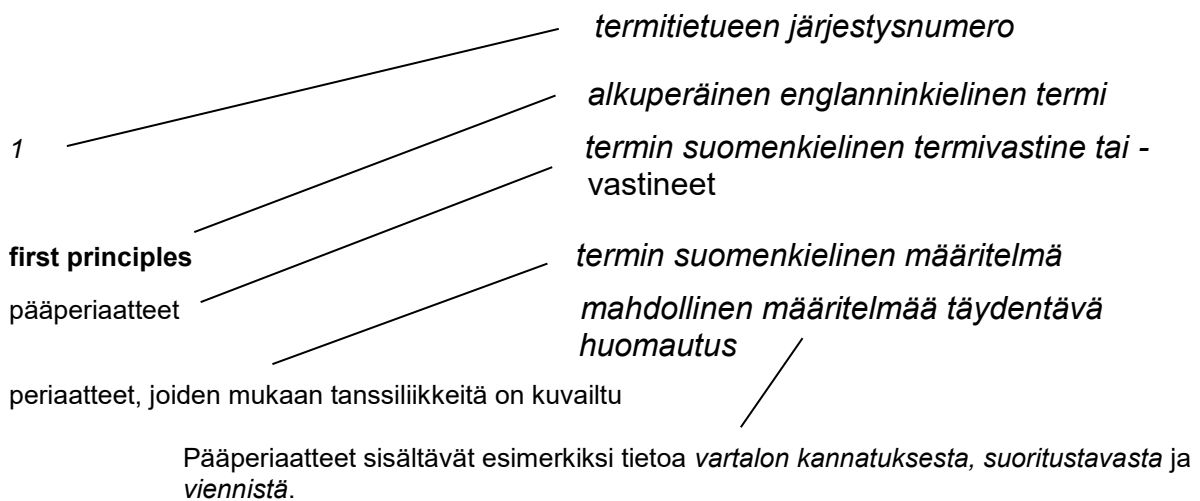
Sanaston käyttäjälle

Tämä sanasto on suunniteltu Walter Lairdin englanninkielisen *The Technique of Latin Dancing* -teoksen ymmärtämisen tueksi. Sanastossa esitellään ja määritellään Lairdin teoksessaan käyttämät 56 termiä niin teksti- kuin kaaviomuodossa. Sanasto on suunniteltu ensisijaisesti Suomen Tanssinopettajain liitto STOL ry:n tutkintoon valmistautuville, mutta varmasti kuka vain latinalaistanssitekniikasta kiinnostunut ja tanssiin jonkin verran perehtynyt henkilö voi hyötyä sanastosta. Sanastoon on valittu nimenomaan Lairdin teoksen olennaisimmat termit.

Termit on jaoteltu aihealueittain, alkaen teoksen alussa esitellyistä *pääperiaatteista* ja loppuen *tekniikkaan* liittyviin termeihin. Jokaisesta aihealueesta on myös sanaston lopussa oma käsitekaavio, joka selventää eri käsitteiden suhteita toisiinsa. Sanaston käyttäjän on hyödyllistä lukea ensin *Ohjeita sanaston käyttäjälle*, jossa kuvaillaan termitietueiden sisältöä ja käsitekaavioiden rakennetta tarkemmin. Sanaston lopussa on käsitekaavioiden lisäksi myös suomen- ja englanninkielinen hakemisto yksittäisistä termeistä helpottamaan oikean termin löytämistä.

Ohjeita sanaston käyttäjälle

Jokainen sanaston termi on esitelty omassa termitietueessaan. Termitietueeseen on koottu yksittäisen käsitteen tiedot eli käsitettä vastaava alkuperäinen englanninkielinen termi, sen suomenkielinen vastine tai vastineet, suomenkielinen määritelmä sekä mahdollinen määritelmään lisätietoja tai esimerkin antava huomautus. Termitietueet on ryhmitelty aihealueittain ja numeroitu juoksevilla numeroinnilla. Alkuperäinen englanninkielinen termi on lihavoitu ja se esitetään aina termitietueessa ensimmäisenä. Termitietueen rakenne on seuraava:

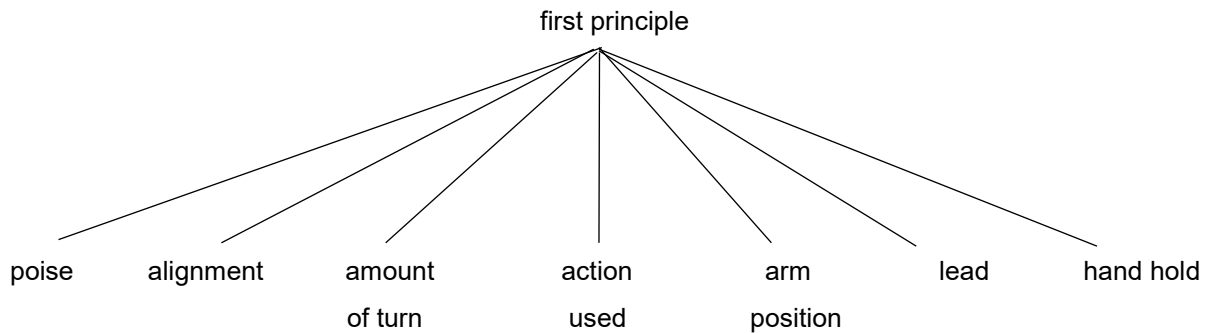

Mahdolliset *kursivoidut* kohdat määritelmässä tai huomautuksessa viittaavat toiseen termiin, josta on olemassa oma termitietueensa. Mikäli alkuperäisessä englanninkielisessä termissä on havaittavissa polysemiaa, eli sama termi viittaa kahteen eri käsitteeseen (kuten *shaping*), termiin on lisätty sulkeissa numero, joka viittaa useampaan eri termitietueeseen samasta termistä. Mahdolliset synonyymit vastineissa on erotettu puolipisteellä, kuten esimerkiksi *latin cross -asento; lattarilukko*. Tällöin molemmat vastineet ovat hyväksyttäviä.

Käsitejärjestelmäkaaviot

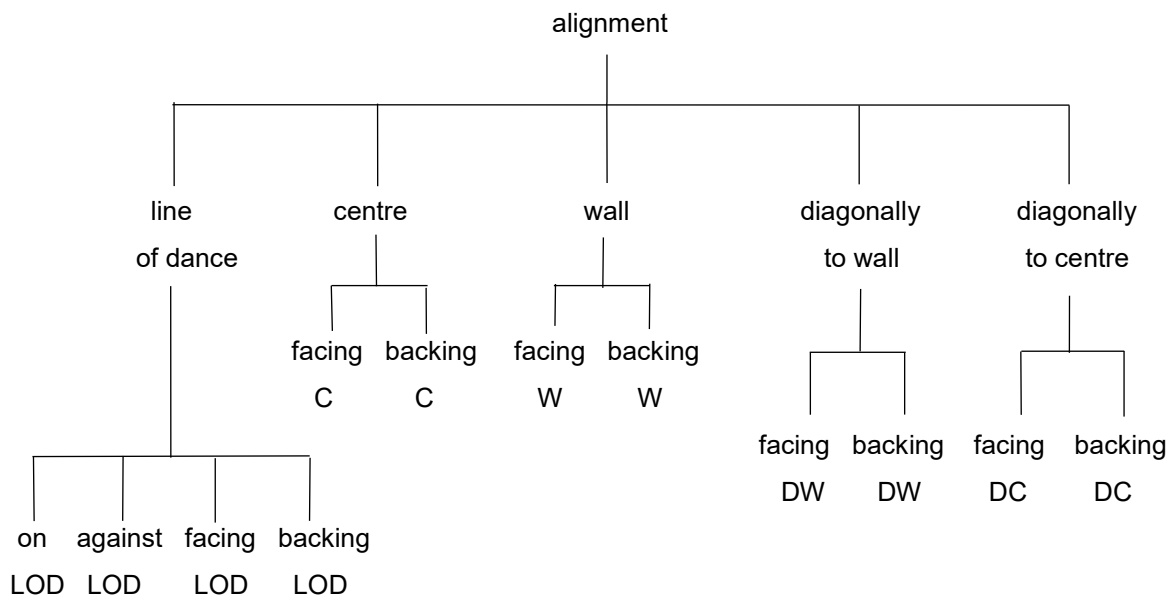
Jokaisesta aihealueesta on esitetty käsitejärjestelmäkaaviot, jotka löytyvät sanaston lopusta. Kaaviot kuvaavat käsitejärjestelmän eli aihealueen eri käsitteiden suhteita toisiinsa. Hierarkkisessa käsitejärjestelmässä alakäsitteet ovat osa yläkäsitettä, eli voi sanoa, että X on eräänlainen Y. Alla olevassa esimerkissä *poise* on eräänlainen

first principle. Hierarkkiset käsitejärjestelmät kuvataan puudiagrammeina, kuten kaaviossa 1.

Kaavio 1. *First principles* -käsitejärjestelmän puudiagrammi

Sanastossa on myös koostumussuhteisia käsitejärjestelmiä, joissa alakäsitteet ovat osa yläkäsitettä. Alla olevassa esimerkissä *on line of dance* (LOD) on osa *alignment*-käsitettä. Koostumussuhteiset käsitejärjestelmät esitetään kampadiagrammeina, kuten kaaviossa 2.

Kaavio 2. *Alignment*-käsitejärjestelmän kampadiagrammi

Mikäli käsitejärjestelmässä on alakäsitteenä kolme pistettä (...), tämä tarkoittaa, että muitakin mahdollisia alakäsitteitä on, mutta niitä ei ole tässä sanastossa tai käsitejärjestelmäkaaviossa esitetty. Esimerkki tästä on *suoritustapa*-termin (*actions used*) käsitekaaviossa.

Englanti–suomi-kilpatanssisanasto

FIRST PRINCIPLES – PÄÄPERIAATTEET

1

first principles

pääperiaatteet

periaatteet, joiden mukaan tanssiliikkeitä on kuvailtu

Pääperiaatteet sisältävät esimerkiksi tietoa *vartalon kannatuksesta, suoritustavasta ja viennistä*.

2

poise

vartalon kannatus

tapa, jolla tanssija kannattelee vartalonsa

Esimerkiksi sambassa ja jivessä ylävartalon asento on pääasiassa sama kuin muissa tansseissa, mutta painon asetuttua jalalle polvi ei suoristu kuten chacha'ssa ja rumbassa.

3

alignment

vartalon suunta

vartalon tai liikkeen suunta suhteessa tilaan

Vartalon suunta on yleensä tärkeä vain etenevissä tansseissa (samba ja pasodoble) ja se ilmaistaan esimerkiksi *rintamasuunta keskustaa kohti* tai *selkä vinosti seinää kohti*. Promenadi- ja vastapromenadiasennoissa tanssituissa kuvioissa ilmoitetaan vartalon suunnan sijaan liikkeen suunta (*tanssisuuntaan* tai *vasten tanssisuuntaa*) johtuen vartalon lievistä käännösmäärästä ulospäin.

4

amount of turn

vartalon käännösmäärä

kuinka paljon tanssijan vartalo kääntyy suhteessa tilaan

Vartalon ja jalkojen asennon käännösmäärä poikkeaa usein toisistaan johtuen jalkojen luontaisesta aukikierrosta, esimerkiksi samban whisk-kuvion toisessa askeleessa.

5

action used

suoritustapa

minkälaista vartalon ja jalkojen liikettä käytetään tiettyä askelta tai kuviota suorittaessa

Suoritustapa voi olla esimerkiksi *suuntaa vaihtava askel eteenpäin* tai *viivytetty askel*.

6

arm position

käsivarsien asento

missä asennossa käsivarsia kannatellaan tietyssä liikkeessä

Käsivarsien asento voi olla esimerkiksi sivulla tai sivulle ojennettu.

7

lead

vienti

kuinka mies ohjaa naisen liikettä ja askelia kuviossa²

Vienti voi olla fyysinen vienti eli otteessa tapahtuva tai vienti ilman otetta, jolloin mies ohjaa naisen liikettä esimerkiksi kehonsa asennolla.

8

hand hold

käsiote

kuinka miehen ja naisen kädet pitävät toisistaan kiinni käsien ollessa yhdessä tanssiasennossa

Käsiote voi olla esimerkiksi kämmenet yhdessä tai niin, että naisen kämmen on yläpuolella ja miehen alapuolella ja miehen peukalo pitää naisen kämmenselästä kiinni.

² Vaikka nykyään on myös niin sanottuja same-sex-kilpailuja ja same-sex-tanssipareja, yleisesti kilpatanssimaailmassa edelleen puhutaan miehestä tanssiparin vievänä osapuolena ja naisesta tanssiparin seuraavana osapuolena. Nämä termit valittiin myös tähän sanastoon, vaikka ne kuulostavat hieman vanhahtavalta.

ALIGNMENT – VARTALON SUUNTA

9

on line of dance; on LOD

tanssisuuntaan

tanssisuunnan mukainen liikkeen suunta

Tanssisuunta on kuvitteellinen suorakaiteen muotoinen linja, joka kulkee tanssisalin tai tilan ympäri vastapäivään.

10

against line of dance; against LOD

vasten tanssisuuntaa

tanssisuunnan vastainen liikkeen suunta (vrt. *tanssisuuntaan*)

11

facing line of dance; facing LOD

rintamasuunta tanssisuuntaa kohti

vartalon rintamasuunta tanssisuuntaa myötäillen (vrt. *tanssisuuntaan*)

12

backing line of dance; backing LOD

selkä tanssisuuntaa kohti

vartalon suunta selkä tanssisuuntaa myötäillen (vrt. *tanssisuuntaan*)

Vartalon suunta selkä tanssisuuntaa kohti tarkoittaa sitä, että tanssijan rintamasuunta on tanssisuuntaa vasten, mutta hän liikkuu taaksepäin selkä tanssisuuntaa myötäillen.

13

facing centre; facing C

rintamasuunta keskustaa kohti

vartalon rintamasuunta tilan keskilinjaa kohti

14

backing centre; backing C

selkä keskustaa kohti

vartalon suunta selkä tilan keskilinjaa kohti

Vartalon suunta selkä keskustaa kohti tarkoittaa sitä, että tanssijan rintamasuunta on seinää kohti, mutta hän liikkuu taaksepäin selkä tilan keskustaa kohti.

15

facing wall; facing W

rintamasuunta seinää kohti

vartalon rintamasuunta tilan seinää kohti

16

backing wall; backing W

selkä seinää kohti

vartalon suunta selkä tilan seinää kohti

Vartalon suunta selkä seinää kohti tarkoittaa sitä, että tanssijan rintamasuunta on keskustaa kohti, mutta hän liikkuu taaksepäin selkä seinää kohti.

17

facing diagonally to centre; facing DC

rintamasuunta vinosti keskustaa kohti

vartalon rintamasuunta vinosti tilan keskilinjaa kohti

18

backing diagonally to centre; backing DC

selkä vinosti keskustaa kohti

vartalon suunta selkä vinosti tilan keskilinjaa kohti

Vartalon suunta selkä vinosti tilan keskustaa kohti tarkoittaa sitä, että tanssijan rintamasuunta on vinosti tilan seinää kohti, mutta hän liikkuu selkä edellä vinosti tilan keskustaa kohti.

19

facing diagonally to wall; facing DW

rintamasuunta vinosti seinää kohti

vartalon rintamasuunta vinosti tilan seinää kohti

20

backing diagonally to wall; backing DW

selkä vinosti seinää kohti

vartalon suunta selkä vinosti tilan seinää kohti

Vartalon suunta selkä vinosti tilan seinää kohti tarkoittaa sitä, että tanssijan rintamasuunta on vinosti tilan keskustaa kohti, mutta hän liikkuu selkä edellä vinosti tilan seinää kohti.

ACTION USED – SUORITUSTAPA

21

checked forward walk

suuntaa vaihtava askel eteenpäin

askel, joka on liikkumassa eteenpäin, mutta jolla liikkeen suuntaa vaihdetaan ilman käännöstä ja niin, ettei paino siirry kokonaan astuvalle jalalle

Suuntaa vaihtavaa askelta eteenpäin käytetään rumbassa ja chacha'ssa, kun eteenpäin astuvalla askeleella on tarkoitus vaihtaa suuntaa ilman, että kuvio kääntyy tai se kääntyy pienimmän mahdollisen määrän. Vartalon liikkeen suunta muuttuu eteenpäin menevästä liikkeestä taaksepäin meneväksi liikkeeksi.

22

delayed walk

viivytetty askel

etenevä tai taaksepäin suuntautuva askel, jossa jalka asetetaan paikalleen ennen vartalon painon siirtymistä

Viivytettyjä askeleita voi tehdä kuviosta riippuen niin, että liikkuvan jalan polvi on joko suoristettu tai koukistettu. Esimerkiksi naisen neljäs askel rumban alemana-kuviossa on viivytetty askel eteenpäin suoristetulla polvella.

23

forward walk turning

askel eteenpäin kääntyen

eteenpäin suuntautuva askel, jonka lopussa käännytään enintään puoli kierrosta

Askel eteenpäin kääntyen tulee kyseeseen esimerkiksi rumbassa naisen kahdessa viimeisessä askeleessa kaikissa kuvioissa, jotka päättyvät *fan-asentoon* tai *avoimeen tanssiasentoon*.

24

latin cross

latin cross -asento; lattarilukko

latinalaistansseissa esiintyvä jalkojen asento, jossa toinen jalka on toisen jalan takana, molemmat polvet ovat hieman koukussa ja lantio suorassa

Latin cross -asennossa takana olevan jalan polvi on tiiviisti etummaisesta jalan polven takana ja näin ollen estää jalkaa ohittamasta toista.

BASIC POSITIONS – PERUSTANSSIASENNOT

25

basic position

perustanssiasento

asento, johon mies ja nainen asettuvat suhteessa toisiinsa liikkeitä suorittaessaan kuvion alussa tai lopussa

Perustanssiasennoissa voidaan olla sekä avoimessa että suljetussa otteessa. Yleisimmät avoimet otevaihtoehdot ovat seuraavat: mies pitää vasemmalla kädellään kiinni naisen oikeasta (L to R hand hold), mies pitää vasemmalla kädellään kiinni naisen vasemmasta (L to L hand hold), mies pitää oikealla kädellään kiinni naisen vasemmasta (R to L hand hold), mies pitää oikealla kädellään kiinni naisen oikeasta (R to R hand hold), mies pitää oikealla kädellään kiinni naisen vasemmasta ja vasemmalla kädellään kiinni naisen oikeasta eli kahden käden ote (R to L and L to R hand hold, double hand hold) tai ilman otetta (without hold). Suljetussa otteessa mies yleensä pitää vasemmalla kädellä kiinni naisen oikeasta kädestä ja miehen oikea käsi on joko naisen lapaluiden kohdalla tai pitää kiinni naisen vasemmasta käsivarresta.

26

close hold

suljettu tanssiasento

suljetussa otteessa tanssittu asento, jossa mies ja nainen seisovat vastakkain, miehen oikea käsi on naisen lapaluiden kohdalla ja vasen pitää naisen oikeasta kädestä kiinni

Suljettuja tanssiasentoja on kolme erilaista, yksi rumbaan, sambaan ja chacha'han, yksi jiveen ja yksi pasodobleen. Erot näiden kolmen välillä ovat pieniä ja liittyvät siihen, kummalla jalalla paino on, millä korkeudella yhteinen otekäsi on ja millä etäisyydellä mies ja nainen ovat toisistaan.

27

open position

avoin tanssiasento

avoimessa otteessa tanssittu asento, jossa mies ja nainen seisovat vastakkain *suljettua tanssiasentoa* kauempana toisistaan ja pitävät yleensä vain yhdellä kädellä toisistaan kiinni tai ovat täysin ilman otetta

Avoimia tanssiasentoja on viisi erilaista, riippuen otteista. Mies voi pitää kiinni vasemmalla kädellään naisen oikeasta (L to R hand hold), oikealla kädellään naisen vasemmasta (R to L hand hold), oikealla kädellään naisen oikeasta (R to R hand hold), vasemmalla kädellään naisen oikeasta ja oikealla naisen vasemmasta (double hand hold) tai asento voi olla ilman kokonaan otetta (without hold). Naisen vapaana oleva käsi on yleensä ojennettu sivulle.

28

fan position

fan-asento

avoimessa otteessa tanssittu asento, jossa mies ja nainen ovat suorassa kulmassa toisiinsa nähden

Fan-asennossa nainen on miehen vasemmalla puolella ja miehen vasen käsi pitää naisen oikeasta kädestä kiinni. Naisen vasen käsi on yleensä ojennettu sivulle.

29

fallaway position

fallaway-asento

suljetussa otteessa tanssittu asento, joka muistuttaa *promenadiasentoa*, mutta jossa miehen vasen jalka ja naisen oikea jalka ovat ottaneet askeleen taaksepäin ja parin yhteinen liike on taaksepäin

Fallaway-asentoa käytetään latinalaistansseista jivessa ja pasodoblessa. Vartaloiden keskinäinen käännosmäärä ei yleensä ylitä neljäosakäännöstä.

30

open fallaway position

avoin fallaway-asento

avoimessa otteessa tanssittu asento, jossa mies pitää naista vastakkaisesta kädestä kiinni ja mies ja nainen ovat molemmat kääntyneet neljäosakäännöksen ulospäin

Avoin fallaway-asento voidaan toteuttaa joko niin, että mies pitää vasemmalla kädellään naisen oikeasta kädestä kiinni tai niin, että mies pitää oikealla kädellään naisen vasemmasta kädestä kiinni. Asentoon pääsee, kun sekä mies että nainen kääntyvät neljänneksen *avoimesta tanssiasennosta* ja ottavat askeleen taaksepäin.

31

promenade position

promenadiasento

suljetussa otteessa tanssittu asento, jossa miehen oikea käsi on naisen lapaluiden kohdalla ja vasen pitää naisen oikeasta kädestä kiinni, ja sekä mies että nainen ovat kääntyneet kahdeksasosan ulospäin, mies vasemmalle ja nainen oikealle

Promenadiasentoa käytetään sambassa, jivessä ja pasodoblessa. Promenadiasennossa yhteinen otekäsi on *suljettua tanssiasentoa* alempana, noin hartian tasolla.

32

counter promenade position

vastapromenadiasento

suljetussa otteessa tanssittu asento, jossa miehen oikea käsi pitää naisen kyynärvarresta ja vasen käsi naisen oikeasta kädestä kiinni, ja sekä mies että nainen ovat kääntyneet kahdeksasosan ulospäin, mies oikealle ja nainen vasemmalle

Vastapromenadiasentoa käytetään sambassa ja pasodoblessa. Vastapromenadiasennossa yhteinen otekäsi on noin pasodoblen *suljetun tanssiasennon* tasolla ja promenadiasentoon verrattuna miehen oikea käsi on liukunut naisen lapaluun kohdalta kyynärvarteeseen.

33

open promenade position

avoin promenadiasento

avoimessa otteessa tanssittu asento, joka muistuttaa *avointa tanssiasentoa*, mutta jossa mies ja nainen ovat kääntyneet joko kahdeksasosan tai neljäsosan ulospäin, otekädestä riippuen

Avointa promenadiasentoa käytetään rumbassa, sambassa ja chacha'ssa. Mikäli ote on miehen oikea käsi naisen vasemmasta (R to L hand hold), *vartalon käännösmäärä* on neljäsosa ja mikäli ote on miehen vasen käsi naisen oikeasta (L to R hand hold), *vartalon käännösmäärä* on kahdeksasosa.

34

open counter promenade position

avoin vastapromenadiasento

avoimessa otteessa tanssittu asento, joka muistuttaa *avointa tanssiasentoa*, mutta jossa mies on kääntynyt jopa neljäsosan oikealle ja nainen jopa neljäsosan vasemmalle

Avoimessa vastapromenadiasennossa miehen vasen käsi pitää kiinni naisen oikeasta, miehen paino on oikealla jalalla ja naisen vasemmalla.

35

spanish line

espanjalainen linja; spanish line

pasodoblessa käytetty ja avoimessa otteessa tanssittu asento, jossa mies ja nainen seisovat lähes selät vastakkain, paino ulommilla jaloilla ja sisemmät jalat eteen koukistettuna ilman painoa

36

shadow position

varjoasento; shadow-asento

suljetussa otteessa tanssittu asento, jossa miehen ja naisen rintamasuunta on sama ja nainen seisoo miehen edessä, hieman oikealla

Varjoasentoa käytetään rumbassa, sambassa ja chacha'ssa. Varjoasennon ote voi olla joko miehen vasen käsi naisen oikeassa ja oikea vasemmassa (L to R and R to L hand hold), jolloin naisen kädet ovat ristissä hänen rintansa edessä, tai miehen vasen käsi naisen vasemmassa ja oikea käsi naisen oikean lapaluun kohdalla (L to L hand hold, R to R shoulder).

37

contra promenade position

ristikkäinen promenadiasento

suljetussa otteessa tanssittu asento, joka muistuttaa *suljettua perusasentoa*, mutta jossa sekä miehellä että naisella paino on vasemmalla jalalla ja molemmat ovat kääntyneet kahdeksasosan vasemmalle

Ristikkäistä promenadiasentoa käytetään vain sambassa.

38

contra counter promenade position

ristikkäinen vastapromenadiasento

suljetussa otteessa tanssittu asento, joka muistuttaa *suljettua perusasentoa*, mutta jossa sekä miehellä että naisella paino on oikealla jalalla ja molemmat ovat kääntyneet kahdeksasosan oikealle

Ristikkäistä vastapromenadiasentoa käytetään vain sambassa.

39

open contra promenade position

avoin ristikkäinen promenadiasento

avoimessa otteessa tanssittu asento, joka muistuttaa *avointa perusasentoa*, mutta jossa sekä miehellä että naisella paino on vasemmalla jalalla ja molemmat ovat kääntyneet kahdeksasosan vasemmalle

Avointa ristikkäistä promenadiasentoa käytetään vain sambassa. Mahdolliset otteet ovat miehen oikea käsi naisen oikeaan (R to R hand hold) tai miehen vasen käsi naisen oikeaan ja oikea käsi naisen vasempaan (double hand hold).

40

open contra counter promenade position

avoin ristikkäinen vastapromenadiasento

avoimessa otteessa tanssittu asento, joka muistuttaa *avointa perusasentoa*, mutta jossa sekä miehellä että naisella paino on oikealla jalalla ja molemmat ovat kääntyneet kahdeksasosan oikealle

Avointa ristikkäistä vastapromenadiasentoa käytetään vain sambassa. Mahdolliset otteet ovat miehen vasen käsi naisen vasempaan (L to L hand hold) tai miehen vasen käsi naisen oikeaan ja oikea käsi naisen vasempaan (double hand hold).

TECHNIQUE – TEKNIikka

41

technique

tekniikka

kuvion suorittamistapa

Tekniikka kuvaa kuvion suorittamistapaa niin askelten, ajoituksen, vartalonkäytön kuin käännösmääränkin osalta.

42

step number

askeleen numero

järjestysnumero, jolla kuvailtu askel otetaan

Tietty kuvio voi koostua eri määrästä askelia, jotka on eritelty jokaista kuviota kuvaavassa kaaviossa. Esimerkiksi rumban spot turn -kuviossa askelia on vain kolme, kun taas saman tanssin natural top -kuviossa askelia on yhdeksän.

43

timing

ajoitus

mille tahdin iskulle tai iskun osalle musiikissa askel otetaan

Ajoitus lasketaan aina suhteessa tanssilajin tahdin iskuihin. Esimerkiksi rumban peruskuvioissa musiikin iskuja lasketaan 2, 3, 4, 1, kun taas sambassa lasku on yleensä 1 a 2. Ajoitus kuvaa, mille näistä iskuista tai väli-iskuille askel osuu.

44

beat value

askeleen kesto

kuvaillun askeleen kesto suhteessa musiikin iskuihin

Askeleen kesto kertoo, montako musiikin iskua tai iskun osaa askel kestää. Esimerkiksi chacha'ssa chasse-liikkeen kolmen askeleen kestot jakautuvat 1/2 iskua, 1/2 iskua, koko isku, kun taas sama liike jivessä jakautuu 3/4 iskua, 1/4 iskua, koko isku.

45

foot position

jalan paikka

astuvan jalan paikka suhteessa tukijalkaan askeleen lopussa määritetyssä kuviossa

Jalan paikka voi olla esimerkiksi yhteen, sivulle, sivulle ja hieman eteen tai eteen ristiin.

46

footwork

jalkatyö

jalkaterän käyttö askeleen aikana

Jalkatyö kertoo, mikä osa jalasta on kosketuksissa lattiaan askeleen aikana. Jalkatyön tavallisimmat osat ovat päkiä, koko jalka ja varvas, mutta toisinaan käytetään myös kantaa.

47

body turn

vartalon käännös

kuinka paljon vartalo kääntyy askeleen aikana ja mihin suuntaan

Käännösmäärä ilmoitetaan yleensä kahdeksanosan tarkkuudella. Tanssitekniikassa mahdolliset vartalon käännösmäärät ovat 1/8, 1/4, 3/8, 1/2, 5/8, 3/4, 7/8 tai täysi käännös.

48

shaping (1)

tanssiasento

mistä *perustanssiasennosta* kuvio alkaa ja mihin se päättyy

Tanssiasento kuvaa kuvion aloitusasennon, sen mahdolliset välillä läpikäytävät muut asennot sekä loppuasennon.

49

shaping (2)

vartalon linja

miten tanssija kallistaa, taivuttaa tai muutoin muuttaa vartalonsa asentoa saadakseen aikaan kyseiselle tanssikuviolle ominaisen asennon joko otteessa tai ilman otetta tanssiessaan

Vartalon linjaa muuttaessaan tanssija luo laajempia vartalon ja liikkeen kaaria, jotka tekevät tanssitusta kuviosta kyseisen tanssilajin tyylin mukaisen.

50

overall amount of turn

kokonaiskäännösmäärä

kuinka paljon tanssipari kokonaisuudessaan kuviota tanssiessa kääntyy

Kokonaiskäännösmäärä viittaa koko tanssiparin yhdessä tekemään käännöksen määrään kuvion aikana, kun taas *vartalon käännös* kuvaa yksittäisen tanssijan käännöksen määrää.

51

precedes

edeltävät kuviot

kuviot, jotka voidaan tanssia ennen kuvailtavaa kuviota

52

follows

seuraavat kuviot

kuviot, jotka voidaan tanssia kuvailtavan kuvion jälkeen

53

bounce action

jousto

joustava liike, joka saadaan koukistamalla ja suoristamalla polvia ja nilkkoja pehmeästi

Jousto on erityisen olennainen osa samban tanssimista ja sen määrä kuvataan jokaisen kuvion yhteydessä.

54

sway

kallistus

varalon kallistaminen sivulle askelta ottaessa

Kallistus on vakiotansseissa yleisempi ilmiö, mutta esiintyy myös latinalaistansseista esimerkiksi samban natural roll -kuviossa sekä pasodoblen useissa kuvioissa.

55

inclination

taivutus

varalon taivuttaminen eteen tai taakse askelta ottaessa

Taivutusta esiintyy esimerkiksi samban natural roll -kuviossa ja reverse turn -kuviossa.

56

rise and fall

nousu ja lasku

kuinka paljon kuviota tanssiessa tanssija nousee tai laskee

Nousuja ja laskuja ilmenee enemmän vakiotansseissa, mutta myös esimerkiksi joissain paso doblen kuvioissa.

Englanninkielinen hakemisto

- action used, 5
- against line of dance; against LOD, 7
- alignment, 5
- amount of turn, 5
- arm position, 6

- backing centre; backing C, 7
- backing diagonally to centre; backing DC, 8
- backing diagonally to wall; backing DW, 8
- backing line of dance; backing LOD, 7
- backing wall; backing W, 8
- basic position, 10
- beat value, 14
- body turn, 15
- bounce action, 16

- checked forward walk, 9
- close hold, 10
- contra counter promenade position, 13
- contra promenade position, 12
- counter promenade position, 11

- delayed walk, 9

- facing centre; facing C, 7
- facing diagonally to centre; facing DC, 8
- facing diagonally to wall; facing DW, 8
- facing line of dance; facing LOD, 7
- facing wall; facing W, 8
- fallaway position, 11
- fan position, 10
- first principles, 5
- follows, 16
- foot position, 14

- footwork, 15
- forward walk turning, 9

- hand hold, 6

- inclination, 16

- latin cross, 9
- lead, 6

- on line of dance; on LOD, 7
- open contra counter promenade position, 13
- open contra promenade position, 13
- open counter promenade position, 12
- open fallaway position, 11
- open position, 10
- open promenade position, 12
- overall amount of turn, 15

- poise, 5
- precedes, 16
- promenade position, 11

- rise and fall, 16

- shadow position, 12
- shaping (1), 15
- shaping (2), 15
- spanish line, 12
- step number, 14
- sway, 16

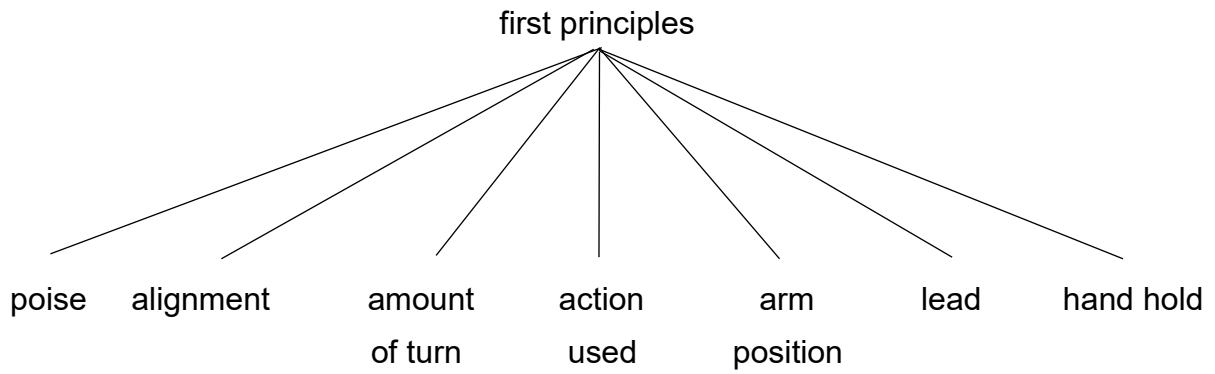
- technique, 14
- timing, 14

Suomenkielinen hakemisto

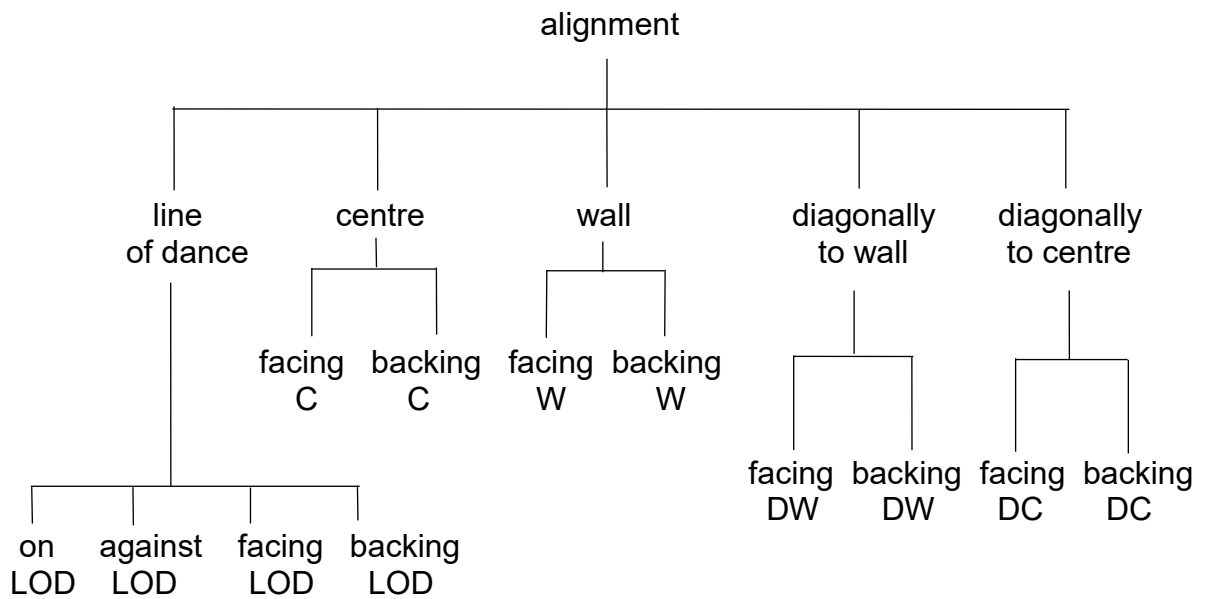
- ajoitus, 14
askel eteenpäin kääntyen, 9
askeleen kesto, 14
askeleen numero, 14
avoin fallaway-asento, 11
avoin promenadiasento, 12
avoin ristikkäinen promenadiasento, 13
avoin ristikkäinen vastapromenadiasento, 13
avoin tanssiasento, 10
avoin vastapromenadiasento, 12
- edeltävät kuviot, 16
espanjalainen linja, 12
- fallaway-asento, 11
fan-asento, 10
- jalan paikka, 14
jalkatyö, 15
jousto, 16
- kallistus, 16
kokonaiskäännösmäärä, 15
käsiote, 6
käsivarsien asento, 6
- latin cross -asento, 9
lattarilukko, 9
- nousu ja lasku, 16
- perustanssiasento, 10
promenadiasento, 11
pääperiaatteet, 5
- rintamasuunta keskustaa kohti, 7
rintamasuunta seinää kohti, 8
rintamasuunta tanssisuuntaa kohti, 7
rintamasuunta vinosti keskustaa kohti, 8
rintamasuunta vinosti seinää kohti, 8
ristikkäinen promenadiasento, 12
ristikkäinen vastapromenadiasento, 13
- selkä keskustaa kohti, 7
selkä seinää kohti, 8
selkä tanssisuuntaa kohti, 7
selkä vinosti keskustaa kohti, 8
selkä vinosti seinää kohti, 8
seuraavat kuviot, 16
shadow-asento, 12
spanish line, 12
suljettu tanssiasento, 10
suoritustapa, 5
suuntaa vaihtava askel eteenpäin, 9
- taivutus, 16
tanssiasento, 15
tanssisuuntaan, 7
tekniikka, 14
- varjoasento, 12
vartalon kannatus, 5
vartalon käännös, 15
vartalon käännösmäärä, 5
vartalon linja, 15
vartalon suunta, 5
vastapromenadiasento, 11
vasten tanssisuuntaa, 7
vienti, 6
viivytetty askel, 9

Käsitejärjestelmäkaaviot

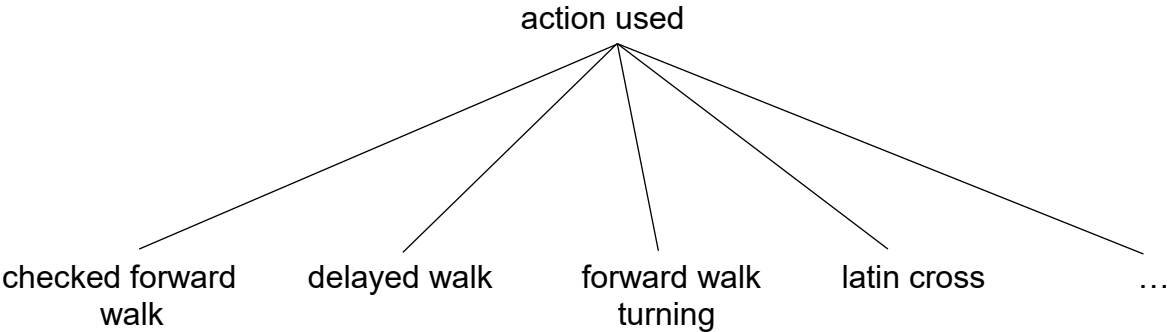
1. First principles

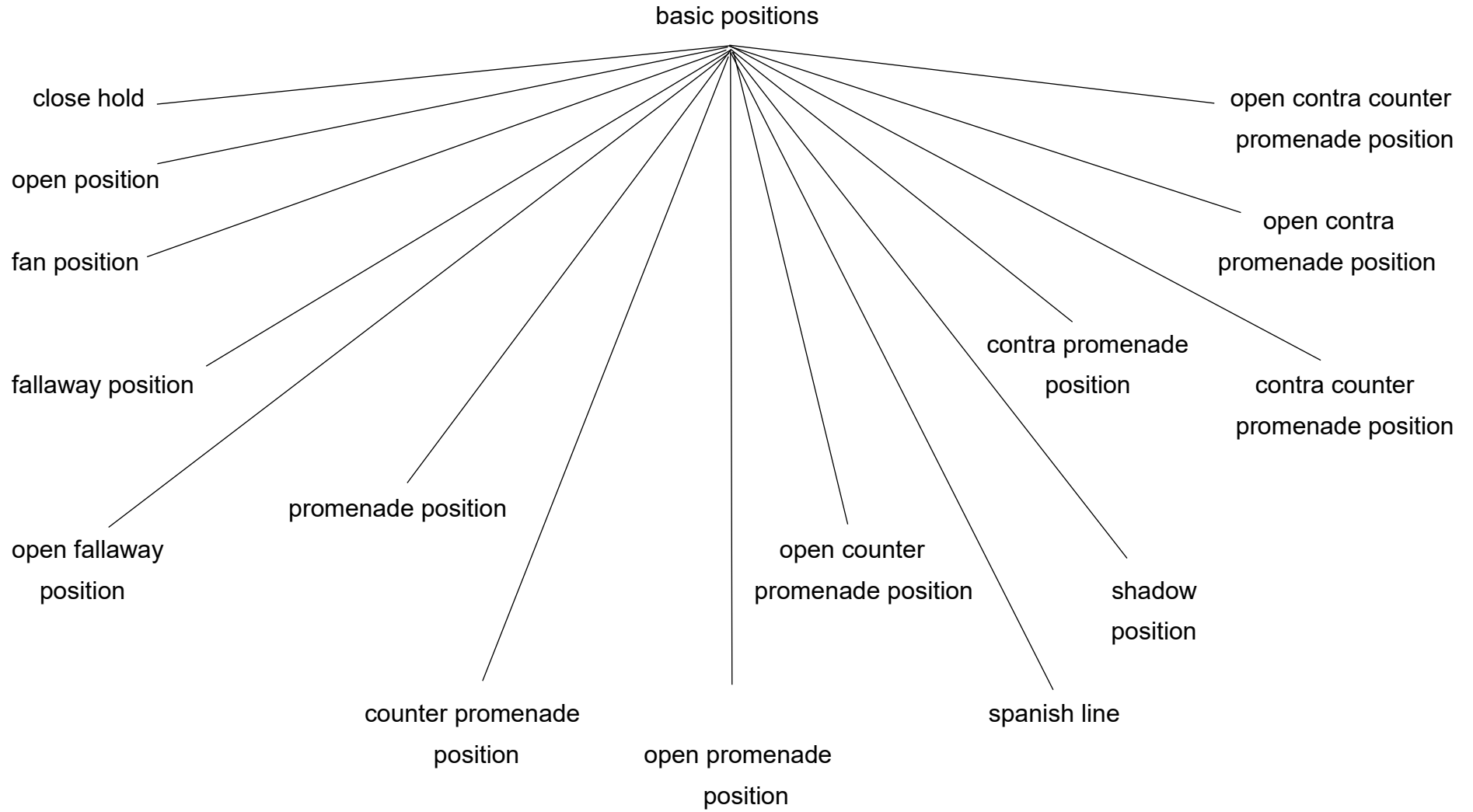
2. Alignment

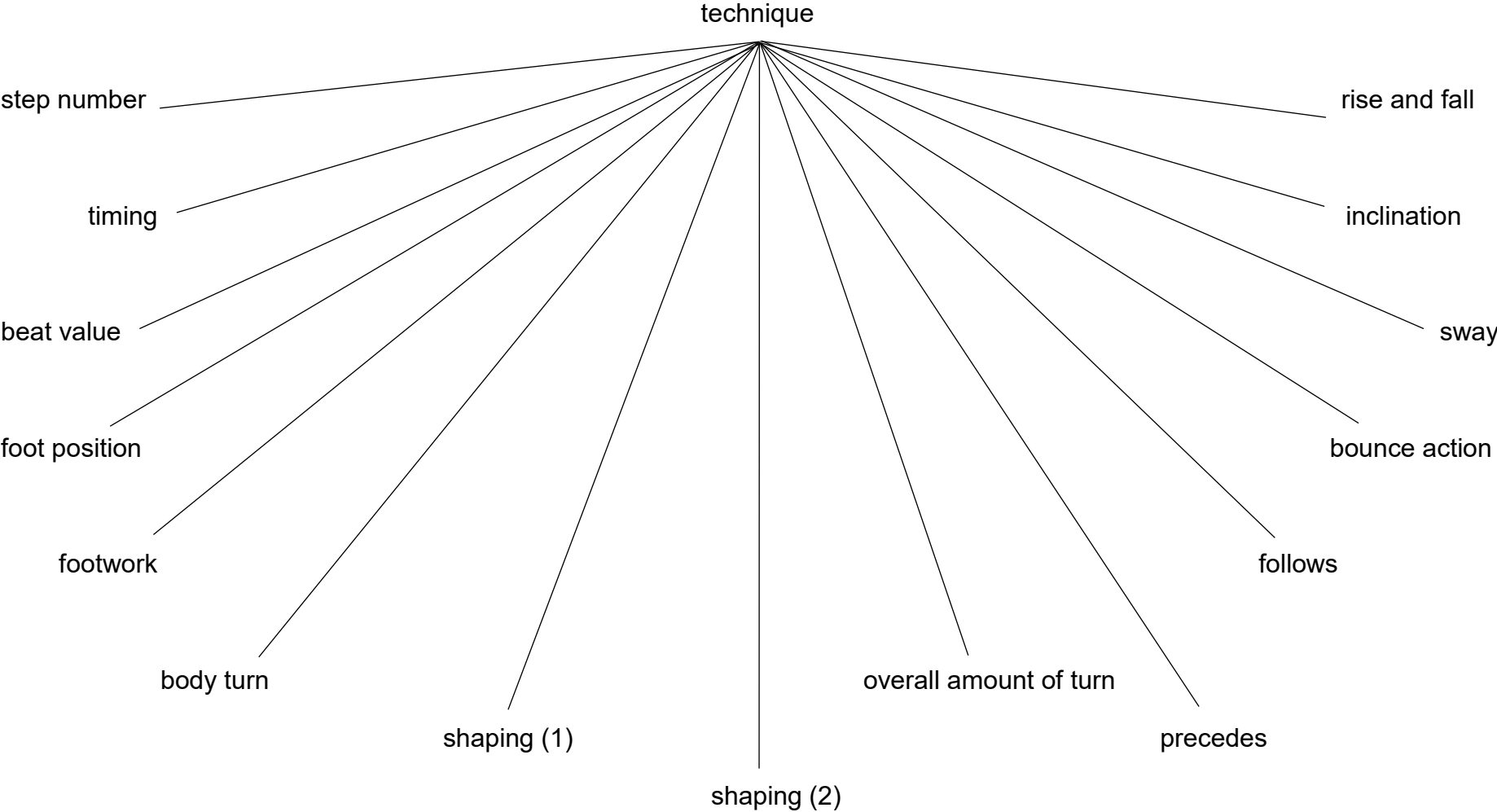
3. Action used

4. Basic positions

5. Technique

ENGLISH SUMMARY

A USER-CENTRED TERMINOLOGICAL DICTIONARY FOR *THE TECHNIQUE OF LATIN DANCING* BY WALTER LAIRD

1 Introduction

Competitive dancing or dance sport has become more widely known in Finland over the past few years with the emergence of the popular television show “Tanssii Tähtien Kanssa”. In order to gain recognition as a teacher of competitive dance in Finland, a candidate must successfully pass an exam in order to become a member of Suomen Tanssinopettajain liitto STOL ry, an organisation for registered dance teachers in Finland. Passing the exam and thus being certified as a dance teacher requires the candidate to demonstrate proficiency in teaching and dance technique, including familiarity with the relevant technical vocabulary. There are several different books on Latin and ballroom dance technique that candidates can use to prepare for the exam, but all of the major technique books are written in English. Some dance technique books have also been written in Finnish, but none of these have gone into such technical depth to replace the English-language works as a key source. Therefore, a candidate must be able to understand the relevant technique terms in English even if they are to take the exam in Finnish. To aid aspiring teachers whose backgrounds may not have equipped them to tackle such specialised English-language literature, this thesis set out to create a terminological dictionary for one of the most prominent books on Latin dance technique, *The Technique of Latin Dancing* by Walter Laird (1961).

I danced competitively for 20 years and, like most of my peers, had to familiarise myself with Laird’s book during my career. Even though I am both a professional dancer specialised in Latin dances (the book’s focus) and professionally trained in the English language, I found the book difficult to understand. This experience convinced me of the need to make Laird’s core terminology accessible in Finnish. The STOL exam is also open for aspiring teachers who can be specialised in social dances, not just Latin or ballroom, and this specific technical terminology can be completely new to them.

“Special language” is defined by the Finnish Terminology Centre TSK (2006, 30) as a “form of language used in a subject field”; a subject field is defined as “a field which requires specific knowledge”. The language used in competitive dancing can be considered a special language as it uses terminology that a person with no background in dancing would not understand. This terminology is mainly based on English, although French and Spanish are also used, especially in the names of specific figures. However, the names of the figures are not included in this dictionary because the value their translation would add for its users is not significant. It is true some names provide descriptive information about the figures, but as a whole the names do not contribute materially to understanding the figures or the technique.

The method used in this study mainly follows Suonuuti’s (2006) and Finnish Terminology Centre TSK’s (2006) principles of terminology work and the usability theories presented by Suojanen, Koskinen and Timonen (2015) and Kuutti (2006). Further, in order to create a terminological dictionary that not only contains high-quality information but also offers maximum usability, I consulted two different groups of competitive dance experts in choosing the terms to be included in the dictionary and in compiling their definitions.

There is a small existing literature on academic studies on dance in Finland, including Palenius (2008), Manninen (2015), Raukovaara (2015) and Lehtonen (2020). However, these studies have focused mainly on the physical side of dancing, choreography, training or expression through dance. No study has addressed the special language of competitive dance in spite of the concrete need for this terminology in Finnish.

2 Theoretical background

The theoretical framework for this study encompasses both terminology work and usability theory. Compiling a successful terminological dictionary requires an understanding of the principles of terminology work: how terms should be selected and defined, what a proper terminological dictionary should look like and what kind of structure it should have. In this regard, the Finnish Terminology Centre TSK’s *Terminology of Terminology* (2006) was an essential basis for this study. In addition, because the purpose of the dictionary is to serve a specific group of users (namely, candidates preparing for the STOL exam), it was important to consider the dictionary’s usability. To ensure the centrality of user experience in my work,

I drew on Suojanen, Koskinen and Tuominen's *User-Centered Translation* (2015) as well as Kuutti's *Käytettävyys, suunnittelu ja arviointi* (2003).

2.1 Terminology

To compile a terminological dictionary, one must first define the main concepts and ideas included in terminology science. Suonuuti explains that *objects* are either concrete or abstract phenomena in real life, such as a *tree* or *health* (2006, 11). Finnish Terminology Centre TSK (2006, 10) also includes imaginary phenomena, such as a *unicorn*, among possible objects. According to Suonuuti (2006, 11–12), when thinking of any object, whether real or imaginary, one naturally associates certain *characteristics* with the object in question. The combination of these characteristics is called a *concept*. If the characteristics describe a one-of-a-kind concept, such as the *Eiffel Tower*, the concept is considered a *unique concept*. If the characteristics describe a concept that refers to many different objects with similar characteristics, such as a *tower*, the concept is considered a *general concept*. Some characteristics can apply to many different objects – for example, *hard* as a characteristic can describe both a *tree* and a *table* – so a characteristic that distinguishes one object from another is called a *delimiting characteristic* (ibid.).

Suonuuti elaborates that for these objects and concepts to be discussed, they must be given a verbal explanation, called a *definition*, and a written expression or designation, called a *term* (2006, 11). The definition of a concept is the description that differentiates it from other, similar concepts, whereas a term is the designation of the general concept used in a subject field (TSK 2006, 19; Suonuuti 2006, 11). A term selected for a dictionary must meet the criteria of a good term; therefore it should, for example, allow conjugations, follow the norms and regulations of the relevant language, be transparent in its meaning and not be too long in form (Nykänen 1997, 5). However, as Isohella and Nissilä point out (2015, 3), one should not invent a new term whenever an old term fails to meet all of the criteria of a good term unless there is reasonable certainty that the new term will surpass the old one and become established in the special language in question.

According to Suonuuti (1999, 29; 2006, 13), concepts are always related in some way to other concepts and thus form *concept systems*. To formulate acceptable definitions, one must first analyse these relations between concepts through *concept analysis*. In essence, concept

analysis helps clarify the relations between different concepts and concept systems, and it is thus the foundation of proper definitions (ibid.). TSK (2006, 6) explains that concept systems are usually depicted in *concept diagrams*, whose form depends on the types of relations that exist within the concept system. Suonuuti (2006, 13) divides these relations into three main categories: *generic relations*, *partitive relations* and *associative relations*. However, concepts can often have more than one type of relation to each other (ibid.).

Suonuuti (2006, 13–17) explains these three types of relations as follows. In a generic relation, a subordinate concept includes all of the characteristics of the superordinate concept, as well as at least one delimiting characteristic. Further, with generic relations, one can state that “*X* is a type of *Y*”, where *X* is the subordinate concept and *Y* is the superordinate concept; so “*samba* is a type of *Latin dance*”, for example. In a partitive relation, a partitive concept is a part of the comprehensive concept, and together they form a whole. In the case of such a relation, “*X* is a part of *Y*”, so in Suonuuti’s example, a *pedal* is a part of a *bicycle*. The third type of relation, associative, has to do with the subject matter of the objects. Examples of associative relations include causal and temporal relations. Suonuuti gives the examples of *spring* and *blossoming flowers* for a causal relation and *printing* and *binding* of books for a temporal relation (ibid.).

After concept analysis, the selected terms must be defined. Kalliokuusi (1999, 45) argues that a definition must include all the essential delimiting characteristics of a concept in order to separate it from other, similar concepts. The definition must thus include enough information to differentiate the concept from other coordinative concepts, but it must not include non-essential, false or self-evident information (ibid.). According to Suonuuti (2006, 19–20) definitions are usually divided into two types, *intensional* and *extensional*. An intensional definition should include all the essential characteristics of a concept as well as its delimiting characteristics, whereas an extensional definition should include all objects and partitive concepts included in the extension (ibid.). Therefore, the extensional definition of *Latin dances* should list *samba*, *cha cha*, *rumba*, *paso doble* and *jive*.

2.1 Usability

Usability has traditionally been a focus in discussions concerning the interaction between humans and machines, but Suojanen, Koskinen and Tuominen (2015) introduce the

application of usability to texts. Conventionally, translations have been directed primarily at the reader, the target audience or the recipient, so the idea of the reader of a translated text as the user is relatively new (ibid.). Suojanen et al. (2015, 13) define usability as “the ease of use of a product in a specified context of use; users are able to use a product effectively, efficiently and to their satisfaction”. For Kuutti (2003, 13) a product’s usability measures how “smoothly one can use the functions of the product to reach their desired goal”. He stresses that usability is not limited to information technology and its applications: the user interface of a door, for example, can be poor in terms of usability if its user cannot easily determine which side of the door to push in order to open it (ibid.).

Suojanen et al. (2015, 14) and Kuutti (2006, 13) list five different attributes that are included in usability: learnability, efficiency, memorability, errors and satisfaction. Kuutti adds a possible sixth attribute, intuitiveness, which means that when a user sees a user interface that is new to the user but that reminds them of a user interface they have used before, they intuitively know how to use it (ibid.). However, Kuutti points out that intuitiveness is subjective, and something that is intuitive to one person may not be intuitive at all to another (ibid.).

The attributes of usability were initially introduced by Nielsen (1993), who also developed a list of heuristics often utilised in iterative product development (Suojanen et al. 2015, 77–78). According to Suojanen et al., heuristics can be defined as a group of rules and principles that can be used to form a sort of catalogue of things to consider in the course of developing a product. The heuristics list that is usually called Nielsen’s list contains ten items, such as *Match between system and the real world*, *Consistency and standard* and *Help and documentation* (Suojanen et al. 2015, 79). This study utilised Nielsen’s list in the iterative development of the dictionary even though the study includes no formal usability testing. Relevant points from Nielsen’s list were implicitly considered when developing the terms and definitions with the groups of experts.

A previous study by Kinnunen (2018) on a user-tailored terminological dictionary for rally terms produced a checklist for evaluating the usability of a terminological dictionary, and this was also utilised in the current study. The checklist focuses on the layout of the dictionary, the structure of the terminological entries and the types of indexes to be included, and it drew on a range of different studies on usability and dictionaries such as Heid (2011) and Müller-Spitzer (2014) (Kinnunen 2018, 18–22). However, Kinnunen admits that her checklist does

not take into account possible mistakes in concept analysis or definitions, so adherence to the checklist is not sufficient to guarantee a high-quality dictionary. However, it does provide a valid list of usability considerations for a tailored terminological dictionary.

4 Method

The method of this study was based mainly on Suonuuti's (2006) and TSK's (2006) principles of terminology work and Suojanen et al.'s (2015) and Kuutti's (2006) theories on usability. According to Nykänen (1999b, 63), the creation of a terminological dictionary should respond to a legitimate need, and establishing this need may require the involvement of professionals in the field in question. The need for an English-Finnish dictionary of Latin dance technique terms became evident both during my own dancing career and through discussions with active dance professionals.

The core content of Laird's book is the detailed dance technique of the five Latin dances, samba, cha cha, rumba, paso doble and jive. The precise details per figure are presented in charts with additional information listed under the chart. The contents of the chart are the same for each figure and include *step number, timing, beat value, foot position, foot work, action used and body turn*. The additional technical information below the chart always includes *shaping, precedes and follows*, but other possible details depend on the figure in question: the *fallaway* in rumba only includes the aforementioned details but the *syncopated coupe de pique* in paso doble also includes *sway, rise and fall, alignment and note*. There is a short glossary of abbreviations included in the beginning of the book, along with a foreword, a list of *first principles* and information and pictures of all *basic positions*.

I began this study by examining a variety of Finnish and English sources on Latin and ballroom dancing technique. As Suonuuti states (2006, 35), it is important to survey all relevant sources before beginning a terminology project, and possible foreign-language sources must be approached with caution. Some of the sources used, such as Talvitie and Talvitie's *Tanssiurheiluvälilämpiö, taso 1* (1995), were clearly reliable because I knew from my personal experience that the authors were professional dancers and dance teachers and their book had been published by the Finnish Dance Sport Association. By contrast, sources such as Horwood's *Tanssi* (2006) required a critical approach, because while the author himself is a dance professional, the book offered no background on the translator, Tapani

Lahtinen, or his possible knowledge of competitive dancing. The book included an index of dance terms in Finnish, which I used as a source of inspiration, but I did not use the provided terms themselves because they were often mere clumsy translations of English terms used in the book.

I selected the main terms for concept analysis from Laird's book, which is one of the most prominent and widely used manuals in the field and constitutes a staple reference work for the dictionary's target audience. According to Suonuuti (1999, 29; 2006, 13), concept analysis entails defining the relationships between different concepts and organising these concepts into their proper places within a concept system. At first glance, this seemed like a straightforward task, but as the concept analysis unfolded I found that it prompted adjustments in the ways in which some of the terms were grouped in the final dictionary. For example, identifying *technique* as a superordinate concept and *alignment* and *rise and fall* as its subordinate concepts turned out to be extremely useful in clarifying the relationships between these concepts and their meanings and organising them appropriately in the dictionary. I will elaborate on the results of this analysis further in the next section.

After the completing the concept analysis, I compiled a draft version of the terms and their definitions utilising the Finnish sources on dance technique. This draft version was then sent out to a small group of experts consisting of three current and former dance professionals, all with years of experience in dancing and teaching dance. One of these experts has also been a qualified examiner for the STOL certification for several years. All three experts read the draft and provided detailed feedback on it, two in the form of written comments and all three verbally in a subsequent group meeting. The experts offered numerous ideas for improving the terms and definitions. I updated the draft on the basis of their comments and sent it back to the experts for further feedback. This updated version received only a few supplementary comments, which I incorporated into the draft.

I then sent the revised draft to a larger group of experts comprising six experienced professional teachers, many of whom taught me during my dancing career. One member of this larger group is also a qualified examiner for STOL and serves as a lecturer in the dance teacher degree programme in a Finnish university of applied sciences. Four out of the six experts provided comments on the revised draft; two had to decline because of scheduling issues.

I finalised the draft on the basis of the comments from the larger group of experts. I then checked the introduction, user instructions and glossaries for the dictionary against Kinnunen's checklist to make sure that the dictionary was acceptable in terms of usability. Nielsen's heuristics list was implicitly included in my discussions with the group of experts but I also examined it again at this point to make sure all relevant points were included in the dictionary.

5 Results

The 56 Finnish terms chosen for this dictionary can be grouped into five categories: terms found directly in existing sources, terms edited from existing sources, terms found in standard language, terms edited from standard language and newly created terms. The most difficult of these five categories was the last one, terms not found in any shape or form in the sources or in general language, which I consequently had to develop from scratch. Discussions with the smaller group of experts were helpful in creating these new terms, as the experts provided excellent insights.

5.1 Terms found in existing sources

The 11 terms I took directly from existing sources were the most straightforward, as they are terms that are already established in Finnish. They include *basic positions* (*perustanssiasento*) such as *fan position* (*fan-asento*) and *promenade position* (*promenadiasento*) as well as terms regarding *technique* (*tekniikka*) such as *footwork* (*jalkatyö*) and *bounce action* (*jousto*). Two of these terms in this category do not, strictly speaking, meet the criteria of a good term because they are partially in English (*fan-asento* ja *fallaway-asento*), but they are already well established in Finnish dance circles and are in constant use in teaching. According to Isohella and Nissilä (2015, 3), even if an existing term does not fulfil all of the criteria of a good term, a new term should be invented only if one can be sure that the new term will succeed in supplanting the old term in use. This seemed highly unlikely in this case.

5.2 Terms edited from existing sources

The 16 terms edited from existing sources included mostly terms associated with *alignment* (*vartalon suunta*). This concept was the topic of much discussion with the smaller group of experts, because even though the concept was found in existing sources, it was rendered in a way that left its meaning unclear. In Talvitie and Talvitie's book *Tanssiurheiluvaimennus, taso 1*, for example, the term *alignment* was translated as *tanssisuunta*, which appears to indicate the direction of the physical movement of the body in a certain figure. However, in the course of concept analysis I discovered that *alignment* refers more precisely to both the direction in which the body faces in a certain figure and the direction of the body's movement in a certain figure. Also, there were eight different alignments mentioned in *Tanssiurheiluvaimennus, taso 1* but 10 different alignments in Laird's book. This meant that the alignments mentioned by Talvitie and Talvitie could not be included as such but rather needed editing. With the aid of the smaller group of experts I amended the term *alignment* into *vartalon suunta*, referring to the direction of the body, and I added to the definition a note clarifying that the term can refer either to the direction in which the body is facing or the direction of its movement, depending on the figure. Another important edit concerning the comprehensive concept of *alignment* and its partitive concepts was my more precise translation of all alignments described as *facing* or *backing* in the forms *rintamasuunta ... kohti* and *selkä ... kohti*, respectively.

The category of terms edited from existing sources also included three terms related to *basic positions*. The terms themselves were not complicated to understand, but the concept analysis of *basic positions* proved somewhat challenging. During my active dancing career I had assumed that positions as a concept could be divided into two types: open positions and closed positions. *Closed positions* usually entail a body connection or close hand hold connection with one's partner; *open positions* are positions where the physical connection is either only through hand holds or is absent completely. However, when analysing the superordinate and subordinate concepts and their relations more closely, I discovered that the division was not quite as clear as it appears in Laird's book. Most positions were indeed termed *positions*, but one was called *hold* and one carried the name *line*, and there was no perceivable logic in behind the differentiation of *position* and *hold*. Through precise concept analysis and discussions with the smaller group of experts, I made the decision to denote all

basic positions as *asento* in Finnish, and these *positions* could then be danced in different *holds* (*otteet* in Finnish).

5.3 Terms found in standard language

Even though the terms included in the dictionary mainly reflect special language, some of the terms could have been translated using a standard language dictionary. There were seven of such terms, and they were all related to *first principles* and *technique*. However, even though the terms themselves were found in standard language, their definitions needed careful consideration in order to make them specific to the field of competitive dance.

Once again, concept analysis proved essential, because its results diverged from the way in which Laird introduces the subordinate concepts to *first principles*. In Laird's book, *first principles* are presented as a list in the very beginning of the book, and the list includes terms such as *poise*, *amounts of turn*, *checked forward walk* and *arm positions*. However, my concept analysis revealed that four of the terms listed by Laird under *first principles* (*checked forward walk*, *delayed walks*, *forward walk turning* and *Latin cross*) are not in fact subordinate concepts to *first principles* but rather *actions used*, which is itself a subordinate concept to *first principles*. The final concept diagram of *first principles* is shown in diagram 1.

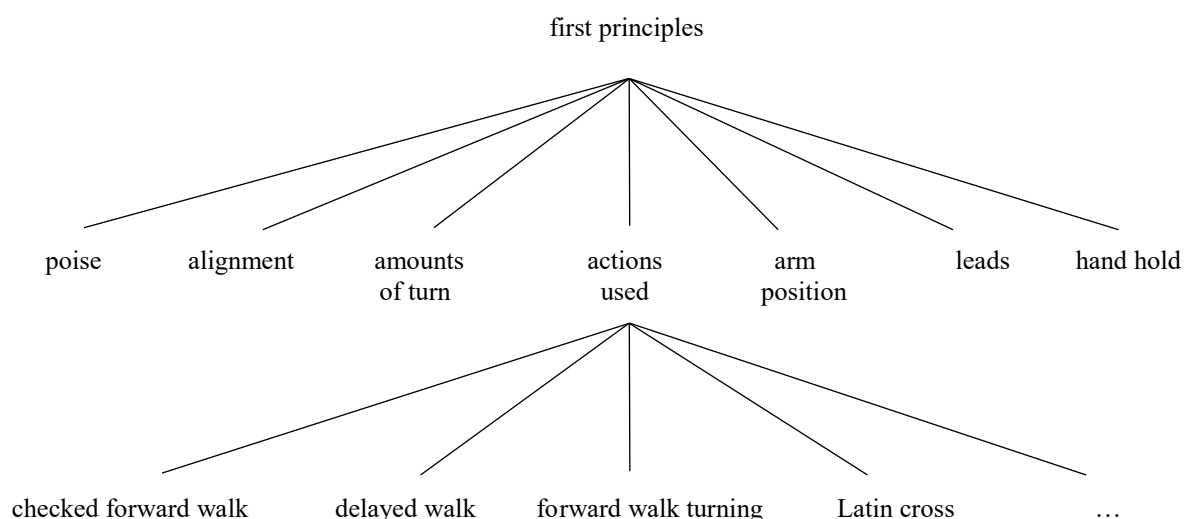

Diagram 1. Concept diagram for *first principles*

The charts in Laird's book include many other *actions used* and I discussed the possibility of including these with the smaller group of experts. The other *actions used* were, however, deemed simpler to understand in their original English form compared to the four listed in the diagram above, and their translation was thus not seen as a priority. In addition, Laird clearly grants more importance the four *actions used* that he includes in the list of *first principles*, so the experts considered them essential terms. Finally, including all of the possible *actions used* in the dictionary would have made the dictionary so long as to compromise its user-friendliness.

5.4 Terms edited from standard language

Nine terms were found in some form in standard language but which needed to be edited in order to fit the purposes of the dictionary. Most of these terms were related to *first principles* and *technique*, and they included such terms as *lead* and *poise*. These terms can be found in a standard dictionary, but their meanings in the field of competitive dance are somewhat more complicated than they are in general use.

Lead is usually translated as *vienti* or *ohjaus* in Finnish. The concept is quite broad in English when it comes to dancing, because it includes physical, shaping and allowing leads, so also guiding one's partner through one's own movement without necessarily even touching the partner physically. By contrast, the Finnish concepts *vienti* and *ohjaus* are narrower in meaning. In consultation with the smaller group of experts, I decided that *vienti* is more used and covers all the main characteristics of *lead*. *Poise* could also have several different equivalents in Finnish, but we decided on *vartalon kannatus* instead of other possible terms such as *ryhti* or *asento*: *ryhti* is not a sufficiently broad concept, and *asento* could have been confused with *perustanssiasento*.

5.5 Newly created terms

The most challenging of the five categories was newly created terms. These included terms that are always used in English by dancers and dance teachers and that have no Finnish counterparts. Because their use in English is somewhat established, it could be argued that they could be naturalised into Finnish as foreign-language terms. However, the smaller group of experts and I agreed that the dictionary would not serve its purpose if it did not provide

Finnish translations for at least most of these terms: the original terms, even if widely used, are difficult to comprehend for anyone without a sufficient technical Latin dance background. There were 13 newly created terms in total, and most of them related to *basic positions* and *actions used*.

As mentioned earlier, the dictionary includes four *actions used*, three different *walks* and the *Latin cross*. Two of them, *forward walk turning* and *checked forward walk* are relatively long compounds in their original form, and it was thus unsurprising, if regrettable, that their Finnish counterparts turned out to be quite long, too. One of the criteria of a good term is that it should be short, but there was no way to condense a long original term into a succinct translation without losing part of its essential meaning. The group discussed the possibility of using *kävely*, *askel* and *kävelyaskel* for the different walks, but after analysing the physical movement itself, we determined that *askel* was the best option for *walk*. The original *walk* terms are quite descriptive in themselves, and the same is true of their Finnish version. One member of the larger group of experts made an insightful comment about the order of the words in *forward walk turning*. The initial counterpart I proposed was *kääntyvä askel eteenpäin*, “a turning walk forward”, which would have entailed reversing the order of the words but the expert recommended *askel eteenpäin kääntyen*, which better describes the actual order of the physical movements involved.

Latin cross could have been translated literally as *latinalainen risti*, but this seemed more evocative of religious imagery than of positions or actions used in Latin dances. This term in fact already had a semi-established but somewhat colloquial Finnish counterpart, *lattariristi*, but it has not been widely adopted in teaching and the English term remains the preferred term. However, because *lattariristi* was deemed acceptable by two of the three members of the smaller group of experts, it was included in the revised draft version of the dictionary that was sent to the larger group of experts. Even though the criteria of a good term include having only one preferred term, for *Latin cross* we decided to include two terms because they are both semi-established: the colloquial *lattariristi* and a hybrid form of the original, *latin cross -asento*. I expected some critique on this term, especially the colloquial *lattariristi*, but to my surprise, not one of the members of the larger expert group commented on it. It was thus included in the dictionary with both counterparts, *latin cross -asento* and *lattariristi*.

The *basic positions* in this category included such positions as *contra promenade position* and *contra counter promenade position*. These positions are used only in samba, but since Laird

included them in *basic positions*, I also needed to include them in the dictionary. *Counter promenade position*, for example, was translated into Finnish already decades ago and is established as *vastapromenadiasento*, but the different *contra* variations have never been translated. The idea for my translations of these terms came from the physical positioning they involve, with *contra* referring to the partners standing in a sort of cross position in relation to each other. I thus translated *contra* as *ristikkäinen*, so *contra promenade position* became *ristikkäinen promenadiasento*, for example. The variations of *ristikkäinen* were accepted by the smaller group of experts and received no critique from the larger group.

6 Conclusion

Dancing is a physical activity, and beyond official examinations, teaching dance and dance technique is mostly done through physical guidance and instruction, not in written form. I took this fact into consideration when writing the introduction and user instructions for the dictionary, so as not to alienate the reader from the very beginning. The user instructions include an example of a terminological entry to help the reader know how and in what form to find information and also how to check for cross-references. The terminological entries follow the model of Finnish Terminology Centre TSK.

I checked the dictionary against Kinnunen's checklist as well as Nielsen's heuristics list and found it acceptable in terms of usability. The only item on Kinnunen's checklist that remains inapplicable to the dictionary concerns accessibility, because there is no version of the dictionary that is suitable for groups with special needs, such as dyslexics. Further study could consider what kinds of special needs groups might be interested in using the dictionary and what type of version would meet their needs. No official user testing was done, but the close involvement of two different groups of experts in the compilation the dictionary and the incorporation of their comments into the final version means that the dictionary has the approval of several important members of the Finnish competitive dance field. The candidates who successfully pass the STOL exam will join the social group that the experts represent, so the latter's acceptance of the dictionary is a promising sign of its acceptability among the candidates themselves.

The finalised dictionary was sent to STOL in March 2021, and it received an enthusiastic response. It was also sent to all of the experts involved in its development as well as to Oulu

University of Applied Sciences where it will be incorporated into the dance teacher degree syllabus in the fall of 2021. STOL plans to distribute the dictionary to its candidates, but the method of this distribution has not yet been confirmed.

Further work in this area could encompass the preparation of a supplementary dictionary for the *actions used* omitted from the original dictionary, as discussed earlier. Candidates preparing for the STOL exam, as well as anyone else studying competitive dance or dance technique, would surely benefit from any additional translations of either Laird's book or any of the other important works on Latin dancing technique, so such translations would also warrant consideration. In addition, proper user testing on this dictionary could be fruitful to improve it further, and the aforementioned possibility of accessible versions of the dictionary could be explored.

In sum, this study succeeded in its goal of producing a terminological dictionary that follows the principles of terminology work and is tailored to the needs of its users. The method used served the purpose of the study well and the input received from the two groups of experts proved invaluable with regard to the quality of the selected terms and their definitions.